

## Phần I: ĐỌC HIỂU (3 ĐIỂM)

### Đề 1:

#### I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu: TỰ SỰ

*Dù đục, dù trong con sông vẫn chảy  
Dù cao, dù thấp cây lá vẫn xanh  
Dù người phạm tục hay kẻ tu hành  
Đều phải sống từ những điều rất nhỏ.  
Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó  
Sao ta không tròn ngay tự trong tâm?  
Đất ấp ôm cho muôn hạt nảy mầm  
Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng  
Nếu tất cả đường đời đều trơn láng  
Chắc gì ta đã nhận ra ta  
Ai trong đời cũng có thể tiến xa  
Nếu có khả năng tự mình đứng dậy.  
Hạnh phúc cũng như bầu trời này vậy  
Đâu chỉ dành cho một riêng ai.*

(Lưu Quang Vũ)

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên.

**Câu 2.** Anh/chị hiểu thế nào về ý nghĩa 2 câu thơ sau:

*"Nếu tất cả đường đời đều trơn láng  
Chắc gì ta đã nhận ra ta"*

**Câu 3.** Tìm các biện pháp tu từ được sử dụng trong khổ thơ đầu của văn bản. Nêu ngắn gọn tác dụng của các biện pháp tu từ đó.

**Câu 4.** Thông điệp nào của văn bản trên có ý nghĩa nhất đối với anh/chị?

### Đề 2:

#### PHẦN I: ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)

Đọc các đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) Hàng trăm học sinh trường THCS Nhật Tân, quận Tây Hồ, Hà Nội đã khóc nức nở khi nghe thầy giáo giảng bài đạo đức về công ơn cha mẹ, cách ứng xử với thầy cô giáo.  
... Trong clip, thầy giáo với chất giọng ấm áp, truyền cảm nhấn với các học trò: “Đừng bao giờ để bố các bạn chết rồi, quỳ bên cạnh cái quan tài, khóc bù lu bù loa, bố ơi con xin lỗi bố, đừng nói câu đó, ông ấy không nghe được nữa... Bố mẹ các bạn sáng nay đưa các bạn đến trường,

*hay các bạn tự đi, thì ở đâu đó vẫn nhớ tới các bạn. Không có gì mình làm sai mình không xin lỗi. Ai đó làm sai với giáo viên, cuối giờ hãy chạy tới phòng hội đồng, nói cô ơi con xin lỗi cô ạ. Mọi lỗi lầm đều được hoá giải. Tại sao, lời xin lỗi dễ như vậy nhiều người không nói?”.*

(Theo Hàng trăm học sinh khóc nức nở khi nghe thầy giảng bài đạo đức - tác giả Thúy Hằng - báo Thanh niên, ngày 09-01-2018)

(2) “Ở trường mình, học sinh cũng từng khóc đầm đìa vì bài nói chuyện của một diễn giả. Tốt hay xấu tôi không đánh giá nhưng sau buổi chuyên đề "người nói, kẻ khóc" ấy thì học trò vẫn vậy. Giáo dục phải là quá trình và khi nói sâu vào nỗi đau, đưa cái tổn thương của ai đó để làm giáo dục thì chắc là không ổn. Qua công tác chủ nhiệm, tôi thấy rằng đưa hành vi tích cực để giáo dục thì học sinh tiến bộ hơn, còn không thì chỉ sưng. miệng người nói”, - Thầy Đậu Đình Sanh, một giáo viên bậc THPT.

(Theo Khóc, cười tràn ngập lễ chào cờ: Đâu là mặt trái? Tác giả Hoài Nam - Dantri.com.vn, ngày 24- 01- 2018)

**Câu 1:** Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong các đoạn trích trên là gì?

**Câu 2:** Theo tác giả đoạn trích (1), vì sao Hàng trăm học sinh trường THCS Nhật Tân, quận Tây Hồ, Hà Nội đã khóc nức nở.

**Câu 3:** Anh/Chị hiểu như thế nào về ý kiến: Ở trường mình, học sinh cũng từng khóc đầm đìa vì bài nói chuyện của một diễn giả. Tốt hay xấu tôi không đánh giá nhưng sau buổi chuyên đề "người nói, kẻ khóc" ấy thì học trò vẫn vậy.

**Câu 4:** Anh/Chị có đồng tình với quan niệm: Giáo dục phải là quá trình và khi nói sâu vào nỗi đau, đưa cái tổn thương của ai đó để làm giáo dục thì chắc là không ổn. Vì sao?

### **Đề 3:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:**

#### **THỜI GIAN**

Thời gian qua kẽ tay  
Làm khô những chiếc lá  
Kỷ niệm trong tôi  
Rơi những tiếng sỏi trong lòng giếng cạn  
Riêng những câu thơ còn xanh  
Riêng những bài hát còn xanh  
Và đôi mắt em như hai giếng nước.

(Theo Văn Cao, cuộc đời và tác phẩm, NXB Văn học, 1996, tr.80)

**Câu 1.** Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

**Câu 2.** Sự trôi chảy của thời gian làm thay đổi, lãng quên những điều gì nhưng lại không thể khuất phục những điều gì?

**Câu 3.** Nêu hiệu quả của phép tu từ ẩn dụ được sử dụng trong các điển đạt: *những câu thơ còn xanh, những bài hát còn xanh*.

**Câu 4.** Theo anh/chị, chúng ta cần làm gì khi ý thức được sự trôi chảy của thời gian

#### **Đề 4:**

#### **PHẦN I: ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

- *Mình về thành thị xa xôi  
Nhà cao, còn thấy núi đồi nữa chăng?  
Phố đông, còn nhớ bản làng  
Sáng đèn, còn nhớ mảnh trăng giữa rừng?  
Mình đi, ta hỏi thăm chừng  
Bao giờ Việt Bắc tung bừng thêm vui?*

- *Đường về, đây đó gần thôi!  
Hôm nay rời bản về nơi thị thành  
Nhà cao chẳng khuất non xanh  
Phố đông, càng giục chân nhanh bước đường.  
Ngày mai về lại thôn hương  
Rừng xưa núi cũ yêu thương lại về  
Ngày mai rộn rã sơn khê  
Ngược xuôi tàu chạy, bốn bề lưới giăng.*

(Trích *Việt Bắc* - *Thơ Tố Hữu* - NXB Giáo dục 2003)

**Câu 1:** Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích là gì?

**Câu 2:** Chỉ ra và nêu hiệu quả nghệ thuật của một biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn trích?

**Câu 3:** Nêu kết cấu và tóm tắt nội dung của đoạn trích ?

**Câu 4:** Điều anh / chị tâm đắc nhất trong đoạn trích trên là gì? (*Trình bày từ 5 đến 7 dòng*)

#### **Đề 5:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 ĐIỂM)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện nhiệm vụ nêu bên dưới:**

*Mỗi người trên thế giới đều là những người khách bộ hành, mỗi ngày đều bước đi một cách chủ động hoặc bị động trên con đường mình đã chọn*

*Cuộc đời không chỉ là con đường đi khó, đôi khi chúng ta còn gặp phải những hố sâu do người khác tạo ra, gặp phải sự tấn công của thú dữ, mưa bão và tuyết lạnh. Bất luận gian khổ thế nào, chỉ cần chúng ta còn sống, chúng ta còn phải đối mặt. Sống tức là thực hiện một cuộc hành trình không thể trì hoãn..*

*Trước muôn vàn lối rẽ, không ai có được bản đồ trong tay, cũng không phải ai cũng có kim chỉ nam dẫn đường, tất cả đều phải dựa vào phán đoán và lựa chọn của bản thân. Nếu bạn rẽ nhầm lối, khoảng cách với xuất phát điểm sẽ bị rút ngắn ngược lại, nếu rẽ đúng, con đường phía trước sẽ bằng phẳng, rộng rãi.*

(Trích **Bí quyết thành công của Bill Gates**, Khâm Sài Nhân, NXB Hồng Đức) **Câu 1.** Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn văn bản trên.

**Câu 2.** Chỉ ra hiệu quả của biện pháp tu từ liệt kê được sử dụng trong câu: *Cuộc đời không chỉ là con đường đi khó, đôi khi chúng ta còn gặp phải những hố sâu do người khác tạo ra, gặp phải sự tấn công của thú dữ, mưa bão và tuyết lạnh.*

**Câu 3.** Anh/Chị hiểu như thế nào về câu nói: *Nếu bạn rẽ nhầm lối, khoảng cách với xuất phát điểm sẽ bị rút ngắn ngược lại, nếu rẽ đúng, con đường phía trước sẽ bằng phẳng, rộng rãi.*

**Câu 4.** Thông điệp nào trong đoạn trích có ý nghĩa nhất đối với anh/chị?

## **Đề 6:**

### **I. ĐỌC- HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Trong dòng đời vội vã có nhiều người dường như đã quên đi tình nghĩa giữa người với người. Nhưng đã là cuộc đời thì đâu phải chỉ trải đầy hoa hồng, đâu phải ai sinh ra cũng có được cuộc sống giàu sang, có được gia đình hạnh phúc toàn diện mà còn có nhiều mảnh đời đau thương, bất hạnh cần chúng ta chia sẻ, giúp đỡ. Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác. Đó chính là sự cho và nhận trong cuộc đời này.*

*“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “đúng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình. Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.*

*Cuộc sống này có quá nhiều điều bất ngờ nhưng cái quan trọng nhất thực sự tồn tại là tình yêu thương. Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi.*

(Trích- **Lời khuyên cuộc sống**, nguồn Internet)

**Câu 1:** Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn văn bản (0,5 điểm)

**Câu 2:** Nội dung chính của đoạn văn bản là gì? (0,5 điểm)

**Câu 3:** Tại sao tác giả cho rằng “*Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình*”? (1,0 điểm)

**Câu 4:** Anh/chị có đồng tình với quan điểm “*Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác*” hay không? ”? (1,0 điểm)

### **Đề 7:**

#### **Phần I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Mỗi chúng ta, dù là người lạc quan nhất - cũng hẳn đã từng ít nhất một lần cảm thấy bị quan và nhận ra rằng: Cuộc sống này, thật ra đầy rẫy những bất trắc và không may. Mỗi ngày, chỉ riêng việc mở Ti-vi lên và xem hàng tá những mẩu tin về thế giới đầy biến động, có lẽ cũng đủ làm cho chúng ta mất đi đôi chút sự lạc quan. Bước chân ra khỏi nhà, chúng ta lại buộc mình lao vào một cuộc chiến khốc liệt, với những xung đột, những vất vả, những đua tranh vô hình với xã hội, những gánh nặng của chính bản thân.

Bạn chẳng thể làm được gì đâu, những điều bất trắc và vất vả không như ý này vốn đã là một phần chẳng thể gạt bỏ của cuộc sống. Bạn sẽ luôn gặp phải chúng trên con đường của mình mà chẳng thể nào bẻ ngoặt lái đi để trốn tránh. Con người trở thành những tờ giấy thấm, dễ dàng hút về mình những tiêu cực và xấu xí của đời sống hiện đại xung quanh, từng chút từng chút, chúng thấm vào và khiến bạn cảm thấy chỉ thờ thôi cũng nặng nề, cuộc sống qua đôi mắt thật xám xịt và chẳng có gì hay ho.

Chúng tôi cảm thấy rằng, chính giữa những guồng quay hối hả, khắc nghiệt của đời sống hiện đại, giữa việc chúng ta luôn phải lao về phía trước với một nỗi sợ bị thất bại, sợ bị thụt lùi, sợ gặp những điều bất trắc. Chúng ta kiệt sức, hụt hơi và luôn phải gồng gánh. Khi nghĩ đến đây, chúng tôi nhận ra: “**Bình tĩnh sống**” chính là cái thái độ sống mà chúng ta đang thiếu, một thông điệp cần thiết để xoa dịu những tâm hồn đang mệt mỏi.

(<http://kenh14.vn>)

**Câu 1.** Chỉ ra và nêu tác dụng 01 biện pháp tu từ cú pháp trong câu: *Bước chân ra khỏi nhà, chúng ta lại buộc mình lao vào một cuộc chiến khốc liệt, với những xung đột, những vất vả, những đua tranh vô hình với xã hội, những gánh nặng của chính bản thân.* (0,5đ)

**Câu 2.** Anh/ chị hiểu như thế nào về câu: *Bạn chẳng thể làm được gì đâu, những điều bất trắc và vất vả không như ý này vốn đã là một phần chẳng thể gạt bỏ của cuộc sống.* (0,5đ)

**Câu 3.** Theo anh/ chị, cần phải làm gì để xoa dịu những tâm hồn đang mệt mỏi được nêu trong văn bản? (0,5đ)

**Câu 4.** Anh/ chị có đồng tình với quan điểm: *Con người trở thành những tờ giấy thấm, dễ*

dàng hút về mình những tiêu cực và xấu xí của đời sống hiện đại xung quanh hay không ?  
(1,5đ)

## **Đề 8:**

### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

#### **Đọc văn bản:**

Những con chim bồ câu tụ tập với nhau trong một cái chuồng trên ngọn cây, chúng thấy con chim đại bàng sải cánh trên cao, bèn bàn luận:

- Eo ơi, gió đừng đừng thế kia mà nó cứ bay lên cao làm gì nhỉ. Không xuống đây như bọn mình có phải an toàn hơn không?

- Báu bỏ gì cái trò bay một mình, cô đơn bỏ xừ! Thấy bảo nó kiếm mồi cũng vất vả lắm, không như chúng mình sung sướng, ngày ngày có người cho ăn... Đúng là đồ dở hơi!

Đại bàng tung hoành trong cơn bão, rồi đi săn mồi về tổ, nó nào ngó xuống để suy nghĩ về mấy con chim bồ câu?

Rồi một ngày, người chủ mang mấy con chim ra thịt đãi khách. Trước khi bị cắt tiết, chúng tiếc nuối nhớ về hình ảnh con chim đại bàng.

Đại bàng vẫn đi săn mồi, nào hay biết gì về mấy con chim bồ câu?

Con người khác con chim ở chỗ được lựa chọn, không nhất thiết phải là đại bàng hay bồ câu, nhưng dù ngồi ở vị trí nào, chủ động cho cuộc sống của chính mình vẫn là tốt nhất. Và đừng bao giờ phán xét người khác khi họ không thêm để ý đến mình.

Những người không quản trị nổi chính cuộc sống của bản thân, thiếu tự tin nhất, buồn thay lại là những người hay phán xét nhất!”

( “Ngừng phán xét”, Ư thì yêu! Đời có bao nhiêu, An Xinh Trương, NXB Phụ nữ, 2018, tr.156,157)

#### **Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1.** Những con chim bồ câu lựa chọn cho mình một cách sống như thế nào?

**Câu 2.** Theo tác giả, người hay phán xét nhất là người ra sao?

**Câu 3.** Chỉ ra và nêu hiệu quả của biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu văn: *Thấy bảo nó kiếm mồi cũng vất vả lắm, không như chúng mình sung sướng, ngày ngày có người cho ăn.*

**Câu 4.** Anh/chị có đồng tình với quan điểm *Đừng bao giờ phán xét người khác* của tác giả không? Vì sao?

## **Đề 9:**

### **Phần I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

#### **Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Trên sóng xanh những đàn ngựa biển lướt dưới mặt trời dưới trăng sao ngựa biển hôm nay*

*choàng giáp sắt như ngựa thiêng Thánh Gióng thuở nào. Không bay lên trời vãn ngang dọc như chim lưới cá đầy mỡ hôi tuôn lấp lánh tàu vỏ sắt ý chí màu thép lạnh thuộc Hoàng Sa, Trường Sa từng tắc đảo nổi chìm. Chỉ nguyện cầu sóng lặng biển êm chỉ ao ước cá đầy khoang mỗi sớm chỉ xin được suốt đời bám biển như một người đánh cá ngay lành. Như một ngư dân Việt rất thương dân yêu biển mình cũng là yêu Tổ quốc thương cha ông xưa thuyền nan đơn độc vẫn lên đường trực chỉ Hoàng Sa. Những dây thừng chiếu bó nẹp tre mang một lời thề nóng bỏng dẫu thân xác này dạt trôi theo sóng chỉ khát mong ngày trở lại quê nhà. Lớp cháu con của Hải đội Hoàng Sa đi đánh cá hôm nay tàu vỏ thép kỹ thuật cao mà trái tim nồng nhiệt vẫn trái tim yêu nước khôn cùng (...)*

*(“Những ngư dân yêu nước rất thương dân” - Thanh Thảo - Báo Văn nghệ quân đội. com.)*

**Câu 1. (0,5 điểm)** Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

**Câu 2. (0,5 điểm)** Trong đoạn trích, ngư dân Việt Nam mong ước những gì?

**Câu 3. (1,0 điểm)** Xác định một biện pháp tu từ và nêu tác dụng của biện pháp tu từ đó trong đoạn thơ sau:

*Trên sóng xanh những đàn ngựa biển lướt dưới mặt trời dưới trăng  
sao ngựa biển hôm nay choàng giáp sắt như ngựa thiêng Thánh  
Gióng thuở nào*

**Câu 4. (1,0 điểm)** Hãy rút ra một thông điệp mà anh/chị cho là ý nghĩa nhất qua đoạn trích trên.

## **Đề 10:**

### **Phần I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

*(1) Một lần tình cờ tôi đọc được bài viết “Hạnh phúc là gì?” trên blốc của một người bạn. (2) Bạn ấy viết rằng: "Hạnh phúc là được nằm trong chăn ấm xem ti vi cùng với gia đình. (3) Hạnh phúc là được trùm chăn kín và được mẹ pha cho cốc sữa nóng. (4) Hạnh phúc là được cùng đứa bạn thân nhong nhong trên khắp phố. (5) Hạnh phúc là ngồi co ro hàng giờ trong quán cà phê, nhấm nháp li ca-cao nóng và bàn chuyện chiến sự... thế giới cùng anh em chiến hữu...".*

*(6) Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao? (7) Ừ nhỉ! (8) Đường như lâu nay chúng ta chỉ quen với việc than phiền mình bất hạnh chứ ít khi biết được rằng mình đang hạnh phúc. (9) Hãy một lần thử nghĩ xem: Khi chúng ta than phiền vì bố mẹ quá quan tâm đến chuyện của mình thì ngoài kia biết bao nhiêu người thèm hơi ấm của mẹ, thèm tiếng cười của bố, thèm được về nhà để được mát; khi chúng ta cảm thấy thiệt thòi khi không được ngồi xe hơi chỉ vì phải chạy xe máy giữa trời nắng thì ngoài kia biết bao nhiêu bạn của chúng ta mồ*

*hồi nhể nhại, gò mình đạp xe lên những con dốc vắng; khi chúng ta bắt đầu với chuyện học hành quá căng thẳng thì ngoài kia biết bao người đang khao khát một lần được đến trường, một lần được cầm cây bút để viết lên những ước mơ; khi chúng ta...*

(Dẫn theo *Bài tập Ngữ văn 11*, tập 2, NXB Giáo dục 2007)

**Câu 1:** Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn trích. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Tại sao tác giả lại “*Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao?*”? (0,5 điểm)

**Câu 3:** Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu (9). (1,0 điểm)

**Câu 4:** Anh/Chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất trong đoạn trích trên. (1,0 điểm)

## **Đề 11:**

### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Để giữ cho xã hội đi lên, chúng ta có một thách thức chung của thế hệ: không chỉ tạo ra những việc làm mới, mà còn phải khơi dậy những ý thức mới về mục đích.*

*Tôi vẫn còn nhớ buổi đêm tôi cho khởi động Facebook từ căn phòng kí túc nhỏ của mình ở Kirkland House. Tôi đã nói với Noch's cùng người bạn KX của tôi. Tôi nhớ mình đã nói với cậu ấy rằng tôi đã rất phấn khích khi được kết nối cộng đồng Harvard, nhưng một ngày ai đó sẽ kết nối cả thế giới này.*

*Vấn đề là, khi ấy chúng tôi chưa từng nghĩ rằng “ai đó” có thể là chính chúng tôi. Chúng tôi chỉ là những sinh viên trẻ. Chúng tôi không biết tí gì về điều đó. Bên ngoài kia vẫn có đủ các công ty công nghệ với nguồn lực khổng lồ. Tôi chỉ mặc định rằng công việc kết nối ấy thuộc về một trong số họ. Nhưng chúng tôi biết rõ một điều - rằng ai cũng muốn kết nối. Vì thế nên chúng tôi cứ tiến về phía trước, mỗi ngày.*

*Tôi biết rất nhiều trong các bạn sẽ có câu chuyện của riêng mình giống như thế. Rằng bạn tin thế giới này cần một thay đổi rõ ràng đến mức hẳn ai đó khác sẽ làm nó. Nhưng không ai đâu. Chính bạn mới là người thực hiện điều ấy.*

(Theo Mark Zuckerberg, *Bài phát biểu tại lễ tốt nghiệp sinh viên Đại học Harvard khóa 2017*, Tramdoc.vn dịch)

**Câu 1.** Chỉ ra một phép liên kết có trong đoạn trích trên.

**Câu 2.** Vì sao tác giả lại có suy nghĩ: *khi ấy chúng tôi chưa từng nghĩ rằng “ai đó” có thể là chính chúng tôi?*

**Câu 3.** Anh/Chị hiểu như thế nào về lời tâm sự của tác giả: *Nhưng chúng tôi biết rõ một điều - rằng ai cũng muốn kết nối. Vì thế nên chúng tôi cứ tiến về phía trước, mỗi ngày.*

**Câu 4.** Trong đoạn trích trên, thông điệp nào có ý nghĩa nhất với anh/ chị?

## **Đề 12:**



## I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

### Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Niềm vui của người này không phải là nỗi buồn của người kia. Chỉ có thể là thế khi mình biết nghĩ đến người khác. Mình không nói cho hả giận khi người khác nhói lòng. Mình không chỉ lo cho được việc mình mặc ai kia khổ sở. Tôi có đọc một truyện ngắn của Tổng Thư kí tòa soạn Sinh Viên Việt Nam - Hoa Học Trò mang tên “Huyền thoại phần mía ngon”. Câu chuyện trả lời câu hỏi khi nào em lớn? Câu trả lời khi nào em biết nhận phần mía ngon, để phần mía gốc cho người khác. Ấy là khi em lớn, vệt con xấu xí sẽ biến thành thiên nga.

Không ai muốn làm người xấu xí. Có phải vì thế mà ngà mùa, người dân nghèo quê tôi có thể sống ẩm bằng nghề mót lúa. Có phải vì thế mà mỗi khi thu hoạch khoai lang, mẹ tôi để lại nhiều củ khoai nhỏ không vật hết, để rồi chiều tối có đám trẻ con làng bên qua vặt lại. Nhưng đĩa trẻ con sau cơn mưa, cứ nhìn những chồi non nhú lên ruộng khoai là biết ngay dưới lớp đất mỏng có những củ khoai sót mẹ tôi có tình để lại. Có phải vì thế mà truyện cổ tích nói rằng chỉ nên may túi 3 gang không là túi 7 gang.

Vô cảm với người khác là thiếu năng cảm xúc. Còn tệ hơn cả thiếu năng trí tuệ. Bởi vì thiếu năng cảm xúc nghĩa là dù không phải trời bắt tội, em cũng đã bị tật nguyền ngay trong cơ thể khỏe mạnh, đẹp đẽ của chính mình.

(Trích *Huyền thoại phần mía ngon*, Đoàn Công Lê Huy, dẫn theo <http://santruyen.com/tuyen-tap-doan-cong-le-huy>)

**Câu 1.** Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản?

**Câu 2.** Tác giả câu chuyện huyền thoại phần mía ngon” trả lời câu hỏi khi nào em lớn như thế nào?

**Câu 3.** Tác giả kể lại câu chuyện mẹ mình để lại những củ khoai lang mỗi khi thu hoạch nhằm mục đích gì?

**Câu 4.** Thông điệp nào trong đoạn trích có ý nghĩa nhất với anh/ chị? Vì sao?

## ĐỀ 13:

## I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

### Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Nhìn các em thi đấu, tôi vừa cảm phục vừa thương các em. Tôi thương các em không phải vì các em yếu hơn đối thủ, vì các em thua. Tôi thương vì các em còn quá trẻ, mới chỉ 20 tuổi nhưng đã mang trên vai trọng trách lấy lại niềm tin và niềm tự hào của cả một dân tộc. Trọng trách mà thế hệ chúng tôi, một thế hệ chưa già nhưng đã nguội lạnh, đã đổ trách nhiệm đó cho ai khác [...]

Để rồi khi lịch sử gọi tên các em, chứ không phải là thế hệ chúng tôi. Và chúng tôi chợt nhận ra rằng lịch sử luôn đặt trọng trách lên vai lứa tuổi 20. Người thanh niên Nguyễn Tấn Thành ra đi tìm đường cứu nước chịu đựng mưa tuyết lạnh cắt thịt bên trời Âu chỉ với một viên

*gạch hồng nung đỏ. Tổng bí thư Trần Phú hy sinh khi mới ở độ tuổi đôi mươi. Và nếu chúng tôi để trôi qua thời khắc ấy, lịch sử sẽ gọi tên một thế hệ tuổi đôi mươi khác, đó là các em...*

*Tôi tin rằng nhiều người đã khóc vì cảm phục và ân hận sau trận đấu này, tôi cũng thế. Tôi gọi các em là "những chiến binh tuyết". Màu áo đỏ của các em giống như những giọt máu đỏ của những người lính rơi trên tuyết lạnh, nhưng đã làm tan băng những bộ não và trái tim đã từ lâu đóng băng vì hết nhiệt huyết của chúng tôi. Cảm ơn các em, chúng tôi xin hứa, dù muộn, nhưng chúng tôi sẽ thay đổi...*

(Trích *Những giọt máu đỏ rơi trên tuyết trắng...*, Nguyễn Phước Thắng, dẫn theo baomoi.com ngày 27/1/2018)

**Câu 1.** Đoạn trích trên sử dụng những phương thức biểu đạt nào? (0,5 điểm)

**Câu 2.** Theo tác giả, tại sao khi lịch sử gọi tên, đã gọi tên các em, chứ không phải là thế hệ chúng tôi? (0,5 điểm)

**Câu 3.** Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu văn sau: *Màu áo đỏ của các em giống như những giọt máu đỏ của những người lính rơi trên tuyết lạnh nhưng đã làm tan băng những bộ não và trái tim đã từ lâu đóng băng vì hết nhiệt huyết của chúng tôi.* (1,0 điểm)

**Câu 4.** Anh/ Chị có đồng ý rằng: *lịch sử luôn đặt trọng trách lên vai lứa tuổi 20 không?* Tại sao? ( 1,0 điểm)

#### **Đề 14:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc văn bản dưới đây và thực hiện các yêu cầu:**

*Chứng ái kỉ, hay còn gọi là bệnh tự yêu mình (tên tiếng Anh: narcissistic personality disorder) được xem là một dạng rối loạn nhân cách khi một người có biểu hiện tự cao, ảo tưởng, thiếu đồng cảm với người khác. Các chuyên gia đang cảnh báo về “đại dịch ái kỉ” sẽ bùng phát nhất là khi công nghệ thông tin bùng nổ như hiện nay.*

*Danny Bowman, 19 tuổi, sống ở Anh, bị nghiện chụp ảnh selfie và có hôm cậu dành đến 10 tiếng trong ngày để chụp được 200 tấm ảnh của mình trên iPhone. Cậu luôn giữ điện thoại trong tay để có thể chụp ảnh mình bất cứ lúc nào và đăng lên Facebook, mong muốn nhận được lời khen từ bạn bè, tuy nhiên nó suýt nữa lấy đi sinh mạng của anh. Tuy nhiên, dù đã thử ở mọi góc cạnh, Danny nhận ra mình vẫn không có được gương mặt hoàn hảo cho tấm ảnh hoàn hảo. Thậm chí một số phản hồi còn chê bai cậu. Trong một phút tuyệt vọng, Danny đã tự tử, nhưng may mắn được mẹ cứu kịp. Tiến sĩ David Veal, một nhà tâm thần học phụ trách chữa trị cho Danny, cho biết trường hợp của Danny khiến ta không thể phủ nhận tính nghiêm trọng của vấn đề. “Đây không đơn thuần là sự phù phiếm nữa. Nó là một căn bệnh tâm lí dẫn tới tỉ lệ tự tử rất cao”.*

*Việc gắn liền đời sống mình với mạng xã hội không còn xa lạ với giới trẻ Việt ngày nay. Điều này liệu có góp phần tạo nên một thế hệ trẻ tự yêu mình, ít hòa nhập với xã hội... ?*

(Theo *Bệnh ái kỉ, nguy cơ tiềm ẩn từ mạng xã hội* - Báo điện tử Tinhta.net, ngày

24/12/2015)

**Câu 1.** Xác định các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên. Tác dụng của việc sử dụng các phương thức biểu đạt đó? (1.0 điểm)

**Câu 2.** Nội dung chính của văn bản trên? (0.5 điểm)

**Câu 3.** Theo anh/chị, vì sao các chuyên gia đưa ra cảnh báo: “đại dịch ái kỉ” sẽ bùng phát nhất là khi công nghệ thông tin bùng nổ như hiện nay? (1.0 điểm)

**Câu 4.** Nêu ít nhất một bài học mà anh/chị đã rút ra cho mình sau khi đọc văn bản trên. (0.5 điểm)

### **Đề 15:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích dưới đây và thực hiện các yêu cầu:

... Đáng tiếc, hiện nay rất nhiều thanh niên lại vứt bỏ quyền lựa chọn tương lai của mình, họ quen hoặc thích được người khác sắp xếp hơn, từ những việc nhỏ như thi vào trường đại học nào, học chuyên ngành gì, đến những chuyện lớn như đi đến nơi nào để phát triển sự nghiệp, lựa chọn ngành nghề nào, làm công việc gì.

Người khác có thể lựa chọn cho chúng ta phương hướng của cuộc sống nhưng không ai có thể chịu trách nhiệm đối với kết quả của cuộc đời chúng ta. Không phải họ không muốn mà là không thể chịu trách nhiệm, kể cả bố mẹ chúng ta.

.Giao tay lái chiếc xe cuộc đời mình vào tay người khác, chúng ta khó tránh được việc phải đóng vai hành khách.

Kinh nghiệm của những người thành đạt cho chúng ta thấy, bất kì một cuộc sống lí tưởng, hạnh phúc, thành đạt nào, về cơ bản cũng đều được quyết định bởi những lựa chọn và hành động của chính bản thân họ.

(Trích **Bí quyết thành công của Bill Gates**, Khảm Sài Nhân, NXB Hồng Đức) **Câu 1.**

Chỉ ra phong cách ngôn ngữ của đoạn trích. (0,5 điểm)

**Câu 2.** “Đáng tiếc, hiện nay rất nhiều thanh niên lại vứt bỏ quyền lựa chọn tương lai của mình”. Anh/Chị có đồng tình với quan điểm đó của tác giả không, vì sao? (0,5 điểm)

**Câu 3.** Theo anh/chị vì sao tác giả cho rằng: “Người khác có thể lựa chọn cho chúng ta phương hướng của cuộc sống nhưng không ai có thể chịu trách nhiệm đối với kết quả của cuộc đời chúng ta”? (1,0 điểm)

**Câu 4.** Thông điệp nào trong đoạn trích có ý nghĩa nhất với anh/chị? (1,0 điểm)

### **Đề 16:**

#### **I. PHÂN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Bạn ơi, nếu bạn muốn sống một đời mà không phạm chút sai lầm nào, làm gì được đấy, thì đó hoặc là bạn ảo tưởng, hoặc là bạn hèn nhát trước cuộc đời.

*Một người mà lúc nào cũng sợ thất bại, làm gì cũng sợ sai lầm là một người sợ hãi thực tế, trốn tránh thực tế, và suốt đời không bao giờ có thể tự lập được. Bạn sợ sắc nước thì bạn không biết bơi; bạn sợ nói sai thì bạn không nói được ngoại ngữ! Một người mà không chịu mất gì thì sẽ không được gì. Sai lầm cũng có hai mặt. Tuy nó đem lại tổn thất, nhưng nó cũng đem đến bài học cho đời.*

(Theo Ngữ văn 7, tập 2, tr.43, Nxb Giáo dục Việt Nam, 2015)

**Câu 1:** Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Anh/Chị hiểu như thế nào về quan niệm: "*Một người mà không chịu mất gì thì sẽ không được gì*"? (1,0 điểm)

**Câu 3:** Theo anh/chị, sai lầm đem đến những **tổn thất** và **bài học** gì cho đời? (1,0 điểm)

**Câu 4:** Anh/Chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

## **Đề 17:**

### **I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

2.10.1971

*Nhiều lúc mình không ngờ nổi rằng mình đã đến đây. Không ngờ rằng trên mũ là một ngôi sao. Trên cổ áo là quân hàm đỏ. Cuộc đời bộ đội đến với mình tự nhiên quá, bình thản quá, và cũng đột ngột quá.*

*Thế là thế nào? Cách đây ít lâu mình còn là sinh viên. Bây giờ thì xa vời lắm rồi những ngày cấp sách lên giảng đường, nghe thầy Đường, thầy Đạo... Không biết bao giờ mình sẽ trở lại những ngày như thế. Hay chẳng còn bao giờ nữa! Có thể lắm. Mình đã lớn rồi. Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu? Chỉ còn côi vì trang sách, gầy xác đi vì mộng mị hão huyền.*

*28 ngày trong quân ngũ, mình hiểu được nhiều điều có ích. Sống được nhiều ngày có ý nghĩa. Đọc đường hành quân, có dịp xem lại lòng mình, soát lại lòng mình.*

*Mình bắt đầu sống có trách nhiệm từ đâu, từ lúc nào? Có lẽ từ 9.3.71 tháng 3 của hoa nhĩn ban trưa, của hoa sáu, hoa bằng lăng nước.*

*...Trên mũ là ngôi sao. Ta lặng ngắm ngôi sao, như hồi nào ta chỉ cho bạn: Kia là ngôi sao Hôm yêu dấu... Nhưng khác hơn một chút. Bây giờ, ta đọc trong ngôi sao ấy, ánh lửa cầu vồng của trận công đồn, màu đỏ của lửa, của máu...*

*Ta như thấy trong màu kì diệu ấy có cả hồng cầu của trái tim ta.*

(Trích **Mãi mãi tuổi hai mươi**, nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc)

**Câu 1:** Xác định phong cách ngôn ngữ được sử dụng trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Nhìn những ngôi sao trên mũ, tác giả đọc được những gì? Ý nghĩa của những hình ảnh đó? (1,0 điểm)

**Câu 3:** Tại sao tác giả viết: “*Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu?*”? (1,0 điểm)

**Câu 4:** Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất với anh/chị? (0,5 điểm)

### **Đề 18:**

#### **I. PHÂN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

*... Những người hí hửng hời của bên chiếc xe cháy trụi, chỉ vài chai dầu ăn, sữa tắm. Gương mặt bất lực ứa nước mắt của một người đàn ông phong trần. Và gương mặt bên lên khi xóm làng vận động người hời của trả lại cho người lái xe số vật phẩm trên.*

*Những tàn ác, tham lam, ti tiện... cũng giống như rêu rác trên bề mặt một con sông đang cuộn trào. Nhìn ngang, nó dày đặc lắm, tưởng chừng hung hãn lấp kín cả mặt sông. Nhưng nhìn sâu, dưới bề mặt đó là một khối nước khổng lồ gấp bội. Khối nước đó trong veo, cuộn cuộn và miệt mài lao đi, tưới đẫm và cho vẫy vùng.*

*Cuộc đời này có chuyện xấu xa, nhưng cuộc đời này không hề và chẳng bao giờ toàn là chuyện xấu xa. Khối nước kia mới thực là nguồn sức mạnh nguyên thủy và vĩnh hằng nuôi dưỡng sự sống, vẽ màu xanh lên bầu trời, nở ra những thảm hoa rực rỡ trong tâm hồn mỗi con người.*

(Trích **Chuyện anh phụ xe bật khóc vì bị hời của: Nó rất ám ảnh, nhưng cuộc đời này không phải toàn là thứ xấu xa...** Hoàng Xuân, Tri thức trẻ, 05/11/2016).

**Câu 1:** Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu: “*Những tàn ác, tham lam, ti tiện... cũng giống như rêu rác trên bề mặt một con sông đang cuộn trào*”. (1,0 điểm)

**Câu 3:** Hình ảnh “*khối nước*” trong đoạn trích tượng trưng cho điều gì? (0,5 điểm)

**Câu 4:** Anh/Chị hiểu như thế nào về câu nói: “*Khối nước kia mới thực là nguồn sức mạnh nguyên thủy và vĩnh hằng nuôi dưỡng sự sống, vẽ màu xanh lên bầu trời, nở ra những thảm hoa rực rỡ trong tâm hồn mỗi con người.*” (1,0 điểm)

### **Đề 19:**

#### **I. PHÂN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) *tình cờ tôi đọc được bài viết “Hạnh phúc là gì?” trên blốc của một người bạn.* (2) *Bạn ấy viết rằng: “Hạnh phúc là được nằm trong chăn ấm xem ti vi cùng với gia đình.* (3) *Hạnh phúc là được trùm chăn kín và được mẹ pha cho cốc sữa nóng.* (4) *Hạnh phúc*

*là được cùng đưa bạn thân nhong nhong trên khắp phố. (5) Hạnh phúc là ngồi co ro hàng giờ trong quán cà phê, nhấm nháp li ca-cao nóng và bàn chuyện chiến sự... thế giới cùng anh em chiến hữu...".*

*(6) Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao? (7) Ừ nhỉ! (8) Đường như lâu nay chúng ta chỉ quen với việc than phiền mình bất hạnh chứ ít khi biết được rằng mình đang hạnh phúc. (9) Hãy một lần thử nghĩ xem: Khi chúng ta than phiền vì bố mẹ quá quan tâm đến chuyện của mình thì ngoài kia biết bao nhiêu người thèm hơi ấm của mẹ, thèm tiếng cười của bố, thèm được về nhà để được mát; khi chúng ta cảm thấy thiệt thòi khi không được ngồi xe hơi chỉ vì phải chạy xe máy giữa trời nắng thì ngoài kia biết bao nhiêu bạn của chúng ta mồ hôi nhễ nhại, gò mình đạp xe lên những con dốc vắng; khi chúng ta bất mãn với chuyện học hành quá căng thẳng thì ngoài kia biết bao người đang khao khát một lần được đến trường, một lần được cầm cây bút để viết lên những ước mơ; khi chúng ta...*

(Dẫn theo Bài tập Ngữ văn 11, tập 2, NXB Giáo dục 2007)

**Câu 1:** Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn trích. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Tại sao tác giả lại “*Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao?*”? (1,0 điểm)

**Câu 3:** Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu (9). (1,0 điểm)

**Câu 4:** Anh/Chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

## **ĐỀ 20:**

### **I. ĐỌC HIỂU:**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

*“Các bạn có biết hôm nay là ngày gì không ạ? Nhớ không ạ?*

*Hôm nay là một ngày vô cùng đặc biệt!*

*Tại vì nó không phải là ngày hôm qua, cũng không phải là ngày mai, và cũng không phải là một ngày nào nữa. Mà hôm nay là ngày hôm nay!*

*Cho nên ngày hôm nay là một ngày vô cùng đặc biệt, ngày mà chúng ta không bao giờ có lại trong tương lai, một ngày mà các bạn sẽ không thể sống lại. Và chúng ta vô cùng hạnh phúc vì có mặt trong ngày hôm nay!*

*Theo thống kê của Liên hiệp quốc, cứ mỗi 2 giây trên thế giới có một người chết. Nếu như sáng nay bạn thức dậy khỏe mạnh, thì bạn đã hạnh phúc hơn 500 triệu người trên thế giới, vì họ sẽ không thể sống sót qua tuần sau. Và nếu bạn không phải trải qua đau khổ của chiến tranh, tù đầy, hay đói khát, thì bạn đã hạnh phúc hơn 1 tỷ người trên thế giới này.*

*Nếu như bạn có quần áo để mặc, lương thực để ăn, ngôi nhà để sống, có những giây phút ngồi bình yên như vậy, thì bạn đã giàu có hơn 75% người trên thế giới. Cho nên hôm nay chúng ta không có nằm mơ đâu, chúng ta là những người vô cùng hạnh phúc.*

*Trong cuộc sống phức tạp, chúng ta không nhận thức được, chúng ta truy đuổi chạy theo những thứ của cuộc đời một cách điên cuồng, mà không biết rằng mình đang có mặt*

*trong những giây phút của ngày hôm nay, đó là những người sống ảo, vì họ không biết mình đang sống... ”*

(Trích “*Bài phát biểu lay động của đại đức Thích Tâm Nguyên: Giàu có, bi kịch, tình yêu, lười biếng và hạnh phúc*”, Anlanh.net ngày 4/3/2018)

**Câu 1:** Xác định đề tài của đoạn trích trên?

**Câu 2:** Theo Anh/Chị vì sao tác giả cho rằng: “Hôm nay là một ngày vô cùng đặc biệt!”

**Câu 3:** Cho biết tác dụng của những số liệu được nêu trong đoạn trích?

**Câu 4:** Từ đoạn trích trên, anh/chị rút ra được bài học gì cho bản thân mình?

### **Đề 21:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

*“Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông”. Xưa nay những đấng anh hùng làm nên những việc gian nan không ai làm nổi, cũng là nhờ cái gan mao hiểm, ở đời không biết cái khó là cái gì. (...)*

*Còn những kẻ ru rú như gián ngày, làm việc gì cũng chờ đợi số, chỉ mong cho được một đời an nhàn vô sự, sống giàu bền, còn việc nước việc đời thì không quan hệ gì đến mình cả. Như thế gọi là sống thừa, còn mong có ngày vùng vẫy trong trường cạnh tranh này thế nào được nữa. Hãy trông những bọn thiếu niên con nhà điều dưỡng, cả đời không dám đi đâu xa nhà, không dám làm quen với một người khách lạ; đi thuyền thì sợ sóng, trèo cao thì sợ run chân, cứ áo buông chùng quần đóng gót, tưởng thế là nho nhã, tưởng thế là tư văn; mà thực ra không có lực lượng, không có khí phách; hễ ra khỏi tay bảo hộ của cha mẹ hay kẻ có thể lực nào thì không có thể tự lập được.*

*Vậy học trò ngày nay phải tập xông pha, phải biết nhẫn nhục; mưa nắng cũng không lấy làm nhọc nhằn, đói rét cũng không lấy làm khổ sở. Phải biết rằng: hay ăn miếng ngon, hay mặc của tốt, hễ ra khỏi nhà thì nhảy lên cái xe, hễ ngồi quá giờ thì kêu chóng mặt,. ấy là những cách làm mình yếu đuối nhút nhát, mất hẳn cái tinh thần mao hiểm của mình đi.*

**Mạo hiểm, Nguyễn Bá Học, dẫn theo SGK Ngữ văn 11, tập 2, NXB Giáo dục, 2014, tr.114**

**Câu 1:** Văn bản trên sử dụng thao tác lập luận chính là gì? **(0,5 điểm)**

**Câu 2:** Tìm và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn: *Vậy học trò ngày nay phải tập xông pha, phải biết nhẫn nhục; mưa nắng cũng không lấy làm nhọc nhằn, đói rét cũng không lấy làm khổ sở.* **(1,0 điểm)**

**Câu 3:** Anh/ chị hiểu câu nói: “Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông” như thế nào? **0,5 điểm)**

**Câu 4:** Ngày nay, có rất nhiều người chọn cách sống “an nhàn, vô sự”. Anh/chị nhận xét gì về cách sống ấy? (Trình bày bằng một đoạn văn 5 - 7 dòng). **(1,0 điểm)**

### **Đề 22:**

## **I. PHẦN ĐỌC HIỂU. (3.0 điểm)** Đọc văn bản sau:

(1) Sự thành công cũng như một hạt giống khi nảy mầm, phải trải qua bao ngày thăng trầm chịu nắng nóng giá lạnh, phải lột bỏ lớp vỏ ngoài cũ kỹ – chính là những kinh nghiệm tiêu cực trong quá khứ - mới có thể bén rễ vào niềm tin ở chính hoài bão của mình, trở nên vững chãi hơn bao giờ hết trước mọi thử thách. Và cuối cùng là được tưởng thưởng. Vào một ngày nào đó, khi hạt mầm bật lên từ lòng đất, nó sẽ được sưởi ấm và đâm chồi tốt tươi.

(2) Quá trình trên cũng tương tự như hành trình tiến về phía trước của bạn. Sau những nỗ lực, bạn biết rằng mình đã sẵn sàng để tạo ra một sự khác biệt, cho cuộc sống quanh mình. Điều quan trọng nhất trên đời chúng ta có thể làm là hiểu rõ mục đích của mình và giải phóng mọi khả năng tiềm tàng của bản thân để có thể ươm mầm những hạt giống tốt – những hạt giống của hi vọng, tình yêu, niềm tin và lòng can đảm.

(Trích Thay thái độ đời, Jeff Keller, NXB Tổng hợp TP HCM, 2017)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1: Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản trên.

Câu 2: Nêu tác dụng của phép so sánh được sử dụng trong đoạn (1).

Câu 3: Anh/Chị hiểu như thế nào về câu: Sau những nỗ lực, bạn biết rằng mình đã sẵn sàng để tạo ra một sự khác biệt, cho cuộc sống quanh mình ?

Câu 4: Anh/Chị có đồng tình với ý kiến của tác giả: Điều quan trọng nhất trên đời chúng ta có thể làm là hiểu rõ mục đích của mình và giải phóng mọi khả năng tiềm tàng của bản thân để có thể ươm mầm những hạt giống tốt – những hạt giống của hi vọng, tình yêu, niềm tin và lòng can đảm không? Vì sao?

### **Đề 23:**

#### **I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

2.10.1971

*Nhiều lúc mình không ngờ nổi rằng mình đã đến đây. Không ngờ rằng trên mũ là một ngôi sao. Trên cổ áo là quân hàm đỏ. Cuộc đời bộ đội đến với mình tự nhiên quá, bình thản quá, và cũng đột ngột quá.*

*Thế là thế nào? Cách đây ít lâu mình còn là sinh viên. Bây giờ thì xa vời lắm rồi những ngày cắp sách lên giảng đường, nghe thầy Đường, thầy Đạo... Không biết bao giờ mình sẽ trở lại những ngày như thế. Hay chẳng còn bao giờ nữa! Có thể lắm. Mình đã lớn rồi. Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu? Chỉ còn côi vì trang sách, gầy xác đi vì*



mộng mị hào huyền.

28 ngày trong quân ngũ, mình hiểu được nhiều điều có ích. Sống được nhiều ngày có ý nghĩa. Đọc đường hành quân, có dịp xem lại lòng mình, soát lại lòng mình.

Mình bắt đầu sống có trách nhiệm từ đâu, từ lúc nào? Có lẽ từ 9.3.71 tháng 3 của hoa nhãn ban trưa, của hoa sấu, hoa bằng lăng nước.

...Trên mũ là ngôi sao. Ta lặng ngắm ngôi sao, như hồi nào ta chỉ cho bạn: Kia là ngôi sao Hôm yêu dấu... Nhưng khác hơn một chút. Bây giờ, ta đọc trong ngôi sao ấy, ánh lửa cầu vồng của trận công đồn, màu đỏ của lửa, của máu...

Ta như thấy trong màu kì diệu ấy có cả hồng cầu của trái tim ta.

(Trích *Mãi mãi tuổi hai mươi*, nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc)

**Câu 1:** Xác định phong cách ngôn ngữ được sử dụng trong đoạn trích trên. (0,5 điểm)

**Câu 2:** Nhìn những ngôi sao trên mũ, tác giả đọc được những gì? Ý nghĩa của những hình ảnh đó? (1,0 điểm)

**Câu 3:** Tại sao tác giả viết: “Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu?” (1,0 điểm)

**Câu 4:** Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất với anh/chị? (0,5 điểm)

#### **ĐỀ 24:**

### **I. PHÂN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

Một bà lão chống gậy qua đường giữa dòng xe cộ tấp nập. Một học trò phía bên kia đường nhìn thấy, nhận ra sự nguy hiểm đối với bà lão liền vội chạy tới: “Bà ơi, bà đưa tay cháu dắt bà qua”. Bà lão móm mém nở một nụ cười thân thiện: “Cảm ơn cháu! Cháu thật ngoan!...

Một người ăn xin khốn khổ, đói rách, vận bộ quần áo nhem nhuốc, chân tay run lên vì cơn đói hành hạ. Người hành khất bước chân vào một quán cà phê, ngả nón xin tiền, mong được bố thí vài ngàn bạc lẻ để mua một chiếc bánh mì. Khách uống cà phê vẫn thản nhiên rít thuốc, ánh mắt lạnh lùng vô cảm. Ông lão hành khất đến bên người bán vé số đang giao vé cho khách, và lại chìa nón ra. Người bán vé số vui tay vào túi quần, lôi ra mấy tờ bạc nhàu nát bị vo tròn, lấy ra một tờ, vuốt phẳng và bỏ vào cái nón của ông lão. Ông già cảm động run run, không nói lời ơn mà cúi đầu xuống, ánh mắt lộ ra một sự biết ơn vô cùng. Thì ra, ông già ấy bị câm.

Trong cuộc sống có biết bao nhiêu sự cảm ơn có lời và không lời như thế. Với những người có văn hóa, “cảm ơn” là lời nói được sử dụng hàng ngày, những lời luôn được cất lên bằng cả thái độ lịch sự và tình cảm chân thực nhất. Nhưng tiếc rằng, vẫn còn không ít thanh niên chưa nghĩ như vậy. Họ coi cảm ơn chỉ là những lời khách sáo, vì thế, chẳng cần phải nói ra. Hình như các bạn ấy vẫn nghĩ một cách giản đơn rằng nói lời cảm ơn hay làm các cử chỉ

biểu lộ sự biết ơn là “vô duyên”, chỉ làm mất đi sự thân tình và tăng thêm xa cách mà thôi.

Thế nhưng, cuộc sống hiện đại và yêu cầu về quy tắc giao tiếp giữa người với người đòi hỏi chúng ta phải tập làm quen với lời “làm ơn” và sau đó là “cảm ơn”. Thật hạnh phúc khi ta làm được một việc có ý nghĩa, một điều tốt đem lại niềm vui, hạnh phúc cho người khác, kéo mọi người lại gần nhau hơn. Và cũng sẽ hạnh phúc không kém khi chúng ta thấy mình đã không dừng dưng, bạc bẽo vì đã biết tri ân người giúp đỡ mình bằng những lời nói xuất phát từ đáy lòng, chân thành, lịch thiệp: “Cảm ơn!”

(Theo bài viết tham gia diễn đàn *Đem mọi người đến gần nhau hơn*, báo điện tử *Thanhnienviet.com*, ngày 11 - 11 -2016)

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng ở đoạn trích trên. Thử đặt một tiêu đề cho đoạn trích để khái quát đúng nội dung cơ bản của nó. **(0,5 điểm)**

**Câu 2.** Nhận xét về bố cục của đoạn trích. Việc đưa hai dẫn chứng trước như thế có hiệu quả gì đối với phần sau, đối với vấn đề bàn luận? **(1,0 điểm)**

**Câu 3.** Theo tác giả đoạn trích, vì sao trong cuộc sống cần luôn biết nói “làm ơn”, cảm ơn”? Những lời nói ấy cần xuất phát từ đâu? **(1.0 điểm)**

**Câu 4.** Ý kiến của anh/chị về mấy câu phê phán “không ít thanh niên” ở đoạn trích trên? **(0,5 điểm)**

## **Đề 25:**

### **I. ĐỌC HIỂU**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Em tên là Phương, du học sinh đang trải trải để thi đậu mấy môn cuối và tìm việc. Còn nửa kia của em là ngữ văn.*

*Bọn em đã bên nhau được 12 năm, mà tạm xa rời vì bây giờ em đã có nhiều bạn khác thú vị hơn. Nguyên nhân khiến cho em viết lách, giao tiếp và phản biện vô cùng kém so với những đứa bạn đến từ các nước khác. Bởi:*

**Thứ nhất: Tính gia trưởng**

*Đề bài yêu cầu học sinh nêu cảm nghĩ của mình về một vấn đề/tác phẩm, nhưng nếu cảm nghĩ của học sinh mà không giống với bảng điểm là "không có ý để chấm". Điều này dẫn đến 1.000 học sinh sản xuất ra 1.000 phiên bản khác nhau vài cái chấm phẩy. Như vậy, từ trong trường lớp học sinh đã bị hạn chế chuyện nêu ra ý kiến của mình!*

**Thứ hai: Hay mơ mộng**

*Mình cảm thấy chuyện học văn rất hữu ích, vì trong cuộc sống mình sử dụng văn nhiều hơn toán. Ví dụ nhé! Mình bị lạc mất con mèo và muốn nhờ mọi người giúp, thế thì phải biết sử dụng văn miêu tả làm sao cho người ta tưởng tượng ra con mèo nhà mình. Thế nhưng mèo ở Việt Nam, 100 con thì tới 99 con có đôi mắt như hai hòn bi ve! (...)*

**Kết:** *Hãy trở thành một nửa lý tưởng của mọi bạn đời, chứ đừng là kẻ lúc nào cũng bị ly dị sau*

12 năm gần đó.

(Lược trích bài viết của Lê Uyên Phương, <https://thanhnien.vn/giao-duc/>)

**Câu 1.** Đặt một nhan đề phù hợp cho văn bản.

**Câu 2.** Vì sao bạn Phương tạm xa rời môn Văn?

**Câu 3.** Vì sao bạn Phương cho rằng học văn rất hữu ích? Anh/Chị hiểu như thế nào về câu nói, “Thế nhưng mèo ở Việt Nam, 100 con thì tới 99 con có đôi mắt như hai hòn bi ve!”?

**Câu 4.** Anh/Chị có đồng tình với ý kiến môn Văn hay mơ mộng không? Vì sao?

## **Đề 26:**

### **Phần I: Đọc - hiểu (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu từ Câu 1 đến Câu 4:**

Tỉ phú Hồng Kông Yu Pang - Lin vừa qua đời ở tuổi 93, để lại di chúc hiến toàn bộ tài sản trị giá khoảng 2 tỉ USD cho hoạt động từ thiện. Ông giải thích hành động của mình: “Nếu các con tôi giỏi hơn tôi thì chẳng cần phải để nhiều tiền cho chúng. Nếu chúng kém cỏi thì có nhiều tiền cũng chỉ có hại cho chúng mà thôi”. Yu Pang - Lin không phải là người đầu tiên trên thế giới “keo kiệt” với con nhưng lại hào phóng với xã hội. Người giàu nhất thế giới - Bill Gates - từng tuyên bố sẽ chỉ để lại cho con 0,05% tổng tài sản kếch xù của mình. Báo chí hỏi tại sao lại như vậy, ông trả lời đại ý: Con tôi là con người, mà đã là con người thì phải tự kiếm sống, không chỉ kiếm sống để phục vụ chính bản thân mình mà còn phải góp phần thúc đẩy xã hội. Đã là con người thì phải lao động. Tại sao tôi phải cho con tiền?

[...]. Có người nói rằng, có hai thứ mà cha mẹ cần trang bị cho con cái và chỉ hai thứ đó là đủ, còn không, nếu có để lại cho con thứ gì đi nữa mà thiếu hai đó thì coi như chưa cho con gì cả. Hai thứ đó là: ý thức tự trách nhiệm về bản thân mình và năng lực để tự chịu trách nhiệm.

(Theo Nhật Huy, *Không để lại tiền cho con*, Dẫn theo <http://tuoitre.vn>, ngày 10/5/2015)

**Câu 1.**

Đoạn văn trên thuộc phong cách ngôn ngữ nào?

A. Khoa học

B. Nghệ thuật

C. Báo chí

D. Chính luận

**Câu 2.**

Vì sao những người cha tỉ phú như Yu Pang - Lin, Bill Gates. không muốn để lại nhiều của cải cho con cái?

**Câu 3.**

Anh/chị có đồng ý kiến: “Đã là con người thì phải lao động” không? Vì sao?

**Câu 4.**

Anh/chị hiểu “ý thức tự chịu trách nhiệm về bản thân mình và năng lực để tự chịu trách nhiệm” nghĩa là gì?

## Đề 27:

### I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

*Cô ơi!*

*Cô không phải người nông dân một nắng hai sương làm ra hạt thóc, nhưng cô dạy con biết quý bát cơm chan chứa mồ hôi. Cô không phải người công nhân kỹ sư kiến thiết mọi nơi, nhưng cô xây cho đời một tương lai phía trước.*

*Cha mẹ là người cho con cuộc sống, bạn bè là những chỗ dựa niềm tin, thử thách rồi những thất bại đã cho con trưởng thành hơn thì chính cô là người dạy con vượt qua khó khăn vấp ngã trên đường đời. Chính cô là người nâng niu, uốn nắn cho con từng lời ăn tiếng nói, từng cử chỉ đáng đi. Con lớn dần trong vòng tay yêu thương của cô mà không hay rằng ba năm học đã sắp kết thúc. Con sắp phải xa cô thật rồi sao? Con chỉ muốn mãi là cô trò nhỏ được cắp sách vở đến trường, ngày ngày được nghe cô giảng bài.*

*Nhưng con phải đi để còn nhường chỗ cho thế hệ các em học sinh mới. Đây cũng là lúc con vận dụng những bài học về cuộc đời của cô ở ngôi trường khác, to lớn hơn trường mình.*

*(Trích **Thư gửi cô ngày tri ân**, nguồn internet)*

**Câu 1.** Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản. (0,5 điểm)

**Câu 2.** Anh/ chị hiểu như thế nào về dòng tâm sự: *Cha mẹ là người cho con cuộc sống, bạn bè là những chỗ dựa niềm tin, thử thách rồi những thất bại đã cho con trưởng thành hơn thì chính cô là người dạy con vượt qua khó khăn vấp ngã trên đường đời.* (0,5 điểm)

**Câu 3.** Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ nổi bật nhất trong câu: *Chính cô là người nâng niu, uốn nắn cho con từng lời ăn tiếng nói, từng cử chỉ đáng đi.* (1,0 điểm)

**Câu 4.** Từ văn bản, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất với bản thân (1,0 điểm)

## Đề 28:

### I. ĐỌC - HIỂU (3đ)

Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) *Người ta gọi ông là “Hiệp khủng”. Ông có một chuỗi phòng trọ ở công viên Nhi TW - và chỉ thu 15.000 đồng/người/ngày. Nhà trọ của ông Hiệp dành cho những gia đình bệnh nhi khó khăn, những đồng bào dân tộc hay người từ quê lên phải điều trị dài ngày. Nếu có ai khó khăn quá, ông sẽ miễn luôn cả tiền trọ, rồi tự đi chạy vay quyên góp để giúp đỡ các cháu điều trị. Mà ông Hiệp vẫn tự hào, rằng dù chỉ thu 15.000 đồng, nhưng nhà trọ của ông không thiếu thứ gì, có quạt điện, wifi, nước lạnh, bếp đun... người ở chỉ còn phải mua mỗi xà phòng.*

(2) *...Có một điểm đặc biệt ở ông Hiệp: người chủ nhà trọ thừa nhận rằng mình đang kinh doanh. Còn chính những người ở trọ nghèo khó cũng nói về ông như một nhà từ thiện.*

Nhưng không, ông có một bài toán kinh doanh rất rạch ròi.

(3) Ông vừa dùng nhà mình, vừa đi thuê nhà khác làm phòng trọ, mười người làm, một tháng hết 80 triệu. Nhưng ông tính, nếu lúc nào phòng cũng kín, thì một tháng ông thu về hơn 80 triệu một chút...Dư ra một chút để ông Hiệp tự sống trong căn phòng 6 mét vuông ông dành lại cho bản thân...Đó là một bài toán kinh doanh rất thực tế. Nó chỉ khác những bài toán kinh doanh phổ biến khác, ở một điểm, là chủ doanh nghiệp không đặt lợi nhuận lên trước. Ông đặt lợi ích của “khách hàng” - tức là những bệnh nhi có hoàn cảnh khó khăn - lên đầu. Ông gần như không lấy lãi.

(4) Mười lăm nghìn đồng ấy, nằm chênh vênh giữa ranh giới của một cuộc kinh doanh và một sự giúp đỡ. Mười lăm nghìn đồng ấy, nằm giữa đường biên của một thương nhân lão luyện và một nhà hoạt động xã hội.

(5) Tôi không nói với ông, nhưng cái ông đang làm, là một mô hình doanh nghiệp xã hội mẫu mực. Đó là một mô hình phổ biến ở nhiều quốc gia phát triển, nhưng vẫn còn rất hiếm ở nước ta: những cuộc từ thiện thường chỉ trông vào nguồn tài trợ mà không thể tự nuôi sống được mình lâu dài; còn những cuộc kinh doanh, thì hay rơi vào cảnh cực đoan chạy theo lợi nhuận.

(6) Trong sự nghiệp của mình, chúng ta sẽ rất nhiều lần gặp một “điểm cân bằng” như 15 nghìn đồng của ông Hiệp. Đó là lúc ta sẽ lựa chọn giữa lợi ích tuyệt đối của bản thân, và việc san sẻ lợi ích với cộng đồng.

Đức Hoàng (vnexpress.net 03/05/2017)

**Câu 1:** Phương thức biểu đạt chính của văn bản là gì?

**Câu 2:** Dựa vào văn bản, hãy giải thích thế nào là “doanh nghiệp xã hội”?

**Câu 3:** Theo anh/ chị, vì sao nhân vật chính được nói đến trong đoạn văn bản lại có biệt danh là “Hiệp khủng”?

**Câu 4:** Thông điệp mà tác giả muốn đưa ra khi nói tới số tiền mười lăm nghìn đồng trong đoạn văn (4) là gì?

## **Đề 29:**

### **Phần I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích và trả lời các câu hỏi:

Ngày 12/9, trên mạng xã hội xôn xao clip bắt quả tang xe vận tải chở thực phẩm không đảm bảo chất lượng vào trường học. Kèm theo clip là những hình ảnh một số loại củ quả có biểu hiện thối rữa, thậm chí xuất hiện cả dòi bọ bên trong. Cụ thể như quả bí xanh, đu đủ đã không còn tươi, su su hỏng mọc rễ, bí đỏ thối... Không những thế, có người đập thử một quả trứng, bằng mắt thường cũng có thể thấy quả trứng này rất loãng, lòng đỏ nát, dấu hiệu của việc

trúng đã hỏng.

Theo tìm hiểu của phóng viên, sự việc trên được phát hiện tại trường tiểu học Lý Nhân (xã Lý Nhân, huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc). Ngay sau khi phát hiện sự việc trên, rất đông phụ huynh học sinh đã đến kiểm tra. Tất cả đều tỏ rõ sự bức xúc vì nhà trường sử dụng thực phẩm bẩn, không an toàn và gây ảnh hưởng đến sức khỏe của các cháu.

Thông tin từ người đăng tải clip cho biết, thời gian gần đây, nghi ngờ về việc trường học nhập thực phẩm hỏng, kém chất lượng, không rõ nguồn gốc xuất xứ đem về chế biến cho học sinh bán trú ăn trưa nên người dân đã tổ chức “mai phục” để bắt quả tang.

(Theo Lê Phương, Báo mới, ngày 13/9/2017). **Câu 1:**

Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản trên? (0,5đ)

**Câu 2:** Theo tác giả, sau khi phát hiện vụ việc trên, thái độ của phụ huynh học sinh ra sao? (0,5đ)

**Câu 3:** Xác định biện pháp tu từ trong câu văn "Cụ thể như quả bí xanh, đu đủ đã không còn tươi, su su hỏng mọc rễ, bí đỏ thối.". Nêu tác dụng? (1,0đ)

**Câu 4:** Theo anh (chị) thông điệp mà tác giả muốn nói với người đọc là gì? (1đ)

### **ĐỀ 30:**

#### **Phần I - ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích dưới đây và thực hiện các yêu cầu:

(1) Trào lưu “Like là làm” đang gây cơn sốt trong giới trẻ. Trước đó, mở đầu trào lưu này là sự việc một chàng trai có tài khoản Facebook N.T đăng chia sẻ: “Bức hình này đủ 40.000 like sẽ đổ xăng từ trên người xuống, lấy hộp quẹt tự đốt người rồi nhảy cầu Tân Hóa! Đủ like sẽ làm, tôi nói là làm. Share mạnh để có cái hay hấp dẫn mà xem”.

Bài viết thu hút gần 100.000 like (thích) cùng hàng nghìn bình luận cổ vũ lẫn thách thức.

Giữ đúng lời hứa “nói là làm”, tối ngày 20/9, N.T này có mặt tại cầu Tân Hóa (TP.HCM) thực hiện thử thách. Được biết, sau khi tắm xăng đốt, do kịp thời nhảy xuống dòng kênh ngay cạnh nên N.T chỉ bị bỏng nhẹ.

Tiếp đó, hàng loạt người trẻ khác đua nhau đăng status (dòng trạng thái) thách thức dân mạng theo cú pháp quen thuộc: “Chỉ cần đủ like tôi sẽ...” và khẳng định chắc nịch “nói là làm”.

Một số thanh niên sẵn sàng đổi like lấy những hành động gây sốc như: mặc đồ lót, nhảy xuống và uống hết một ca nước sông, mặc quần áo con gái đi ra đường.

(2) Xung quanh vấn đề này, dưới góc nhìn của một nhà văn, Trang Hạ chia sẻ: “Tôi không ngạc nhiên với sự ngông cuồng của một bộ phận thanh niên trên mạng. Tuy nhiên tôi vẫn phải kinh hãi trước những hành vi thiếu nhân văn của người biết bấm like này.

(3) Trang Hạ cho rằng, không bố mẹ nào để con ra với mục đích con sống cho người ta bấm like. Vậy thì tại sao người trẻ lại dùng like làm thước đo của cuộc sống? Nhân tiện, làm luôn thước đo của việc tự thiêu hay những việc như đốt trường, chạy trường. Hóa ra nhân cách

và trí tuệ chỉ dành để trang trí, còn giá trị sống của bạn là mong người ta bấm like?

(Theo Minh Giang, Trào lưu “Like là làm”: Nhân cách, trí tuệ chỉ dành để trang trí?, Báo điện tử Vietnamnet, ngày 14 tháng 10 năm 2016)

**Câu 1.** Xác định cách trình bày đoạn văn ở đoạn (1)? (0,5 điểm).

**Câu 2.** Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích (0,5 điểm).

**Câu 3.** Nhà văn Trang Hạ đã dùng những từ ngữ nào để nhận xét về hành vi của những người liên quan đến hiện tượng xã hội được đề cập trong đoạn trích trên? Theo anh (chị), nhà văn bộc lộ quan điểm, thái độ gì khi sử dụng những từ ngữ đó? (1,0 điểm).

**Câu 4.** Anh (chị) rút ra bài học gì sau khi đọc xong đoạn trích trên? (1,0 điểm).

### **ĐỀ 31:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc đoạn trích:**

*Con chim sẻ nhỏ chết rồi  
Chết trong đêm cơn bão về gần sáng  
Đêm ấy tôi nằm trong chăn nghe cánh chim đập cửa  
Sự ám áp gối chăn đã giữ chặt tôi  
Và tôi ngủ ngon lành đến lúc bão vơi.  
Chiếc tổ cũ trong ống tre đầu nhà chiều gió hú  
Không còn nghe tiếng cánh chim về  
Và tiếng hót mỗi sớm mai trong vắt.  
Nó chết trước cửa nhà tôi lạnh ngắt  
Một con mèo hàng xóm lại tha đi  
Nó để lại trong tổ những quả trứng  
Những con chim non mãi mãi chẳng ra đời.  
  
Đêm đêm tôi vừa chợp mắt  
Cánh cửa lại rung lên tiếng đập cánh*

*Những quả trứng lại lăn vào giấc ngủ*

*Tiếng lăn như đá lở trên ngàn.*

(Trích *Tiếng vọng*, Nguyễn Quang Thiều, *Tiếng Việt 5*, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 108)

**Thực hiện yêu cầu sau:**

**Câu 1.** Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

**Câu 2.** Con chim sẽ đã chết trong hoàn cảnh như thế nào?

**Câu 3.** Những dòng thơ sau giúp anh/chị hiểu gì về tâm trạng của tác giả?

*Những quả trứng lại lăn vào giấc ngủ*

*Tiếng lăn như đá lở trên ngàn.*

**Câu 4.** Đoạn trích trên gửi gắm đến anh /chị bài học gì? (trình bày khoảng 4 đến 6 dòng).

### **Đề 32:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc văn bản sau:**

*Con yêu quý của cha, suốt mấy tháng qua con vui đầu vào mớ bài học thật là vất vả. Nhìn con nhiều lúc mệt ngủ gục trên bàn học, lòng cha cũng thấy xót xa vô cùng. Nhưng cuộc đời là như thế con ạ, sống là phải đối diện với những thử thách mà vượt qua nó. Rồi con lại bước vào kì thi quan trọng của cuộc đời mình với biết bao nhiêu khó nhọc. Khi con vào trường thi, cha chỉ biết cầu chúc cho con được nhiều may mắn để có thể đạt được kết quả tốt nhất. Quan sát nét mặt những vị phụ huynh đang ngồi la liệt trước cổng trường, cha thấy rõ được biết bao nhiêu là tâm trạng lo âu, thổn thức, mong ngóng...của họ. Điều đó là tất yếu vì những đứa con luôn là niềm tự hào to lớn, là cuộc sống của bậc sinh thành.*

*Con đã tham dự tới mấy đợt dự thi để tìm kiếm cho mình tấm vé an toàn tại giảng đường đại học. Cái sự học khó nhọc không phải của riêng con mà của biết bao bạn bè cùng trang lứa trên khắp mọi miền đất nước. Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người. Và con của cha cũng không ngoại lệ, con đã được sự trải nghiệm, sự cạnh tranh quyết liệt đầu đời. Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình. Đã đến lúc cha mẹ lui về chỗ đứng của mình để thế hệ con cái tiến lên. Nhưng con hãy yên tâm bên cạnh con cha mẹ luôn hiện diện như những vị cố vấn, như một chỗ dựa tinh thần vững chắc bất cứ khi nào con cần tới. (Trích “Thư gửi con mùa thi đại học”, trên netchunetngui.com)*

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1:** Chỉ ra các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên.

**Câu 2:** Khái quát nội dung của văn bản.



**Câu 3:** Thái độ của người cha với con được bộc lộ như thế nào qua câu văn “Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình”.

**Câu 4:** Ý nghĩa lời dặn của cha đối với con khi đứng trước ngưỡng cửa đại học?

### **Đề 33:**

#### **I. Đọc hiểu (3 điểm)**

##### **Đọc đoạn trích:**

*Trong mỗi chú bé đều âm ỉ giấc mơ bay lên. Tôi cũng thế. Em chắc vẫn còn nuôi giấc mơ đó. Nhưng khi lớn lên, đôi khi những tầng mây thâm thấp thôi cũng khiến ta như bị che khuất tầm nhìn. Tệ hơn, những tầng mây sũng nước thậm chí có thể che khuất cả những giấc mơ, đè nén khát vọng của mỗi người. Một ngày mây mù có thể khiến ta yếu ớt và bị lụy. Một chút thất bại cũng giống như mây mù kéo đến, có thể làm em rút vào tổ kén bị quan. Ai đó nói rằng cách tốt nhất để hóa giải khó khăn là đi xuyên qua nó. Đi xuyên qua mây mù bằng giấc mơ phi công giữ gìn từ thơ bé. Đi xuyên qua gian khó bằng lòng lạc quan. Đi xuyên qua u mê bằng khao khát hướng đến trí tuệ, thông sáng. Đi xuyên qua thất bại bằng sự điềm đạm trưởng thành.*

*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai. Không phải ai cũng trở thành phi công lái Airbus hay Boeing đúng y như giấc mơ tuổi nhỏ. Nhưng ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi.*

**(Dẫn theo Hà Nhân, *Bay xuyên những tầng mây*, NXB Văn học. 2016, tr. 98)**

**Câu 1(NB).** Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích.

**Câu 2 (NB).** Theo tác giả, làm thế nào để hóa giải những khó khăn trong cuộc sống?

**Câu 3 (TH).** Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp liệt kê trong câu: “*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai*”.

**Câu 4 (VD).** Anh/ chị có đồng ý với ý kiến: “*Ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi*”.

### **Đề 34:**

##### **Đọc đoạn trích:**

*Quê hương thứ nhất của chị ở mảnh đất Hưng Yên, quê hương thứ hai của chị ở nông trường Hồng Cúm, hạnh phúc mà chị đã mất đi từ bảy, tám năm nay ai ngờ chị lại tìm thấy ở một nơi mà chiến tranh đã xảy*

*ra ác liệt nhất. Ở đây trong những buổi lễ cưới, người ta tặng nhau một quả mìn nhảy đã tháo kíp làm giá bút, một quả đạn cối tiện đầu, quét lượt sơn trắng làm bình hoa, một ống thuốc mỗi của quả bom tấn để đựng giấy giá thú, giấy khai sinh cho các cháu sau này, và những cái vòng nhỏ của trẻ con tết bằng ruột dây dù rất óng. Sự sống nảy sinh từ cái chết, hạnh phúc hiện hình từ trong những hy sinh, gian khổ, ở đời này không có con đường cùng, chỉ có những ranh giới, điều cốt yếu là phải có sức mạnh để bước qua những ranh giới ấy.*

(Trích *Mùa lạc* – Nguyễn Khải, NXB Văn học, 1960)

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1.** Xác định ngôi kể trong đoạn trích?

**Câu 2.** Trong đoạn trích, những món quà nào thường được tặng trong đám cưới?

**Câu 3.** Nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong câu văn “Ở đây trong những buổi lễ cưới, người ta tặng nhau một quả mìn nhảy đã tháo kíp làm giá bút, một quả đạn cối tiện đầu, quét lượt sơn trắng làm bình hoa, một ống thuốc mỗi của quả bom tấn để đựng giấy giá thú, giấy khai sinh cho các cháu sau này, và những cái vòng nhỏ của trẻ con tết bằng ruột dây dù rất óng”

**Câu 4.** Anh/Chị hãy nhận xét quan niệm về cuộc sống được tác giả nêu trong đoạn trích?

**Đề 35:**

**I. ĐỌC HIỂU**

**Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

*Trong quá trình tiến hóa, con người đã tìm ra những điều kiện cần thiết giúp cho bản năng được thuần phục để vươn tới hạnh phúc. Ta gọi đó là những nguyên tắc sống”.*

*Bản năng của con người vốn hướng tới sự hưởng thụ - yêu thích cảm xúc tốt và tránh né cảm xúc xấu. Nhưng nếu muốn đạt tới giá trị bình an và hạnh phúc bền vững, thì ta cần phải thực tập buông bỏ những cảm xúc tốt không cần thiết và chấp nhận những cảm xúc xấu cần thiết. Những điều không cần thiết thường được gọi là những điều không nên làm”, và những điều cần thiết thường được gọi là những điều nên làm”. Đó là những trải nghiệm quý báu mà nhiều thế hệ trước đã phải trả những cái giá rất đắt mới đúc kết được. Đi theo những nguyên tắc ấy, tuy không được sống theo sự tùy hứng thoải mái của mình, nhưng ta sẽ đỡ mất thêm thời gian và năng lực để thử nghiệm. Nhất là ta có thể tránh được những lầm lỡ đáng tiếc.*

*Chính vì thế, những ai sống theo nguyên tắc đúng đắn thì họ sẽ luôn được bảo hộ một cách an toàn và luôn mạnh dạn đi tới.*

*Nguyên tắc còn có tác dụng tạo nên sự hòa điệu giữa nhiều cá thể. Vì mỗi người vốn sở hữu một nhận thức và tập quán sống khác nhau. Nhất là tâm tình con người cũng thường xuyên biến đổi, nên phải cần có những nguyên tắc để quy định mức cân bằng cảm xúc". Thật ra, chỉ cần ta sinh hoạt hay sống chung với một người nữa là phải có những nguyên tắc cần thiết, để bên này không vô tình vượt qua ranh giới đã quy định của bên kia. Bên kia dù thân thích hay yêu thương ta tới mức nào thì rốt cuộc họ cũng chẳng phải là ta. Họ có những nhu cầu nhất định mà ta bắt buộc phải tôn trọng. Như vậy, số người sinh hoạt chung với nhau càng đông, sự khác biệt giữa nhận thức và tập quán sống càng lớn, thì số lượng các nguyên tắc càng phải tăng lên và trở thành tiếng nói chuẩn mực của đoàn thể.*

*Có những nguyên tắc được ghi chép và có ngày ban hành hẳn hoi, nhưng cũng có những nguyên tắc “bất thành văn”. Vì điều này còn phụ thuộc vào nhu cầu sinh hoạt của các cá thể và mức độ ý thức tôn trọng lẫn nhau. Cho nên nguyên tắc phải thường xuyên thay đổi cho phù hợp với trình độ nhận thức không ngừng tiến bộ của con người. Có thể nói, nguyên tắc là thước đo kỷ luật của con người. Người sống nguyên tắc là người có bản lĩnh, dám tự đặt mình vào những khuôn khổ đúng đắn để vươn tới chân thiện - mỹ...*

*(Trích “Hiếu về trái tim”, Minh Niệm, NXB tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2020, tr.223 - 224).*

**Câu 1: (NB)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

**Câu 2: (TH)** Theo tác giả, vì sao cuộc sống cần có những nguyên tắc?

**Câu 3: (TH)** Anh/chị hiểu như thế nào về ý kiến: *Nguyên tắc là thước đo kỷ luật của con người?*

**Câu 4: (VD)** Anh/chị có đồng tình với quan điểm sau của tác giả không: *Người sống nguyên tắc là người có bản lĩnh, cần tự đặt mình vào những khuôn khổ đúng đắn để vươn tới chân - thiện - mỹ?* Vì sao?

## **Đề 36:**

### **I. ĐỌC HIỂU**

**Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

*Bạn không nên để thất bại ngăn mình tiến về phía trước. Hãy suy nghĩ tích cực về thất bại và rút ra kinh nghiệm. Thực tế những người thành công luôn dùng thất bại như là*

*một công cụ để học hỏi và hoàn thiện bản thân. Họ có thể nghi ngờ phương pháp làm việc đã dẫn họ đến thất bại nhưng không bao giờ nghi ngờ khả năng của chính mình.*

*Tôi xin chia sẻ với các bạn về câu chuyện về những người đã tìm cách rút kinh nghiệm từ thất bại của mình để đạt được những thành quả to lớn trong cuộc đời.*

*Thomas Edison đã thất bại gần 10.000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện. J.K.Rowling, tác giả của “Harry Potter”, đã bị hơn 10 nhà xuất bản từ chối bản thảo tập 1 của bộ sách. Giờ đây, bộ tiểu thuyết này của bà trở nên vô cùng nổi tiếng và đã được chuyển thể thành loạt phim rất ăn khách. Ngôi sao điện ảnh Thành Long đã không thành công trong lần đóng phim đầu tiên ở Hollywood. Thực tế bộ phim Hollywood đầu tay của anh, thất vọng lắm chứ, nhưng điều đó cũng đâu ngăn được anh vùng lên với những phim cực kỳ ăn khách sau đó như “Giờ cao điểm” hay “Hiệp sĩ Thượng Hải”.*

*Thất bại không phải là cái cớ để ta chần chừ. Ngược lại nó phải là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công.*

(Trích *Tại sao lại chần chừ?*, Tác giả Teo Aik Cher, Người dịch: Cao Xuân Việt Khương, An Bình, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr 39,40)

**Câu 1: (NB)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

**Câu 2: (TH)** Theo đoạn trích, mặt tích cực của thất bại mà “người thành công luôn dùng” là gì?

**Câu 3: (TH)** Việc trích dẫn các câu chuyện của Thomas Edison, J.K.Rowling, Ngôi sao điện ảnh Thành Long có tác dụng gì đối với lập luận của tác giả?

**Câu 4: (VD)** Anh/chị có đồng tình với ý kiến “*thất bại là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công*” không? Vì sao?

### **ĐỀ 37:**

#### **I. ĐỌC - HIỂU: (3,0 điểm)**

*Bạn không nên để thất bại ngăn mình tiến về phía trước. Hãy suy nghĩ tích cực về thất bại và rút ra kinh nghiệm. Thực tế những người thành công luôn dùng thất bại như là một công cụ để học hỏi và hoàn thiện bản thân. Họ có thể nghi ngờ phương pháp làm việc đã dẫn họ đến thất bại nhưng không bao giờ nghi ngờ khả năng của chính mình.*

*Tôi xin chia sẻ với các bạn câu chuyện về những người đã tìm cách rút kinh nghiệm từ thất bại của mình để đạt được những thành quả to lớn trong cuộc đời.*

*Thomas Edison đã thất bại gần 10.000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện, J.K.Rowling, tác giả của “Harry Potter”, đã bị hơn 10 nhà xuất bản từ chối bản thảo tập 1 của bộ sách. Giờ đây, bộ tiểu thuyết này của bà trở nên vô cùng nổi tiếng và đã được chuyển thể thành loạt phim rất ăn khách. Ngôi sao điện ảnh Thành Long đã không thành công trong lần đóng phim đầu tiên ở Hollywood. Thực tế bộ phim Hollywood đầu tay của anh, thất vọng lắm chứ, nhưng điều đó cũng đâu ngăn được anh vùng lên với những phim cực kì ăn khách sau đó như “Giờ cao điểm” hay “Hiệp sĩ Thượng Hải”.*

*Thất bại không phải cái cớ để ta chần chừ. Ngược lại nó phải là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công.*

(Trích **Tại sao lại chần chừ?**, Tác giả Teo Aik Cher, Người dịch: Cao Xuân Việt Khương, An Bình, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr 39, 40)

**Câu 1: (0,5 điểm)** Chỉ ra mặt tích cực của thất bại mà “người thành công luôn dùng” được nêu trong đoạn trích.

**Câu 2: (0,5 điểm)** Việc tác giả trích dẫn các câu chuyện của *Thomas Edison*, *J.K.Rowling*, *Ngôi sao điện ảnh Thành Long* có tác dụng gì?

**Câu 3: (1,0 điểm)** Theo anh/chị, “suy nghĩ tích cực về thất bại” được hiểu là gì?

**Câu 4: (1,0 điểm)** Anh/Chị có cho rằng trong cuộc sống thất bại “là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công.” không? Vì sao ?

### **Đề 38:**

#### **I. Đọc hiểu (3 điểm)**

##### **Đọc đoạn trích:**

*Trong mỗi chú bé đều âm ỉ giấc mơ bay lên. Tôi cũng thế. Em chắc vẫn còn nuôi giấc mơ đó. Nhưng khi lớn lên, đôi khi những tầng mây thấp thỏi cũng khiến ta như bị che khuất tầm nhìn. Tệ hơn, những tầng mây sũng nước thậm chí có thể che khuất cả những giấc mơ, đè nén khát vọng của mỗi người. Một ngày mây mù có thể khiến ta yếu ớt và bi lụy. Một chút thất bại cũng giống như mây mù kéo đến, có thể làm em rút vào tổ kén bị quan. Ai đó nói*

*rằng cách tốt nhất để hóa giải khó khăn là đi xuyên qua nó. Đi xuyên qua mây mù bằng giấc mơ phi công giữ gìn từ thơ bé. Đi xuyên qua gian khó bằng lòng lạc quan. Đi xuyên qua u mê bằng khao khát hướng đến trí tuệ, thông sáng. Đi xuyên qua thất bại bằng sự điềm đạm trưởng thành.*

*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai. Không phải ai cũng trở thành phi công lái Airbus hay Boeing đúng y như giấc mơ tuổi nhỏ. Nhưng ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi.*

**(Dẫn theo Hà Nhân, *Bay xuyên những tầng mây*, NXB Văn học. 2016, tr. 98)**

**Câu 1(NB).** Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích.

**Câu 2 (NB).** Theo tác giả, làm thế nào để hóa giải những khó khăn trong cuộc sống?

**Câu 3 (TH).** Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp liệt kê trong câu: “*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai*”.

**Câu 4 (VD).** Anh/ chị có đồng ý với ý kiến: “*Ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi*”.

### **Đề 39:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc văn bản sau:**

*Con yêu quý của cha, suốt mấy tháng qua con vùi đầu vào mớ bài học thật là vất vả. Nhìn con nhiều lúc mệt ngủ gục trên bàn học, lòng cha cũng thấy xót xa vô cùng. Nhưng cuộc đời là như thế con ạ, sống là phải đối diện với những thử thách mà vượt qua nó. Rồi con lại bước vào kì thi quan trọng của cuộc đời mình với biết bao nhiêu khó nhọc. Khi con vào trường thi, cha chỉ biết cầu chúc cho con được nhiều may mắn để có thể đạt được kết quả tốt nhất. Quan sát nét mặt những vị phụ huynh đang ngồi la liệt trước cổng trường, cha thấy rõ được biết bao nhiêu là tâm trạng lo âu, thổn thức, mong ngóng...của họ. Điều đó là tất yếu vì những đứa con luôn là niềm tự hào to lớn, là cuộc sống của bậc sinh thành.*

*Con đã tham dự tới mấy đợt dự thi để tìm kiếm cho mình tấm vé an toàn tại giảng đường đại học. Cái sự học khó nhọc không phải của riêng con mà của biết bao bạn bè cùng trang lứa trên khắp mọi miền đất nước. Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người. Và con của cha cũng*

*không ngoại lệ, con đã được sự trải nghiệm, sự cạnh tranh quyết liệt đầu đời. Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình. Đã đến lúc cha mẹ lui về chỗ đứng của mình để thế hệ con cái tiến lên. Nhưng con hãy yên tâm bên cạnh con cha mẹ luôn hiện diện như những vị cố vấn, như một chỗ dựa tinh thần vững chắc bất cứ khi nào con cần tới.* (Trích “Thư gửi con mùa thi đại học”, trên [netchunetnguoi.com](http://netchunetnguoi.com))

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1:** Chỉ ra các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên.

**Câu 2:** Khái quát nội dung của văn bản.

**Câu 3:** Thái độ của người cha với con được bộc lộ như thế nào qua câu văn “Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình”.

**Câu 4:** Ý nghĩa lời dặn của cha đối với con khi đứng trước ngưỡng cửa đại học?

**Đề 40:**

**I. ĐỌC HIỂU: (3.0 điểm)**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:**

*Chúng ta đều biết cuộc sống không có gì là dễ dàng cả. Phải mất mát rồi con người ta mới biết trân quý những gì đã từng có, và cố gắng vì những gì đang có. Tôi cũng vậy, khi còn trong vòng tay yêu thương của gia đình tôi cũng không hiểu, cứ cho đó là điều đương nhiên, đến khi mất đi rồi mới thấy tiếc nuối, lại càng phải cố gắng hơn vì những người còn hiện hữu. Tôi luôn nghĩ rằng, không bao giờ là quá muộn để quay trở lại, cũng không bao giờ là quá muộn để thực hiện ước mơ của mình. Chỉ cần mình còn tin tưởng vào bản thân, còn tin tưởng vào ước mơ, và thêm vào đó là rất nhiều bàn tay đưa ra cho tôi nắm lấy, cùng với sự yêu thương, thông cảm từ những người xung quanh (điều mà tôi đã rất may mắn có được) thì không gì là không thể.*

*Cuộc hành trình đã qua của tất cả chúng ta ở đây chắc chắn không dễ dàng và cuộc hành trình sắp tới hẳn không ít chông gai. Tuy nhiên, với hành trang mà chúng ta được trang bị trong đó có kiến thức, kỹ năng được trau dồi qua những ngày ngồi trên giảng đường, bạn bè, thầy cô cùng những kỷ niệm về nơi này, chúng ta sẽ mang theo và mở ra mỗi khi cần động lực để bước tiếp.*

(Trích Bài phát biểu tại buổi lễ tốt nghiệp trường Cao đẳng nghề Việt Mỹ) của thủ khoa toàn khóa 2011, Nguyễn Thu Hà – Theo <http://www.caodangvietmy.edu.vn>)

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

**Câu 2.** Anh/Chị hiểu thế nào về câu nói: “*Cuộc hành trình đã qua của tất cả chúng ta ở đây chắc chắn không dễ dàng và cuộc hành trình sắp tới hẳn không ít chông gai*”?

**Câu 3.** Theo anh/chị, vì sao tác giả cho rằng: “*Phải mất mát rồi con người ta mới biết trân quý những gì đã từng có, và cố gắng vì những gì đang có*”?

**Câu 4.** Thông điệp nào của đoạn trích trên có ý nghĩa nhất đối với anh/chị?

## **Đề 41:**

### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích dưới đây:**

(1) *Nếu bạn cho phép người khác ảnh hưởng quá nhiều đến cuộc sống của bạn, thì bạn sẽ rơi vào trạng thái mất cân bằng hay tiêu cực tự lúc nào không hay. Bỏ qua tất cả những điều gây tổn thương cho con người bạn, không ai có quyền phán xét bạn. Họ có thể biết những câu chuyện của bạn, nhưng họ sẽ không thực sự cảm nhận được những gì bạn đã trải qua. Bạn không thể nào kiểm soát được tất cả những gì họ nói, nhưng bạn có thể kiểm soát được tầm ảnh hưởng của chúng đến mình như thế nào. Chỉ đơn giản là gạt bỏ tất cả những thứ tiêu cực xâm nhập vào trái tim và tâm trí của bạn. [...]*

(2) *Cuộc sống sẽ là một cuộc hành trình đầy thử thách hoặc không là gì cả. Chúng ta sẽ không thể trở thành người chúng ta mong muốn bằng cách vẫn tiếp tục làm những gì đã từng làm. Hãy lắng nghe tiếng nói bên trong chính bản thân bạn, mà không phải là những gì áp đặt từ quan điểm của người khác. Làm theo những gì trái tim bạn mách bảo thì đó chính là con đường riêng của bạn. Những người khác có thể đi cùng bạn, nhưng họ sẽ không thể thay thế bạn được. Hãy luôn trân trọng cuộc sống của bạn mỗi ngày. Một ngày tươi đẹp sẽ mang đến cho bạn những niềm hạnh phúc, còn sự thất bại sẽ trang bị thêm cho bạn những điều tuyệt vời. Những điều tồi tệ nhất sẽ mang lại cho bạn những bài học tốt nhất. Sống đúng nghĩa chứ không phải chỉ là tồn tại.*

(Trích *Sống đúng nghĩa chứ không phải chỉ là tồn tại*, dẫn theo [ngethuatsong.com.vn](http://ngethuatsong.com.vn))

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1.** Theo tác giả, khi ta cho phép người khác ảnh hưởng quá nhiều đến cuộc sống của mình, ta sẽ phải nhận hậu quả gì?

**Câu 2.** Nêu tác dụng của phép điệp “*Hãy...*” trong đoạn văn (2).

**Câu 3.** Chỉ ra sự khác nhau giữa “*sống đúng nghĩa*” và “*tồn tại*”.

**Câu 4.** Anh/chị có đồng tình với quan điểm: “*sự thất bại sẽ trang bị thêm cho bạn những điều*



tuyệt vời”? Vì sao?

## **Đề 42:**

### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

(1) Khi U23 Việt Nam lần lượt vượt qua các đối thủ hàng đầu châu lục, từ U23 Australia, Syria, rồi Iraq đến Qatar để hiện ngang bước vào trận đấu cuối cùng, những trái tim người Việt trên đất nước hình chữ S cũng như khắp nơi trên thế giới đã hòa chung một nhịp đập.

(2) Hàng triệu người Việt đã chờ đợi và đặt tất cả niềm tin vào trận đấu của U23 Việt Nam vào chiều 23/1. Những người xa lạ đã đến bên nhau, trao cho nhau những cái ôm tràn ngập cảm xúc. Hàng vạn người trên khắp cả nước, từ miền ngược đến miền xuôi đã được sống trong cảm xúc hạnh phúc đến nghẹn ngào.

(3) Một không khí náo nhiệt chưa từng có sau một trận bóng đá. Các trang báo trong nước gần như ngưng tất cả nội dung để dành thời lượng và vị trí trang trọng nhất cho bóng đá. Hàng triệu nickname trên mạng xã hội Việt cũng chỉ đăng tải các trạng thái về bóng đá!

(4) Và cái mà người ta nhìn thấy không còn là một môn thể thao thuần túy cho dù nó được mệnh danh là vua. Đích thị đây là tinh thần dân tộc, là niềm kiêu hãnh khi hình ảnh lá cờ Tổ quốc tung bay trên đấu trường quốc tế.

(5) Chỉ có niềm tự tôn dân tộc mới có sức mạnh đến như vậy. Đó là nỗi khát khao, niềm tự hào, hãnh diện của người dân khi hình ảnh đất nước thăng hoa, mà đội tuyển U23 Việt Nam là biểu trưng cho khát khao đó.

(6) Bóng đá có sức mạnh như một lời hiệu triệu, kết nối, lan tỏa tinh thần dân tộc, tạo ra khối đoàn kết không gì lay chuyển được. Nó cũng bắt nguồn từ lịch sử truyền thống, khí chất của người Việt, đó là thường ngày tần tảo mưu sinh, ưa sự bình yên nhưng khi có biến cố thì nhất tề đứng lên vai sát vai nhau.

*(Trích Chiến thắng U23 Việt Nam - niềm kiêu hãnh về tinh thần dân tộc, dẫn theo báo Nghệ An, 24/01/2018)*

**Câu 1 (0,5 điểm).** Xác định phong cách ngôn ngữ của đoạn văn bản trên.

**Câu 2 )0.5 điểm).** Tinh thần dân tộc được thể hiện như thế nào trong đoạn (2), (3)?

**Câu 3 (1.0 điểm).** Cho biết tác dụng của biện pháp tu từ so sánh sử dụng trong câu: “Bóng đá có sức mạnh như một lời hiệu triệu, kết nối, lan tỏa tinh thần dân tộc, tạo ra khối đoàn kết không gì lay chuyển được”.

**Câu 4 (1.0 điểm).** Từ đoạn trích trên, anh/ chị rút ra được bài học gì cho bản thân mình?

## **Đề 43:**

### **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Độc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 4:**

Trong dòng đời vội vã có nhiều người dường như đã quên đi tình nghĩa giữa người với người. Nhưng đã là cuộc đời thì đâu phải chỉ trải đầy hoa hồng, đâu phải ai sinh ra cũng có được cuộc sống giàu sang, có được gia đình hạnh phúc toàn diện mà còn đó nhiều mảnh đời đau thương, bất hạnh cần chúng ta sẻ chia, giúp đỡ. Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác. (Đó chính là sự “cho” và “nhận” trong cuộc đời này).

“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “Những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “Đúng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình. Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.

Cuộc sống này có quá nhiều điều bất ngờ nhưng cái quan trọng nhất thực sự tồn tại là tình yêu thương. Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi. Chính lúc ta cho đi nhiều nhất lại là lúc ta được nhận lại nhiều nhất.

(Trích “Lời khuyên cuộc sống...”) [Nguồn: [radiovietnam.vn](http://radiovietnam.vn)/..../xa../  
./loi-khuyen-cuoc-song-suy-ngghi-ve-cho-va-nhan]

**Câu 1.** Nội dung chính của văn bản trên. ( 0,5 điểm)

**Câu 2.** Anh/chị hiểu như thế nào về câu nói: “Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình.” ? (0.5 điểm)

**Câu 3.** Theo anh/chị, vì sao tác giả cho rằng: “Chính lúc ta cho đi nhiều nhất lại là lúc ta được nhận lại nhiều nhất.”? (1.0 điểm)

**Câu 4.** Anh/chị hãy nêu thông điệp từ đoạn trích? (1.0 điểm)

**Đề 44:**

**I. ĐỌC HIỂU. (3,0 điểm)**

**Độc văn bản sau rồi trả lời các câu hỏi:**

Con yêu quý của cha, suốt mấy tháng qua con vùi đầu vào mớ bài học thật là vất vả. Nhìn con nhiều lúc mệt ngủ gục trên bàn học, lòng cha cũng thấy xót xa vô cùng. Nhưng cuộc đời là như thế con ạ, sống là phải đối diện với những thử thách mà vượt qua nó. Rồi con lại bước vào kì thi quan trọng của cuộc đời mình với biết bao nhiêu khó nhọc. Khi con vào trường thi, cha chỉ biết cầu chúc cho con được nhiều may mắn để có thể đạt được kết quả tốt nhất.

*Quan sát nét mặt những vị phụ huynh đang ngồi la liệt trước cổng trường, cha thấy rõ được biết bao nhiêu là tâm trạng lo âu, bồn chồn, mong ngóng... của họ. Điều đó là tất yếu vì những đứa con luôn là niềm tự hào to lớn, là cuộc sống của bậc sinh thành.*

*Con đã tham dự tới mấy đợt dự thi để tìm kiếm cho mình tấm vé an toàn tại giảng đường đại học. Cái sự học khó nhọc không phải của riêng con mà của biết bao bạn bè cùng trang lứa trên khắp mọi miền đất nước. Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người. Và con của cha cũng không ngoại lệ, con đã được sự trải nghiệm, sự cạnh tranh quyết liệt đầu đời. Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình. Đã đến lúc cha mẹ lui về chỗ đứng của mình để thế hệ con cái tiến lên. Nhưng con hãy yên tâm bên cạnh con cha mẹ luôn hiện diện như những vị cố vấn, như một chỗ dựa tinh thần vững chắc bất cứ khi nào con cần tới.*

*(Trích “Thư gửi con mùa thi đại học”, trên [netchunetnguoi.com](http://netchunetnguoi.com))*

**Câu 1:** Xác định các phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản.

**Câu 2:** Theo tác giả, cha mẹ có vai trò như thế nào trong cuộc đời của con mình?

**Câu 3:** Anh/ chị hiểu như thế nào về câu nói: Đã đến lúc cha mẹ lui về chỗ đứng của mình để thế hệ con cái tiến lên.

**Câu 4:** Nêu bài học có ý nghĩa mà anh/ chị rút ra được từ “Thư gửi con mùa thi đại học”?

#### **ĐỀ 45:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc văn bản dưới đây và thực hiện các yêu cầu:**

Nhiều người vẫn tự hỏi tại sao mình lại bị ám ảnh trước tiền tài, địa vị, danh vọng và nhiều ham muốn khác đến vậy? Câu trả lời là do họ không biết trân trọng những gì họ đang có. Khi những gì ta có xuất phát từ niềm khát khao mong mỏi thực sự, tâm trí ta sẽ không vướng bận vào những suy nghĩ quẩn quanh, ta sẽ sống thực với cảm xúc của mình hơn. Đó cũng là khi ta không phải đương đầu với cảm giác hoang mang lo lắng; không cảm thấy khiên cưỡng như khi buộc bản thân làm những điều đáng chán. Tiền tài và địa vị không thể khóa lấp sự trống rỗng trong tâm hồn. Vì thế, trước khi làm một việc gì, hãy tự hỏi: “Ta đang muốn làm gì?”.

Hãy sống thật với chính mình và tự tin vào những mặt mạnh của bản thân, nếu không bạn sẽ lãng phí cuộc đời mình một cách vô nghĩa. Khi khoác lên mình chiếc mặt nạ hồng thu hút tình cảm và sự quan tâm của người khác, bạn sẽ đánh mất điều quan trọng nhất - đó là con người thật của mình. Tiền tài, địa vị tựa như một thứ chất kích thích. Nó làm nảy sinh trong mỗi người ham muốn sở hữu để xoa dịu những khao khát mà họ chưa giành được hoặc để thỏa mãn sự tò mò trong họ. Không nên để bản thân rơi vào cạm bẫy đó. Sống thực với chính mình tựa như tấm khiên vững chắc giúp bạn không bị biến thành nạn nhân của sự ảo tưởng.

Trước đây, tôi từng sai lầm khi mãi mê tìm kiếm mình trong cái nhìn của người khác để rồi lạc lối trong mê cung của họ. Nhưng giờ đây, tôi hiểu rằng người ta chỉ có thể tìm thấy mình trong chính những suy nghĩ và hành xử của bản thân. Con đường ấy, không ai khác mà chính ta phải làm chủ lấy nó.

( Theo Quên hôm qua sống cho ngày mai, NXB Tổng hợp TP.HCM, 2014, tr.68 -69) **Câu**

**1:** *Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản trên.* (0.5 điểm)

**Câu 2:** *Tại sao tác giả cho rằng: “Hãy sống thật với chính mình và tự tin vào những mặt mạnh của bản thân”?* (1.0 điểm)

**Câu 3:** *Anh/ chị hiểu như thế nào về câu nói của tác giả: “Khi khoác lên mình chiếc mặt nạ hồng thu hút tình cảm và sự quan tâm của người khác, bạn sẽ đánh mất điều quan trọng nhất - đó là con người thật của mình”.* (1.0 điểm)

**Câu 4:** *Thông điệp nào trong văn bản có ý nghĩa nhất đối với anh/ chị? Vì sao?* (0.5 điểm)

## **Đề 46:**

### **I. Đọc - hiểu văn bản**

#### **Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

“ Đọc sách là cách để các em tự khám phá, tìm hiểu bản thân và vạn vật xung quanh. Đọc sách sẽ giúp các em có tầm nhìn rộng mở về thế giới, có tri thức và lòng trắc ẩn, có suy nghĩ độc lập và phản biện cá nhân, có tư duy sáng tạo và năng lực tiếp cận cái mới. Đọc sách cũng sẽ giúp các em trở thành người có văn hóa và thẩm mỹ cao, các em sẽ nhìn cuộc sống vui tươi hơn, đẹp đẽ hơn, ứng xử với con người và thiên nhiên nhân ái hơn.

Trong tương lai, các em sẽ là công dân toàn cầu, cho nên phải học giỏi ngoại ngữ. Ngoại ngữ là chìa khóa mở cánh cửa đưa các em ra với thế giới rộng lớn, tiếp xúc với bạn bè năm châu. Ngoại ngữ là công cụ để các em tiếp cận với tri thức nhân loại, là cửa sổ để các em nhìn ra thế giới. Chúng ta cùng quyết tâm và đặt mục tiêu, khi hoàn thành chương trình phổ thông thì mỗi em học sinh đều sử dụng thành thạo tiếng Anh nhé.

Rèn luyện kỹ năng sống và thể chất cũng là một việc cần thiết để các em thích nghi một cách tích cực với những thay đổi của cuộc sống. Học giỏi nhưng thể chất không tốt thì khó có thể tiến xa, giúp ích cho gia đình và xã hội. Không sở hữu các kỹ năng sống thì không thể tự bảo vệ mình, vượt lên những khó khăn, trở ngại trong cuộc sống.

Để đạt được ba điều trên, các em phải dành thời gian học tập chăm chỉ và rèn luyện thường xuyên, hình thành những thói quen tốt cho bản thân mình.

Tri thức, ngoại ngữ, kỹ năng sống sẽ giúp các em trở thành công dân hữu ích, sẵn sàng hội nhập vào cộng đồng, quốc tế. Rồi đây, các em sẽ có đủ bản lĩnh, tài năng, trí tuệ và nhân cách để đưa quê hương Phú Yên, đất nước Việt Nam mình tiếp tục đi lên, sánh vai với các quốc gia

*lớn trên thế giới.*

(Trích thư của Chủ tịch UBND tỉnh Phú Yên - Phạm Đại Dương gửi thầy cô giáo và các em học sinh tỉnh Phú Yên nhân ngày khai giảng năm học 2019 - 2020)

**Câu 1: (0,5 điểm)**

*Theo tác giả, cách để các em tự khám phá, tìm hiểu bản thân và vạn vật xung quanh đó là gì?*

**Câu 2: (0,5 điểm)**

*Theo em, vì sao tác giả lại cho rằng: “Ngoại ngữ là công cụ để các em tiếp cận với tri thức nhân loại, là cửa sổ để các em nhìn ra thế giới”*

**Câu 3: (1,0 điểm)**

*Em hãy chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ ở câu văn sau:*

“Rồi đây, các em sẽ có đủ bản lĩnh, tài năng, trí tuệ và nhân cách để đưa quê hương Phú Yên, đất nước Việt Nam mình tiếp tục đi lên, sánh vai với các quốc gia lớn trên thế giới.”

**Câu 4: (1,0 điểm)**

*Thông điệp nào từ văn trên có ý nghĩa nhất đối với bản thân em? Vì sao?*

**ĐỀ 47:**

## **I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

Trên đường đời bạn cũng có lúc vấp ngã. Tôi cũng vậy. Ngay cả người tài giỏi, khôn ngoan nhất cũng có lúc vấp ngã. Vấp ngã là điều bình thường, chỉ có những người không bao giờ đứng dậy sau vấp ngã mới là người thực sự thất bại. Điều chúng ta cần ghi nhớ là, cuộc sống không phải là một cuộc thi đỗ - trượt... Cuộc sống là một quá trình thử nghiệm các biện pháp khác nhau cho đến khi tìm ra một cách thích hợp. Những người đạt được thành công phần lớn là người biết đứng dậy từ những sai lầm ngớ ngẩn của mình bởi họ coi thất bại, vấp ngã chỉ là tạm thời và là kinh nghiệm bổ ích. Tất cả những người thành đạt mà tôi biết đều có lúc phạm sai lầm. Thường thì họ nói rằng sai lầm đóng vai trò quan trọng đối với thành công của họ. Khi vấp ngã, họ không bỏ cuộc. Thay vì thế, họ xác định các vấn đề của mình là gì, cố gắng cải thiện tình hình, và tìm kiếm giải pháp sáng tạo hơn để giải quyết. Nếu thất bại năm lần, họ cố gắng đứng dậy năm lần, mỗi lần một cố gắng hơn. Winston Churchill đã nắm bắt được cốt lõi của quá trình này khi ông nói: “Sự thành công là khả năng đi từ thất bại này đến thất bại khác mà không đánh mất nhiệt huyết và quyết tâm vươn lên”.

(Cuộc sống không giới hạn, NXB Văn Học, Nick Vujicic, chương VII, trang 236)

**Câu 1.** Xác định hương thức biểu đạt chính trong đoạn trích?

**Câu 2.** Trong văn bản, tác giả đưa ra quan niệm như thế nào về cuộc sống?

**Câu 3..** Anh/ chị hiểu nghĩa của từ “vấp ngã” được nói đến trong đoạn trích là gì?

**Câu 4.** Anh/ chị có đồng ý với quan điểm của Winston Churchill: Sự thành công là khả năng đi từ thất bại này đến thất bại khác mà không đánh mất nhiệt huyết và quyết tâm vươn lên?

### **Đề 48:**

#### **I. ĐỌC HIỂU. (3,0 điểm)**

***Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu từ Câu 1 đến Câu 4***

*“ Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông .  
Xưa nay những đấng anh hùng làm nên những việc gian nan không ai làm nổi , cũng là nhờ cái gan mao hiểm, ở đời không biết cái khó là gì. (...)*

*Còn những kẻ ru rú như gián ngày, làm việc gì cũng chờ trời đợi số, chỉ mong cho được một đời an nhàn vô sự, sống lâu giàu bền, còn việc nước việc đời thì không quan hệ gì đến mình cả . Như thế gọi là sống thừa, còn mong có ngày vùng vẫy trong trường cạnh tranh này thế nào được nữa . Hãy trông những bọn thiếu niên con nhà kiêu dưỡng(1), cả đời không dám đi đâu xa nhà, không dám làm quen với một người khách lạ ; đi thuyền thì sợ sóng, trèo cao thì sợ run chân, cứ áo buông chùng quần đóng gót, tưởng thế là nho nhã, tưởng thế là tư văn(2); mà thực ra không có lực lượng, không có khí phách; hễ ra khỏi tay bảo hộ của cha mẹ hay kẻ có thế lực nào thì không có thể tự lập được .*

*Vậy học trò ngày nay phải tập xông pha, phải biết nhẫn nhục(3) ; mưa nắng cũng không lấy làm nhọc nhằn , đói rét cũng không lấy làm khổ sở. Phải biết rằng :hay ăn miếng ngon, hay mặc của tốt, hễ ra khỏi nhà thì nhảy lên cái xe, hễ ngồi quá giờ thì kêu chóng mặt . ấy là những cách làm mình yếu đuối nhút nhát, mất hẳn cái tinh thần mao hiểm của mình đi”.*

( Nguyễn Bá Học , *Mao hiểm*, Dẫn theo SGK Ngữ văn 11, tập 2 , NXB Giáo dục , 2014, trang 114)

- **Chú thích:**
  1. Con nhà kiêu dưỡng: con nhà giàu sang, được cha mẹ chiều chuộng
  2. Tư văn: văn nhã , có văn hóa
  3. Nhẫn nhục : ở đây ý nói là chịu đựng gian khổ.

**Câu 1.** Xác định thao tác lập luận chính của đoạn trích.

**Câu 2.** Chỉ ra và nêu tác dụng của những biện pháp tu từ được sử dụng trong câu văn sau : “  
Vậy học trò ngày nay phải tập xông pha, phải biết nhẫn nhục ; mưa nắng cũng không lấy làm

nhọc nhằn , đói rét cũng không lấy làm khổ sở ”.

**Câu 3.** Anh/ chị hiểu câu nói : “ Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông ” như thế nào?

**Câu 4.** Ngày nay có rất nhiều người chọn cách sống “an nhàn vô sự” . Anh/chị nhận xét gì về cách sống ấy?

### **Đề 49:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:**

Nắm nhau tôi chôn góc phù sa sông Mã  
Trăm thác nghìn ghềnh cuộn xoáy vào tơ  
Làng cong xuống dáng tre già trước tuổi  
Tiếng gọi đò khuya sạt cả đôi bờ.  
Con hén, con trai một đời nằm lệch  
Lấm láp đất bùn đứng thẳng cũng nghiêng  
Mẹ gặt mồ hôi để ngoài câu hát  
Giấc mơ tôi ngọt hơi thở lảng giềng.  
Hạt thóc củ khoai đặt đầu cũng thấp  
Cả những khi rõ rá đội lên đầu  
Chiếc liềm nhỏ không còn nơi cất chấu  
Gặt hái xong rồi rom, rạ bó nhau.

(Nguyễn Minh Khiêm, *Một góc phù sa*, NXB Hội Nhà văn 2007, tn 18-19)

**Câu 1.** Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ.

**Câu 2.** Chỉ ra các từ ngữ/hình ảnh nói về quê hương bình dị, gần gũi trong kí ức của nhà thơ.

**Câu 3.** Hai câu thơ *Mẹ gặt mồ hôi để ngoài câu hát/Giấc mơ tôi ngọt hơi thở lảng giềng* gợi cho anh/chị suy nghĩ gì?

**Câu 4.** Bài học cuộc sống có ý nghĩa nhất với anh/chị khi đọc đoạn thơ trên là gì? Vì sao?

### **Đề 50:**

#### **I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)**

**Độc đoạn trích dưới đây:**

*Có lẽ các bạn sẽ không bao giờ bị thất bại như tôi đã trải qua, nhưng trong cuộc đời, thất bại là không thể tránh khỏi. Không thể sống mà không thất bại trong một việc gì đó, trừ phi ta sống dè dặt tới mức có thể coi như chưa sống - trong trường hợp đó, cả cuộc đời ta đã là một sự thất bại rồi.*

*Thất bại mang lại cho tôi một an bình về nội tâm mà tôi không bao giờ có khi thi đỗ những bài thi. Thất bại dạy cho tôi những điều về bản ngã của mình mà tôi không thể nào học được bằng cách nào khác. Tôi khám phá ra là tôi mạnh mẽ và kỷ luật hơn là mình tưởng; và cũng biết được rằng mình có nhiều người bạn đáng giá ngàn vàng. Ý thức được chuyện mình vượt qua những khó khăn để trở nên khôn ngoan và kiên cường hơn có nghĩa là từ rày về sau mình có thể bình tâm hiểu rằng mình có khả năng tồn tại. Các bạn không thể hiểu được bản thân mình hay bản chất những mối quan hệ của mình cho đến khi chúng được thử thách trong nghịch cảnh. Hiểu được bản thân mình và bản chất các mối quan hệ của mình là một phần thưởng lớn, bất chấp những giọt nước mắt đã phải chảy để có được nó, và nó đáng giá hơn bất cứ những thành tích nào mà tôi đã đạt được.*

(Trích **Bài phát biểu của nhà văn J. K. Rowling tại đại học Harvard**, trong lễ chào mừng các sinh viên tốt nghiệp, hè năm 2008)

**Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1.** Đoạn trích trên bàn về vấn đề gì?

**Câu 2.** Chỉ ra những điều thất bại mang lại được tác giả nêu trong đoạn trích.

**Câu 3.** Theo anh/chị, vì sao nhà văn lại nói về vấn đề thất bại trong lễ tốt nghiệp của sinh viên?

**Câu 4.** Anh/chị có nghĩ rằng *trải qua nghịch cảnh, ta có thể hiểu được bản thân mình không?* Tại sao?

**PHẦN II**

**VIẾT ĐOẠN VĂN NLXH (2 ĐIỂM)**

**Đề 1:**

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa được



gợi nên từ 2 câu thơ trong văn bản ở phần Đọc hiểu:

*"Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó*

*Sao ta không tròn ngay tợ trong tâm'"*

### **Đề 2:**

(1) Hàng trăm học sinh trường THCS Nhật Tân, quận Tây Hồ, Hà Nội đã khóc nức nở khi nghe thầy giáo giảng bài đạo đức về công ơn cha mẹ, cách ứng xử với thầy cô giáo.

... Trong clip, thầy giáo với chất giọng ấm áp, truyền cảm nhấn với các học trò: “Đừng bao giờ để bố các bạn chết rồi, quỳ bên cạnh cái quan tài, khóc bù lu bù loa, bố ơi con xin lỗi bố, đừng nói câu đó, ông ấy không nghe được nữa... Bố mẹ các bạn sáng nay đưa các bạn đến trường, hay các bạn tự đi, thì ở đâu đó vẫn nhớ tới các bạn. Không có gì mình làm sai mình không xin lỗi. Ai đó làm sai với giáo viên, cuối giờ hãy chạy tới phòng hội đồng, nói cô ơi con xin lỗi cô ạ. Mọi lỗi lầm đều được hoá giải. Tại sao, lời xin lỗi dễ như vậy nhiều người không nói?”.

(Theo Hàng trăm học sinh khóc nức nở khi nghe thầy giảng bài đạo đức - tác giả Thúy Hằng - báo Thanh niên, ngày 09-01-2018)

(2) “Ở trường mình, học sinh cũng từng khóc đầm đìa vì bài nói chuyện của một diễn giả. Tốt hay xấu tôi không đánh giá nhưng sau buổi chuyên đề "người nói, kẻ khóc" ấy thì học trò vẫn vậy. Giáo dục phải là quá trình và khi nói sâu vào nỗi đau, đưa cái tổn thương của ai đó để làm giáo dục thì chắc là không ổn. Qua công tác chủ nhiệm, tôi thấy rằng đưa hành vi tích cực để giáo dục thì học sinh tiến bộ hơn, còn không thì chỉ sợ. miệng người nói”, - Thầy Đậu Đình Sanh, một giáo viên bậc THPT.

(Theo Khóc, cười tràn ngập lễ chào cờ: Đâu là mặt trái? Tác giả Hoài Nam - Dantri.com.vn, ngày 24- 01- 2018)

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về một vấn đề được nhắc gửi trong đoạn trích (1) của phần Đọc hiểu: *Có gì mình làm sai mình không xin lỗi*

### **Đề 3:**

#### **THỜI GIAN**

*Thời gian qua kẽ tay*

*Làm khô những chiếc lá*

*Kỷ niệm trong tôi*

*Rơi những tiếng sỏi trong lòng giếng cạn*

*Riêng những câu thơ còn xanh*

*Riêng những bài hát còn xanh  
Và đôi mắt em như hai giếng nước.*

(Theo Văn Cao, *cuộc đời và tác phẩm*, NXB Văn học, 1996, tr.80)

Từ đoạn trích thuộc phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sự quý giá của thời gian.

#### **Đề 4:**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

*- Mình về thành thị xa xôi  
Nhà cao, còn thấy núi đồi nữa chăng?  
Phố đông, còn nhớ bản làng  
Sáng đèn, còn nhớ mảnh trăng giữa rừng?  
Mình đi, ta hỏi thăm chừ  
Bao giờ Việt Bắc tung bừng thêm vui?*

*- Đường về, đây đó gần thôi!  
Hôm nay rời bản về nơi thị thành  
Nhà cao chẳng khuất non xanh  
Phố đông, càng giục chân nhanh bước đường.  
Ngày mai về lại thôn hương  
Rừng xưa núi cũ yêu thương lại về  
Ngày mai rộn rã sơn khê  
Ngược xuôi tàu chạy, bốn bề lưới giăng.*

(Trích *Việt Bắc - Thơ Tố Hữu* - NXB Giáo dục 2003)

Hãy viết một đoạn văn (Khoảng 200 từ) trình bày suy nghĩ của anh chị về *lối sống tình nghĩa của con người* được gợi ra từ đoạn trích ở phần Đọc hiểu?

#### **Đề 5:**

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh /chị về chủ đề:  
*Cuộc sống không bao giờ hết những thử thách.*

#### **Đề 6:**

**Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Trong dòng đời vội vã có nhiều người dường như đã quên đi tình nghĩa giữa người với người. Nhưng đã là cuộc đời thì đâu phải chỉ trải đầy hoa hồng, đâu phải ai sinh ra cũng có được cuộc sống giàu sang, có được gia đình hạnh phúc toàn diện mà còn có nhiều mảnh đời đau thương, bất hạnh cần chúng ta chia sẻ, giúp đỡ. Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác. Đó chính là sự cho và nhận trong cuộc đời này.*

“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể

*cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “đúng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình. Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.*

*Cuộc sống này có quá nhiều điều bất ngờ nhưng cái quan trọng nhất thực sự tồn tại là tình yêu thương. Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi.*

(Trích- **Lời khuyên cuộc sống**, nguồn Internet)

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/ chị về ý kiến được nêu trong phần đọc - hiểu : “Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi”

### **Đề 7:**

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa thông điệp “**Bình tĩnh sống**” đối với tuổi trẻ trong cuộc sống hôm nay.

### **Đề 8:**

#### **Đọc văn bản:**

*Những con chim bồ câu tụ tập với nhau trong một cái chuồng trên ngọn cây, chúng thấy con chim đại bàng sải cánh trên cao, bèn bàn luận:*

*- Eo ơi, gió đừng đừng thế kia mà nó cứ bay lên cao làm gì nhỉ. Không xuống đây như bọn mình có phải an toàn hơn không?*

*- Báu bỏ gì cái trò bay một mình, cô đơn bỏ xừ! Thấy bảo nó kiếm mồi cũng vất vả lắm, không như chúng mình sung sướng, ngày ngày có người cho ăn... Đúng là đồ dở hơi!*

*Đại bàng tung hoành trong cơn bão, rồi đi săn mồi về tổ, nó nào ngó xuống để suy nghĩ về mấy con chim bồ câu?*

*Rồi một ngày, người chủ mang mấy con chim ra thịt đãi khách. Trước khi bị cắt tiết, chúng tiếc nuối nhớ về hình ảnh con chim đại bàng.*

*Đại bàng vẫn đi săn mồi, nào hay biết gì về mấy con chim bồ câu?*

*Con người khác con chim ở chỗ được lựa chọn, không nhất thiết phải là đại bàng hay bồ câu, nhưng dù ngồi ở vị trí nào, chủ động cho cuộc sống của chính mình vẫn là tốt nhất. Và đừng bao giờ phán xét người khác khi họ không thềm để ý đến mình.*

*Những người không quản trị nổi chính cuộc sống của bản thân, thiếu tự tin nhất, buồn thay lại là những người hay phán xét nhất!”*

( “Ngừng phán xét”, Ư thì yêu! Đời có bao nhiêu, An Xinh Trương, NXB Phụ nữ, 2018,

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về tầm quan trọng của việc chủ động cho cuộc sống bản thân.

### **Đề 9:**

**Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Trên sóng xanh những đàn ngựa biển lướt dưới mặt trời dưới trăng sao ngựa biển hôm nay choàng giáp sắt như ngựa thiêng Thánh Gióng thuở nào. Không bay lên trời vẫn ngang dọc như chim lưới cá đầy mỡ hôi tuôn lấp lánh tàu vỏ sắt ý chí màu thép lạnh thuộc Hoàng Sa, Trường Sa từng tắc đảo nổi chìm. Chỉ nguyện cầu sóng lặng biển êm chỉ ao ước cá đầy khoang mỗi sớm chỉ xin được suốt đời bám biển như một người đánh cá ngay lành. Như một ngư dân Việt rất thường dân yêu biển mình cũng là yêu Tổ quốc thương cha ông xưa thuyền nan đơn độc vẫn lên đường trực chỉ Hoàng Sa. Những dây thừng chiếu bó nẹp tre mang một lời thề nóng bỏng dầu thân xác này dạt trôi theo sóng chỉ khát mong ngày trở lại quê nhà. Lớp cháu con của Hải đội Hoàng Sa đi đánh cá hôm nay tàu vỏ thép kỹ thuật cao mà trái tim nồng nhiệt vẫn trái tim yêu nước khôn cùng (...)*

(“Những ngư dân yêu nước rất thường dân” - Thanh Thảo - Báo Văn nghệ quân đội. com.)

Từ nội dung văn bản trên, anh/chị hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về tình yêu biển đảo của thế hệ trẻ hôm nay .

### **Đề 10:**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) Một lần tình cờ tôi đọc được bài viết “Hạnh phúc là gì?” trên blốc của một người bạn. (2) Bạn ấy viết rằng: "Hạnh phúc là được nằm trong chăn ấm xem ti vi cùng với gia đình. (3) Hạnh phúc là được trùm chăn kín và được mẹ pha cho cốc sữa nóng. (4) Hạnh phúc là được cùng đứa bạn thân nhong nhong trên khắp phố. (5) Hạnh phúc là ngồi co ro hàng giờ trong quán cà phê, nhấm nháp li ca-cao nóng và bàn chuyện chiến sự... thế giới cùng anh em chiến hữu...".

(6) Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao? (7) Ừ nhỉ! (8) Đường như lâu nay chúng ta chỉ quen với việc than phiền mình bất hạnh chứ ít khi biết được rằng mình đang hạnh phúc. (9) Hãy một lần thử nghĩ xem: Khi chúng ta than phiền vì bố mẹ quá quan tâm đến chuyện của mình thì ngoài kia biết bao nhiêu người thèm hơi ấm của mẹ, thèm tiếng cười của bố, thèm được về nhà để được mát; khi chúng ta cảm thấy thiệt thòi khi không được ngồi xe hơi chỉ vì phải chạy xe máy giữa trời nắng thì ngoài kia biết bao nhiêu bạn của chúng ta mồ

*hồi nhể nhại, gò mình đạp xe lên những con dốc vắng; khi chúng ta bắt đầu với chuyện học hành quá căng thẳng thì ngoài kia biết bao người đang khao khát một lần được đến trường, một lần được cầm cây bút để viết lên những ước mơ; khi chúng ta...*

(Dẫn theo *Bài tập Ngữ văn 11*, tập 2, NXB Giáo dục 2007)

Qua đoạn trích trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ suy nghĩ của mình về: *Hạnh phúc của giới trẻ trong thời đại ngày nay.*

### **Đề 11:**

*Để giữ cho xã hội đi lên, chúng ta có một thách thức chung của thế hệ: không chỉ tạo ra những việc làm mới, mà còn phải khơi dậy những ý thức mới về mục đích.*

*Tôi vẫn còn nhớ buổi đêm tôi cho khởi động Facebook từ căn phòng kí túc nhỏ của mình ở Kirkland House. Tôi đã nói với Noch's cùng người bạn KX của tôi. Tôi nhớ mình đã nói với cậu ấy rằng tôi đã rất phấn khích khi được kết nối cộng đồng Harvard, nhưng một ngày ai đó sẽ kết nối cả thế giới này.*

*Vấn đề là, khi ấy chúng tôi chưa từng nghĩ rằng “ai đó” có thể là chính chúng tôi. Chúng tôi chỉ là những sinh viên trẻ. Chúng tôi không biết tí gì về điều đó. Bên ngoài kia vẫn có đủ các công ty công nghệ với nguồn lực khổng lồ. Tôi chỉ mặc định rằng công việc kết nối ấy thuộc về một trong số họ. Nhưng chúng tôi biết rõ một điều - rằng ai cũng muốn kết nối. Vì thế nên chúng tôi cứ tiến về phía trước, mỗi ngày.*

*Tôi biết rất nhiều trong các bạn sẽ có câu chuyện của riêng mình giống như thế. Rằng bạn tin thế giới này cần một thay đổi rõ ràng đến mức hẳn ai đó khác sẽ làm nó. Nhưng không ai đâu. Chính bạn mới là người thực hiện điều ấy.*

(Theo Mark Zuckerberg, *Bài phát biểu tại lễ tốt nghiệp sinh viên Đại học Harvard khóa 2017*, Tramdoc.vn dịch)

Từ những gợi ý trên, anh/ chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về ý kiến của Mark Zuckerberg: *Mục đích chính là cảm giác khi mà ta được là một phần của điều gì đó lớn lao hơn chính ta, khi mà ta được cần đến, ta được lao động cho một điều gì đó tốt đẹp sẽ có trong tương lai.*

### **Đề 12:**

*Niềm vui của người này không phải là nỗi buồn của người kia. Chỉ có thể là thế khi mình biết nghĩ đến người khác. Mình không nói cho hả giận khi người khác nhói lòng. Mình không chỉ lo cho được việc mình mặc ai kia khổ sở. Tôi có đọc một truyện ngắn của Tổng Thư kí tòa soạn Sinh Viên Việt Nam - Hoa Học Trò mang tên “Huyền thoại phần mía ngon”. Câu chuyện trả lời câu hỏi khi nào em lớn? Câu trả lời khi nào em biết nhận phần mía ngon, để phần mía gốc cho*

người khác. Ấy là khi em lớn, vệt con xấu xí sẽ biến thành thiên nga.

Không ai muốn làm người xấu xí. Có phải vì thế mà ngà mùa, người dân nghèo quê tôi có thể sống ẩm bằng nghề mót lúa. Có phải vì thế mà mỗi khi thu hoạch khoai lang, mẹ tôi để lại nhiều củ khoai nhỏ không vật hết, để rồi chiều tối có đám trẻ con làng bên qua vật lại. Nhưng đứa trẻ con sau cơn mưa, cứ nhìn những chồi non nhú lên ruộng khoai là biết ngay dưới lớp đất mỏng có những củ khoai sót mẹ tôi có tình để lại. Có phải vì thế mà truyện cổ tích nói rằng chỉ nên may túi 3 gang không là túi 7 gang.

Vô cảm với người khác là thiếu năng cảm xúc. Còn tệ hơn cả thiếu năng trí tuệ. Bởi vì thiếu năng cảm xúc nghĩa là dù không phải trời bắt tội, em cũng đã bị tật nguyên ngay trong cơ thể khỏe mạnh, đẹp đẽ của chính mình.

(Trích *Huyền thoại phân mía ngon*, Đoàn Công Lê Huy, dẫn theo <http://santruyen.com/tuyen-tap-doan-cong-le-huy>)

Anh/ Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ quan điểm của mình về ý kiến của tác giả nêu trong đoạn trích trên: *Vô cảm với người khác là thiếu năng cảm xúc. Còn tệ hơn cả thiếu năng trí tuệ.*

### **Đề 13:**

*Nhìn các em thi đấu, tôi vừa cảm phục vừa thương các em. Tôi thương các em không phải vì các em yếu hơn đối thủ, vì các em thua. Tôi thương vì các em còn quá trẻ, mới chỉ 20 tuổi nhưng đã mang trên vai trọng trách lấy lại niềm tin và niềm tự hào của cả một dân tộc. Trọng trách mà thế hệ chúng tôi, một thế hệ chưa già nhưng đã nguội lạnh, đã đổ trách nhiệm đó cho ai khác [...]*

*Đã rồi khi lịch sử gọi tên các em, chứ không phải là thế hệ chúng tôi. Và chúng tôi chợt nhận ra rằng lịch sử luôn đặt trọng trách lên vai lứa tuổi 20. Người thanh niên Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước chịu đựng mưa tuyết lạnh cắt thịt bên trời Âu chỉ với một viên gạch hồng nung đỏ. Tổng bí thư Trần Phú hy sinh khi mới ở độ tuổi đôi mươi. Và nếu chúng tôi để trôi qua thời khắc ấy, lịch sử sẽ gọi tên một thế hệ tuổi đôi mươi khác, đó là các em...*

*Tôi tin rằng nhiều người đã khóc vì cảm phục và ân hận sau trận đấu này, tôi cũng thế. Tôi gọi các em là "những chiến binh tuyết". Màu áo đỏ của các em giống như những giọt máu đỏ của những người lính rơi trên tuyết lạnh, nhưng đã làm tan băng những bộ não và trái tim đã từ lâu đóng băng vì hết nhiệt huyết của chúng tôi. Cảm ơn các em, chúng tôi xin hứa, dù muộn, nhưng chúng tôi sẽ thay đổi...*

(Trích *Những giọt máu đỏ rơi trên tuyết trắng...*, Nguyễn Phước Thắng, dẫn theo [baomoi.com](http://baomoi.com) ngày 27/1/2018)

Từ những gợi ý trên, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 từ) với chủ đề: *Tổ quốc rất cần những con người có trái tim nhiệt huyết.*

### **Đề 14:**

### **Đọc văn bản dưới đây và thực hiện các yêu cầu:**

*Chứng ái kỷ, hay còn gọi là bệnh tự yêu mình (tên tiếng Anh: narcissistic personality disorder) được xem là một dạng rối loạn nhân cách khi một người có biểu hiện tự cao, ảo tưởng, thiếu đồng cảm với người khác. Các chuyên gia đang cảnh báo về “đại dịch ái kỷ” sẽ bùng phát nhất là khi công nghệ thông tin bùng nổ như hiện nay.*

*Danny Bowman, 19 tuổi, sống ở Anh, bị nghiện chụp ảnh selfie và có hôm cậu dành đến 10 tiếng trong ngày để chụp được 200 tấm ảnh của mình trên iPhone. Cậu luôn giữ điện thoại trong tay để có thể chụp ảnh mình bất cứ lúc nào và đăng lên Facebook, mong muốn nhận được lời khen từ bạn bè, tuy nhiên nó suýt nữa lấy đi sinh mạng của anh. Tuy nhiên, dù đã thử ở mọi góc cạnh, Danny nhận ra mình vẫn không có được gương mặt hoàn hảo cho tấm ảnh hoàn hảo. Thậm chí một số phản hồi còn chê bai cậu. Trong một phút tuyệt vọng, Danny đã tự tử, nhưng may mắn được mẹ cứu kịp. Tiến sĩ David Veal, một nhà tâm thần học phụ trách chữa trị cho Danny, cho biết trường hợp của Danny khiến ta không thể phủ nhận tính nghiêm trọng của vấn đề. “Đây không đơn thuần là sự phù phiếm nữa. Nó là một căn bệnh tâm lý dẫn tới tỉ lệ tự tử rất cao”.*

*Việc gắn liền đời sống mình với mạng xã hội không còn xa lạ với giới trẻ Việt ngày nay. Điều này liệu có góp phần tạo nên một thế hệ trẻ tự yêu mình, ít hòa nhập với xã hội... ?*

*(Theo Bệnh ái kỷ, nguy cơ tiềm ẩn từ mạng xã hội -Báo điện tử Tinhta.net, ngày 24/12/2015)*

Từ nội dung ở trên, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về Chứng ái kỷ của con người trong xã hội hiện đại.

### **Đề 15:**

Đọc đoạn trích dưới đây và thực hiện các yêu cầu:

*... Đáng tiếc, hiện nay rất nhiều thanh niên lại vứt bỏ quyền lựa chọn tương lai của mình, họ quen hoặc thích được người khác sắp xếp hơn, từ những việc nhỏ như thi vào trường đại học nào, học chuyên ngành gì, đến những chuyện lớn như đi đến nơi nào để phát triển sự nghiệp, lựa chọn ngành nghề nào, làm công việc gì.*

*Người khác có thể lựa chọn cho chúng ta phương hướng của cuộc sống nhưng không ai có thể chịu trách nhiệm đối với kết quả của cuộc đời chúng ta. Không phải họ không muốn mà là không thể chịu trách nhiệm, kể cả bố mẹ chúng ta.*

*.Giao tay lái chiếc xe cuộc đời mình vào tay người khác, chúng ta khó tránh được việc phải đóng vai hành khách.*

*Kinh nghiệm của những người thành đạt cho chúng ta thấy, bất kì một cuộc sống lí tưởng, hạnh phúc, thành đạt nào, về cơ bản cũng đều được quyết định bởi những lựa chọn và hành động của chính bản thân họ.*

*(Trích **Bí quyết thành công của Bill Gates**, Khảm Sài Nhân, NXB Hồng Đức)*

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến được nêu trong đoạn trích trên: *“Giao tay lái chiếc xe cuộc đời mình vào tay người khác, chúng ta khó tránh được việc phải đóng vai hành khách”*.

#### **Đề 16:**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

*Bạn ơi, nếu bạn muốn sống một đời mà không phạm chút sai lầm nào, làm gì được nấy, thì đó hoặc là bạn ảo tưởng, hoặc là bạn hèn nhát trước cuộc đời.*

*Một người mà lúc nào cũng sợ thất bại, làm gì cũng sợ sai lầm là một người sợ hãi thực tế, trốn tránh thực tế, và suốt đời không bao giờ có thể tự lập được. Bạn sợ sặc nước thì bạn không biết bơi; bạn sợ nói sai thì bạn không nói được ngoại ngữ! Một người mà không chịu mất gì thì sẽ không được gì. Sai lầm cũng có hai mặt. Tuy nó đem lại tổn thất, nhưng nó cũng đem đến bài học cho đời.*

(Theo Ngữ văn 7, tập 2, tr.43, Nxb Giáo dục Việt Nam, 2015)

Viết 01 đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về quan niệm của tác giả trong đoạn trích trên: *"nếu bạn muốn sống một đời mà không phạm chút sai lầm nào, làm gì được nấy, thì đó hoặc là bạn ảo tưởng, hoặc là bạn hèn nhát trước cuộc đời"*.

#### **Đề 17:**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

2.10.1971

*Nhiều lúc mình không ngờ nổi rằng mình đã đến đây. Không ngờ rằng trên mũ là một ngôi sao. Trên cổ áo là quân hàm đỏ. Cuộc đời bộ đội đến với mình tự nhiên quá, bình thản quá, và cũng đột ngột quá.*

*Thế là thế nào? Cách đây ít lâu mình còn là sinh viên. Bây giờ thì xa vời lắm rồi những ngày cắp sách lên giảng đường, nghe thầy Đường, thầy Đạo... Không biết bao giờ mình sẽ trở lại những ngày như thế. Hay chẳng còn bao giờ nữa! Có thể lắm. Mình đã lớn rồi. Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu? Chỉ còn côi vì trang sách, gầy xác đi vì mộng mị hảo huyền.*

*28 ngày trong quân ngũ, mình hiểu được nhiều điều có ích. Sống được nhiều ngày có ý nghĩa. Đọc đường hành quân, có dịp xem lại lòng mình, soát lại lòng mình.*

*Mình bắt đầu sống có trách nhiệm từ đâu, từ lúc nào? Có lẽ từ 9.3.71 tháng 3 của hoa nhãn ban trưa, của hoa sấu, hoa bằng lăng nước.*

*...Trên mũ là ngôi sao. Ta lặng ngắm ngôi sao, như hồi nào ta chỉ cho bạn: Kia là ngôi sao Hôm yêu dấu... Nhưng khác hơn một chút. Bây giờ, ta đọc trong ngôi sao ấy, ánh lửa cầu vồng của trận công đồn, màu đỏ của lửa, của máu...*

*Ta như thấy trong màu kì diệu ấy có cả hồng cầu của trái tim ta.*

(Trích *Mãi mãi tuổi hai mươi*, nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc)



Từ đoạn nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về trách nhiệm của tuổi trẻ ngày nay với việc bảo vệ Tổ quốc.

### Đề 18:

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

... Những người hí hửng hôi của bên chiếc xe cháy trụi, chỉ vài chai dầu ăn, sữa tắm. Gương mặt bất lực ứa nước mắt của một người đàn ông phong trần. Và gương mặt bẽn lẽn khi xóm làng vận động người hôi của trả lại cho người lái xe số vật phẩm trên.

Những tàn ác, tham lam, ti tiện... cũng giống như rêu rác trên bề mặt một con sông đang cuộn trào. Nhìn ngang, nó dày đặc lắm, tưởng chừng hung hãn lấp kín cả mặt sông. Nhưng nhìn sâu, dưới bề mặt đó là một khối nước khổng lồ gấp bội. Khối nước đó trong veo, cuộn cuộn và miệt mài lao đi, tưới đẫm và cho vẫy vùng.

Cuộc đời này có chuyện xấu xa, nhưng cuộc đời này không hề và chẳng bao giờ toàn là chuyện xấu xa. Khối nước kia mới thực là nguồn sức mạnh nguyên thủy và vĩnh hằng nuôi dưỡng sự sống, vẽ màu xanh lên bầu trời, nở ra những thảm hoa rực rỡ trong tâm hồn mỗi con người.

(Trích **Chuyện anh phụ xe bật khóc vì bị hôi của: Nó rất ám ảnh, nhưng cuộc đời này không phải toàn là thứ xấu xa...** Hoàng Xuân, Tri thức trẻ, 05/11/2016).

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến được nêu trong đoạn trích trên: “Cuộc đời này có chuyện xấu xa, nhưng cuộc đời này không hề và chẳng bao giờ toàn là chuyện xấu xa.”.

### Đề 19:

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) tình cờ tôi đọc được bài viết “Hạnh phúc là gì?” trên blốc của một người bạn. (2) Bạn ấy viết rằng: “Hạnh phúc là được nằm trong chăn ấm xem ti vi cùng với gia đình. (3) Hạnh phúc là được trùm chăn kín và được mẹ pha cho cốc sữa nóng. (4) Hạnh phúc là được cùng đứa bạn thân nhong nhong trên khắp phố. (5) Hạnh phúc là ngồi co ro hàng giờ trong quán cà phê, nhấm nháp li ca-cao nóng và bàn chuyện chiến sự... thế giới cùng anh em chiến hữu...”.

(6) Bất chợt giật mình, hạnh phúc đơn giản vậy sao? (7) Ừ nhỉ! (8) Đường như lâu nay chúng ta chỉ quen với việc than phiền mình bất hạnh chứ ít khi biết được rằng mình đang hạnh phúc. (9) Hãy một lần thử nghĩ xem: Khi chúng ta than phiền vì bố mẹ quá quan tâm đến chuyện của mình thì ngoài kia biết bao nhiêu người thèm hơi ấm của mẹ, thèm tiếng cười của bố, thèm được về nhà để được mát; khi chúng ta cảm thấy thiệt thòi khi không được ngồi xe hơi chỉ vì phải chạy xe máy giữa trời nắng thì ngoài kia biết bao nhiêu bạn của chúng ta mồ hôi nhễ nhại, gò mình đạp xe lên những con dốc vắng; khi chúng ta bắt mắt với chuyện học

*hành quá căng thẳng thì ngoài kia biết bao người đang khao khát một lần được đến trường, một lần được cầm cây bút để viết lên những ước mơ; khi chúng ta...*

(Dẫn theo *Bài tập Ngữ văn 11*, tập 2, NXB Giáo dục 2007)

Qua đoạn trích trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ suy nghĩ của mình về: *Hạnh phúc của giới trẻ trong thời đại ngày nay.*

**Đề 20:**

**Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

*“Các bạn có biết hôm nay là ngày gì không ạ? Nhớ không ạ?*

*Hôm nay là một ngày vô cùng đặc biệt!*

*Tại vì nó không phải là ngày hôm qua, cũng không phải là ngày mai, và cũng không phải là một ngày nào nữa. Mà hôm nay là ngày hôm nay!*

*Cho nên ngày hôm nay là một ngày vô cùng đặc biệt, ngày mà chúng ta không bao giờ có lại trong tương lai, một ngày mà các bạn sẽ không thể sống lại. Và chúng ta vô cùng hạnh phúc vì có mặt trong ngày hôm nay!*

*Theo thống kê của Liên hiệp quốc, cứ mỗi 2 giây trên thế giới có một người chết. Nếu như sáng nay bạn thức dậy khỏe mạnh, thì bạn đã hạnh phúc hơn 500 triệu người trên thế giới, vì họ sẽ không thể sống sót qua tuần sau. Và nếu bạn không phải trải qua đau khổ của chiến tranh, tù đầy, hay đói khát, thì bạn đã hạnh phúc hơn 1 tỷ người trên thế giới này.*

*Nếu như bạn có quần áo để mặc, lương thực để ăn, ngôi nhà để sống, có những giây phút ngồi bình yên như vậy, thì bạn đã giàu có hơn 75% người trên thế giới. Cho nên hôm nay chúng ta không có nằm mơ đâu, chúng ta là những người vô cùng hạnh phúc.*

*Trong cuộc sống phức tạp, chúng ta không nhận thức được, chúng ta truy đuổi chạy theo những thứ của cuộc đời một cách điên cuồng, mà không biết rằng mình đang có mặt trong những giây phút của ngày hôm nay, đó là những người sống ảo, vì họ không biết mình đang sống...”*

(Trích “*Bài phát biểu lay động của đại đức Thích Tâm Nguyên: Giàu có, bi kịch, tình yêu, lười biếng và hạnh phúc*”, Anlanh.net ngày 4/3/2018)

Từ những gợi ý trên, Anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về chủ đề: *Được sống đã là hạnh phúc*

**Đề 21:**

Anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về “*tinh thần mạo hiểm*”.

**Đề 22:**

(1) Sự thành công cũng như một hạt giống khi nảy mầm, phải trải qua bao ngày tháng trầm chịu nắng nóng giá lạnh, phải lột bỏ lớp vỏ ngoài cũ kĩ – chính là những kinh nghiệm tiêu cực trong quá khứ - mới có thể bén rễ vào niềm tin ở chính hoài bão của mình, trở nên vững chãi hơn bao giờ hết trước mọi thử thách. Và cuối cùng là được tưởng thưởng. Vào một ngày nào đó, khi hạt mầm bật lên từ lòng đất, nó sẽ được sưởi ấm và đâm chồi tốt tươi.

(2) Quá trình trên cũng tương tự như hành trình tiến về phía trước của bạn. Sau những nỗ lực, bạn biết rằng mình đã sẵn sàng để tạo ra một sự khác biệt, cho cuộc sống quanh mình. Điều quan trọng nhất trên đời chúng ta có thể làm là hiểu rõ mục đích của mình và giải phóng mọi khả năng tiềm tàng của bản thân để có thể ươm mầm những hạt giống tốt – những hạt giống của hi vọng, tình yêu, niềm tin và lòng can đảm.

(Trích Thay thái độ đời, Jeff Keller, NXB Tổng hợp TP HCM, 2017)

Thực hiện các yêu cầu:

Từ nội dung của văn bản trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về việc làm thế nào để ươm mầm những hạt giống tốt trong tâm hồn?

### **Đề 23:**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

*2.10.1971*

*Nhiều lúc mình không ngờ nổi rằng mình đã đến đây. Không ngờ rằng trên mũ là một ngôi sao. Trên cổ áo là quân hàm đỏ. Cuộc đời bộ đội đến với mình tự nhiên quá, bình thản quá, và cũng đột ngột quá.*

*Thế là thế nào? Cách đây ít lâu mình còn là sinh viên. Bây giờ thì xa vời lắm rồi những ngày cắp sách lên giảng đường, nghe thầy Đường, thầy Đạo... Không biết bao giờ mình sẽ trở lại những ngày như thế. Hay chẳng còn bao giờ nữa! Có thể lắm. Mình đã lớn rồi. Học bao lâu, mà đã làm được gì đâu, đã sống được gì đâu? Chỉ còn côi vì trang sách, gầy xác đi vì mộng mị hảo huyền.*

*28 ngày trong quân ngũ, mình hiểu được nhiều điều có ích. Sống được nhiều ngày có ý nghĩa. Đọc đường hành quân, có dịp xem lại lòng mình, soát lại lòng mình.*

*Mình bắt đầu sống có trách nhiệm từ đâu, từ lúc nào? Có lẽ từ 9.3.71 tháng 3 của hoa nhãn ban trưa, của hoa sấu, hoa bằng lăng nước.*

*...Trên mũ là ngôi sao. Ta lặng ngắm ngôi sao, như hỏi nào ta chỉ cho bạn: Kia là ngôi sao Hôm yêu dấu... Nhưng khác hơn một chút. Bây giờ, ta đọc trong ngôi sao ấy, ánh lửa cầu vồng của trận công đồn, màu đỏ của lửa, của máu...*

*Ta như thấy trong màu kì diệu ấy có cả hồng cầu của trái tim ta.*

(Trích **Mãi mãi tuổi hai mươi**, nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc)

Từ đoạn nhật kí của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về trách nhiệm của tuổi trẻ ngày nay với việc bảo vệ Tổ quốc.

#### **Đề 24:**

##### **Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:**

*Một bà lão chống gậy qua đường giữa dòng xe cộ tấp nập. Một học trò phía bên kia đường nhìn thấy, nhận ra sự nguy hiểm đối với bà lão liền vội chạy tới: “Bà ơi, bà đưa tay cháu dắt bà qua”. Bà lão móm mém nở một nụ cười thân thiện: “Cảm ơn cháu! Cháu thật ngoan!...”*

*Một người ăn xin khốn khổ, đói rách, vận bộ quần áo nhem nhuốc, chân tay run lên vì cơn đói hành hạ. Người hành khất bước chân vào một quán cà phê, ngả nón xin tiền, mong được bố thí vài ngàn bạc lẻ để mua một chiếc bánh mì. Khách uống cà phê vẫn thản nhiên rít thuốc, ánh mắt lạnh lùng vô cảm. Ông lão hành khất đến bên người bán vé số đang giao vé cho khách, và lại chìa nón ra. Người bán vé số vui tay vào túi quần, lôi ra mấy tờ bạc nhàu nát bị vo tròn, lấy ra một tờ, vuốt phẳng và bỏ vào cái nón của ông lão. Ông già cảm động run run, không nói lời ơn mà cúi đầu xuống, ánh mắt lộ ra một sự biết ơn vô cùng. Thì ra, ông già ấy bị câm.*

*Trong cuộc sống có biết bao nhiêu sự cảm ơn có lời và không lời như thế. Với những người có văn hóa, “cảm ơn” là lời nói được sử dụng hàng ngày, những lời luôn được cất lên bằng cả thái độ lịch sự và tình cảm chân thực nhất. Nhưng tiếc rằng, vẫn còn không ít thanh niên chưa nghĩ như vậy. Họ coi cảm ơn chỉ là những lời khách sáo, vì thế, chẳng cần phải nói ra. Hình như các bạn ấy vẫn nghĩ một cách giản đơn rằng nói lời cảm ơn hay làm các cử chỉ biểu lộ sự biết ơn là “vô duyên”, chỉ làm mất đi sự thân tình và tăng thêm xa cách mà thôi.*

*Thế nhưng, cuộc sống hiện đại và yêu cầu về quy tắc giao tiếp giữa người với người đòi hỏi chúng ta phải tập làm quen với lời “làm ơn” và sau đó là “cảm ơn”. Thật hạnh phúc khi ta làm được một việc có ý nghĩa, một điều tốt đem lại niềm vui, hạnh phúc cho người khác, kéo mọi người lại gần nhau hơn. Và cũng sẽ hạnh phúc không kém khi chúng ta thấy mình đã không dừng dừng, bạc bẽo vì đã biết tri ân người giúp đỡ mình bằng những lời nói xuất phát từ đáy lòng, chân thành, lịch thiệp: “Cảm ơn!”*

*(Theo bài viết tham gia diễn đàn Đem mọi người đến gần nhau hơn, báo điện tử Thanhnienonline, ngày 11 - 11 -2016)*

Hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến được nêu trong đoạn trích trên: “*Thật hạnh phúc khi ta làm được một việc có ý nghĩa, một điều tốt đem lại niềm vui, hạnh phúc cho người khác, kéo mọi người lại gần nhau hơn. Và cũng sẽ hạnh phúc không kém khi chúng ta thấy mình đã không dừng dừng, bạc bẽo vì đã biết tri ân người giúp đỡ mình bằng những lời nói xuất phát từ đáy lòng, chân thành, lịch thiệp: “Cảm ơn!”*”

## Đề 25:

### Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

*Em tên là Phương, du học sinh đang trải trải để thi đậu mấy môn cuối và tìm việc. Còn nửa kia của em là ngữ văn.*

*Bọn em đã bên nhau được 12 năm, mà tạm xa rời vì bây giờ em đã có nhiều bạn khác thú vị hơn. Nguyên nhân khiến cho em viết lách, giao tiếp và phản biện vô cùng kém so với những đứa bạn đến từ các nước khác. Bởi:*

#### **Thứ nhất: Tính gia trưởng**

*Đề bài yêu cầu học sinh nêu cảm nghĩ của mình về một vấn đề/tác phẩm, nhưng nếu cảm nghĩ của học sinh mà không giống với bảng điểm là "không có ý để chấm". Điều này dẫn đến 1.000 học sinh sản xuất ra 1.000 phiên bản khác nhau vài cái chấm phẩy. Như vậy, từ trong trường lớp học sinh đã bị hạn chế chuyện nêu ra ý kiến của mình!*

#### **Thứ hai: Hay mơ mộng**

*Mình cảm thấy chuyện học văn rất hữu ích, vì trong cuộc sống mình sử dụng văn nhiều hơn toán. Ví dụ nhé! Mình bị lạc mất con mèo và muốn nhờ mọi người giúp, thế thì phải biết sử dụng văn miêu tả làm sao cho người ta tưởng tượng ra con mèo nhà mình. Thế nhưng mèo ở Việt Nam, 100 con thì tới 99 con có đôi mắt như hai hòn bi ve! (...)*

*Kết: Hãy trở thành một nửa lý tưởng của mọi bạn đời, chứ đừng là kẻ lúc nào cũng bị ly dị sau 12 năm gắn bó.*

(Lược trích bài viết của Lê Uyên Phương, <https://thanhnien.vn/giao-duc/>)

Từ nội dung văn bản trên, Anh/Chị hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) nêu suy nghĩ về vai trò, ý nghĩa của việc học Ngữ văn ở bậc phổ thông ngày nay.

## Đề 26:

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ), trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến sau: “Có người nói rằng, có hai thứ mà cha mẹ cần trang bị cho con cái và chỉ hai thứ đó là đủ, còn không nếu có để lại cho con thứ gì đi nữa mà thiếu hai đó thì coi như chưa cho con gì cả. Hai thứ đó là ý thức tự chịu trách nhiệm về bản thân mình và năng lực để tự chịu trách nhiệm”.

## Đề 27:

*Cô ơi!*

*Cô không phải người nông dân một nắng hai sương làm ra hạt thóc, nhưng cô dạy con biết quý bát cơm chan chứa mồ hôi. Cô không phải người công nhân kỹ sư kiến thiết mọi nơi, nhưng cô xây cho đời một tương lai phía trước.*

*Cha mẹ là người cho con cuộc sống, bạn bè là những chỗ dựa niềm tin, thử thách rồi những thất bại đã cho con trưởng thành hơn thì chính cô là người dạy con vượt qua khó khăn*

vấp ngã trên đường đời. Chính cô là người nâng niu, uốn nắn cho con từng lời ăn tiếng nói, từng cử chỉ đáng đi. Con lớn dần trong vòng tay yêu thương của cô mà không hay rằng ba năm học đã sắp kết thúc. Con sắp phải xa cô thật rồi sao? Con chỉ muốn mãi là cô trò nhỏ được cấp sách vở đến trường, ngày ngày được nghe cô giảng bài.

Nhưng con phải đi để còn nhường chỗ cho thế hệ các em học sinh mới. Đây cũng là lúc con vận dụng những bài học về cuộc đời của cô ở ngôi trường khác, to lớn hơn trường mình.

(Trích **Thư gửi cô ngày tri ân**, nguồn internet)

Từ nội dung đoạn trích ở trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về lòng biết ơn.

### **Đề 28:**

Hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) thể hiện suy nghĩ của anh/chị về việc “lựa chọn giữa lợi ích tuyệt đối của bản thân và san sẻ lợi ích với cộng đồng”.

### **Đề 29:**

Từ ngữ liệu Đọc hiểu, hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vấn đề thực phẩm bẩn trong xã hội ngày nay.

### **Đề 30:**

Đọc đoạn trích dưới đây và thực hiện các yêu cầu:

(4) Trào lưu “Like là làm” đang gây cơn sốt trong giới trẻ. Trước đó, mở đầu trào lưu này là sự việc một chàng trai có tài khoản Facebook N.T đăng chia sẻ: “Bức hình này đủ 40.000 like sẽ đổ xăng từ trên người xuống, lấy hộp quẹt tự đốt người rồi nhảy cầu Tân Hóa! Đủ like sẽ làm, tôi nói là làm. Share mạnh để có cái hay hấp dẫn mà xem”.

Bài viết thu hút gần 100.000 like (thích) cùng hàng nghìn bình luận cổ vũ lẫn thách thức.

Giữ đúng lời hứa “nói là làm”, tối ngày 20/9, N.T này có mặt tại cầu Tân Hóa (TP.HCM) thực hiện thử thách. Được biết, sau khi tắm xăng đốt, do kịp thời nhảy xuống dòng kênh ngay cạnh nên N.T chỉ bị bỏng nhẹ.

Tiếp đó, hàng loạt người trẻ khác đua nhau đăng status (dòng trạng thái) thách thức dân mạng theo cú pháp quen thuộc: “Chỉ cần đủ like tôi sẽ...” và khẳng định chắc nịch “nói là làm”.

Một số thanh niên sẵn sàng đổi like lấy những hành động gây sốc như: mặc đồ lót, nhảy xuống và uống hết một ca nước sông, mặc quần áo con gái đi ra đường.

(5) Xung quanh vấn đề này, dưới góc nhìn của một nhà văn, Trang Hạ chia sẻ: “Tôi không ngạc nhiên với sự ngông cuồng của một bộ phận thanh niên trên mạng. Tuy nhiên tôi vẫn phải kinh hãi trước những hành vi thiếu nhân văn của người biết bấm like này.

(6) Trang Hạ cho rằng, không bố mẹ nào để con ra với mục đích con sống cho người ta bấm like. Vậy thì tại sao người trẻ lại dùng like làm thước đo của cuộc sống? Nhân tiện, làm luôn thước đo của việc tự thiêu hay những việc như đốt trường, chạy trường. Hóa ra nhân cách

*và trí tuệ chỉ dành để trang trí, còn giá trị sống của bạn là mong người ta bấm like?*

*(Theo Minh Giang, Trào lưu “Like là làm”: Nhân cách, trí tuệ chỉ dành để trang trí?, Báo điện tử Vietnamnet, ngày 14 tháng 10 năm 2016)*

Anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về trào lưu “Like là làm” được đề cập trong đoạn trích trên.

### **Đề 31:**

#### **Đọc đoạn trích:**

*Con chim sẻ nhỏ chết rồi  
Chết trong đêm cơn bão về gần sáng  
Đêm ấy tôi nằm trong chăn nghe cánh chim đập cửa  
Sự ấm áp gối chăn đã giữ chặt tôi  
Và tôi ngủ ngon lành đến lúc bão vơi.  
Chiếc tổ cũ trong ống tre đầu nhà chiều gió hú  
Không còn nghe tiếng cánh chim về  
Và tiếng hót mỗi sớm mai trong vắt.  
Nó chết trước cửa nhà tôi lạnh ngắt  
Một con mèo hàng xóm lại tha đi  
Nó để lại trong tổ những quả trứng  
Những con chim non mãi mãi chẳng ra đời.*

*Đêm đêm tôi vừa chợp mắt  
Cánh cửa lại rung lên tiếng đập cánh  
Những quả trứng lại lăn vào giấc ngủ  
Tiếng lăn như đá lở trên ngàn.*

(Trích *Tiếng vọng*, Nguyễn Quang Thiều, *Tiếng Việt 5*, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 108)

Từ nội dung đoạn trích trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về chủ đề: *“Biết ăn năn, biết day dứt cũng là cách để chúng ta hoàn thiện bản thân”*.

**Đề 32:**

Hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến: *"Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người"*.

**Đề 33:**

**Độc đoạn trích:**

*Trong mỗi chú bé đều âm ỉ giấc mơ bay lên. Tôi cũng thế. Em chắc vẫn còn nuôi giấc mơ đó. Nhưng khi lớn lên, đôi khi những tầng mây thâm thấp thôi cũng khiến ta như bị che khuất tầm nhìn. Tệ hơn, những tầng mây sừng sững thậm chí có thể che khuất cả những giấc mơ, đè nén khát vọng của mỗi người. Một ngày mây mù có thể khiến ta yếu ớt và bị lụy. Một chút thất bại cũng giống như mây mù kéo đến, có thể làm em rút vào tổ kén bi quan. Ai đó nói rằng cách tốt nhất để hóa giải khó khăn là đi xuyên qua nó. Đi xuyên qua mây mù bằng giấc mơ phi công giữ gìn từ thơ bé. Đi xuyên qua gian khó bằng lòng lạc quan. Đi xuyên qua u mê bằng khao khát hướng đến trí tuệ, thông sáng. Đi xuyên qua thất bại bằng sự điềm đạm trưởng thành.*

*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai. Không phải ai cũng trở thành phi công lái Airbus hay Boeing đúng y như giấc mơ tuổi nhỏ. Nhưng ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi.*

**(Dẫn theo Hà Nhân, *Bay xuyên những tầng mây*, NXB Văn học. 2016, tr. 98)**

Từ nội dung đoạn trích ở trên, hãy viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ của mình về *sức mạnh của giấc mơ trong đời sống hiện thực của con người*.

**Đề 34:**

Anh/Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về ý nghĩa của nghị lực con người trong cuộc sống.

**Đề 35:**

**Độc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

*Trong quá trình tiến hóa, con người đã tìm ra những điều kiện cần thiết giúp cho bản năng được thuần phục để vươn tới hạnh phúc. Ta gọi đó là những nguyên tắc sống".*



*Bản năng của con người vốn hướng tới sự hưởng thụ - yêu thích cảm xúc tốt và tránh né cảm xúc xấu. Nhưng nếu muốn đạt tới giá trị bình an và hạnh phúc bền vững, thì ta cần phải thực tập buông bỏ những cảm xúc tốt không cần thiết và chấp nhận những cảm xúc xấu cần thiết. Những điều không cần thiết thường được gọi là những điều không nên làm", và những điều cần thiết thường được gọi là những điều nên làm". Đó là những trải nghiệm quý báu mà nhiều thế hệ trước đã phải trả những cái giá rất đắt mới đúc kết được. Đi theo những nguyên tắc ấy, tuy không được sống theo sự tùy hứng thoải mái của mình, nhưng ta sẽ đỡ mất thêm thời gian và năng lực để thử nghiệm. Nhất là ta có thể tránh được những lầm lỡ đáng tiếc. Chính vì thế, những ai sống theo nguyên tắc đúng đắn thì họ sẽ luôn được bảo hộ một cách an toàn và luôn mạnh dạn đi tới.*

*Nguyên tắc còn có tác dụng tạo nên sự hòa điệu giữa nhiều cá thể. Vì mỗi người vốn sở hữu một nhận thức và tập quán sống khác nhau. Nhất là tâm tính con người cũng thường xuyên biến đổi, nên phải cần có những nguyên tắc để quy định mức cân bằng cảm xúc". Thật ra, chỉ cần ta sinh hoạt hay sống chung với một người nữa là phải có những nguyên tắc cần thiết, để bên này không vô tình vượt qua ranh giới đã quy định của bên kia. Bên kia dù thân thích hay yêu thương ta tới mức nào thì rốt cuộc họ cũng chẳng phải là ta. Họ có những nhu cầu nhất định mà ta bắt buộc phải tôn trọng. Như vậy, số người sinh hoạt chung với nhau càng đông, sự khác biệt giữa nhận thức và tập quán sống càng lớn, thì số lượng các nguyên tắc càng phải tăng lên và trở thành tiếng nói chuẩn mực của đoàn thể.*

*Có những nguyên tắc được ghi chép và có ngày ban hành hẳn hoi, nhưng cũng có những nguyên tắc "bất thành văn". Vì điều này còn phụ thuộc vào nhu cầu sinh hoạt của các cá thể và mức độ ý thức tôn trọng lẫn nhau. Cho nên nguyên tắc phải thường xuyên thay đổi cho phù hợp với trình độ nhận thức không ngừng tiến bộ của con người. Có thể nói, nguyên tắc là thước đo kỷ luật của con người. Người sống nguyên tắc là người có bản lĩnh, dám tự đặt mình vào những khuôn khổ đúng đắn để vươn tới chân thiện - mỹ...*

*(Trích "Hiểu về trái tim", Minh Niệm, NXB tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2020, tr.223 - 224).*

Từ nội dung của văn bản trên, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về những điều "không nên làm" đối với mỗi người trong cuộc sống.

### **Đề 36:**

**Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

*Bạn không nên để thất bại ngăn mình tiến về phía trước. Hãy suy nghĩ tích cực về thất bại và rút ra kinh nghiệm. Thực tế những người thành công luôn dùng thất bại như là*

*một công cụ để học hỏi và hoàn thiện bản thân. Họ có thể nghi ngờ phương pháp làm việc đã dẫn họ đến thất bại nhưng không bao giờ nghi ngờ khả năng của chính mình.*

*Tôi xin chia sẻ với các bạn về câu chuyện về những người đã tìm cách rút kinh nghiệm từ thất bại của mình để đạt được những thành quả to lớn trong cuộc đời.*

*Thomas Edison đã thất bại gần 10.000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện. J.K.Rowling, tác giả của “Harry Potter”, đã bị hơn 10 nhà xuất bản từ chối bản thảo tập 1 của bộ sách. Giờ đây, bộ tiểu thuyết này của bà trở nên vô cùng nổi tiếng và đã được chuyển thể thành loạt phim rất ăn khách. Ngôi sao điện ảnh Thành Long đã không thành công trong lần đóng phim đầu tiên ở Hollywood. Thực tế bộ phim Hollywood đầu tay của anh, thất vọng lắm chứ, nhưng điều đó cũng đâu ngăn được anh vùng lên với những phim cực kỳ ăn khách sau đó như “Giờ cao điểm” hay “Hiệp sĩ Thượng Hải”.*

*Thất bại không phải là cái cớ để ta chần chừ. Ngược lại nó phải là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công.*

(Trích *Tại sao lại chần chừ?*, Tác giả Teo Aik Cher, Người dịch: Cao Xuân Việt Khương, An Bình, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr 39,40)

Từ nội dung đoạn trích trên, anh/chị hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về sự cần thiết phải biết *chấp nhận thất bại* trong cuộc sống.

### **Đề 37:**

*Bạn không nên để thất bại ngăn mình tiến về phía trước. Hãy suy nghĩ tích cực về thất bại và rút ra kinh nghiệm. Thực tế những người thành công luôn dùng thất bại như là một công cụ để học hỏi và hoàn thiện bản thân. Họ có thể nghi ngờ phương pháp làm việc đã dẫn họ đến thất bại nhưng không bao giờ nghi ngờ khả năng của chính mình.*

*Tôi xin chia sẻ với các bạn câu chuyện về những người đã tìm cách rút kinh nghiệm từ thất bại của mình để đạt được những thành quả to lớn trong cuộc đời.*

*Thomas Edison đã thất bại gần 10.000 lần trước khi phát minh thành công bóng đèn điện, J.K.Rowling, tác giả của “Harry Potter”, đã bị hơn 10 nhà xuất bản từ chối bản thảo tập 1 của bộ sách. Giờ đây, bộ tiểu thuyết này của bà trở nên vô cùng nổi tiếng và đã được chuyển thể thành loạt phim rất ăn khách. Ngôi sao điện ảnh Thành Long đã không thành công trong lần đóng phim đầu tiên ở Hollywood. Thực tế bộ phim Hollywood đầu tay của anh, thất vọng lắm chứ, nhưng điều đó cũng đâu ngăn được anh*

vùng lên với những phim cực kì ăn khách sau đó như “Giờ cao điểm” hay “Hiệp sĩ Thượng Hải”.

*Thất bại không phải cái cớ để ta chần chừ. Ngược lại nó phải là động lực tiếp thêm sức mạnh để ta vươn tới thành công.*

(Trích **Tại sao lại chần chừ?**, Tác giả Teo Aik Cher, Người dịch: Cao Xuân Việt Khương, An Bình, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2016, tr 39, 40)

Từ nội dung đoạn trích trên, anh/chị hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) về bản thân cần chấp nhận sự thất bại như thế nào để thành công trong cuộc sống ?

### **Đề 38:**

#### **Đọc đoạn trích:**

*Trong mỗi chú bé đều âm ỉ giấc mơ bay lên. Tôi cũng thế. Em chắc vẫn còn nuôi giấc mơ đó. Nhưng khi lớn lên, đôi khi những tầng mây thâm thấp thôi cũng khiến ta như bị che khuất tầm nhìn. Tệ hơn, những tầng mây sùng nước thậm chí có thể che khuất cả những giấc mơ, đè nén khát vọng của mỗi người. Một ngày mây mù có thể khiến ta yếu ớt và bi lụy. Một chút thất bại cũng giống như mây mù kéo đến, có thể làm em rút vào tổ kén bi quan. Ai đó nói rằng cách tốt nhất để hóa giải khó khăn là đi xuyên qua nó. Đi xuyên qua mây mù bằng giấc mơ phi công giữ gìn từ thơ bé. Đi xuyên qua gian khó bằng lòng lạc quan. Đi xuyên qua u mê bằng khao khát hướng đến trí tuệ, thông sáng. Đi xuyên qua thất bại bằng sự điềm đạm trưởng thành.*

*Vì triệu năm đã là như thế, cuộc đời có hôm nắng đẹp, có ngày mưa dầm, có tuần mây đen như đè nặng, có khoảnh khắc u ám tối dạ, rỗng đầu, nhưng mặt trời vẫn mọc mỗi sớm mai. Không phải ai cũng trở thành phi công lái Airbus hay Boeing đúng y như giấc mơ tuổi nhỏ. Nhưng ai cũng có thể học cách giữ cho mình giấc mơ bay xuyên qua những tầng mây, đón nắng rọi sáng tâm hồn khiến nụ cười luôn nở trên môi.*

**(Dẫn theo Hà Nhân, Bay xuyên những tầng mây, NXB Văn học. 2016, tr. 98)**

Từ nội dung đoạn trích trên, hãy viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ của mình về sức mạnh của giấc mơ trong đời sống hiện thực của con người.

### **Đề 39:**

Hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến: "Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người".

## **Đề 40:**

### **Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:**

*Chúng ta đều biết cuộc sống không có gì là dễ dàng cả. Phải mất mát rồi con người ta mới biết trân quý những gì đã từng có, và cố gắng vì những gì đang có. Tôi cũng vậy, khi còn trong vòng tay yêu thương của gia đình tôi cũng không hiểu, cứ cho đó là điều đương nhiên, đến khi mất đi rồi mới thấy tiếc nuối, lại càng phải cố gắng hơn vì những người còn hiện hữu. Tôi luôn nghĩ rằng, không bao giờ là quá muộn để quay trở lại, cũng không bao giờ là quá muộn để thực hiện ước mơ của mình. Chỉ cần mình còn tin tưởng vào bản thân, còn tin tưởng vào ước mơ, và thêm vào đó là rất nhiều bàn tay đưa ra cho tôi nắm lấy, cùng với sự yêu thương, thông cảm từ những người xung quanh (điều mà tôi đã rất may mắn có được) thì không gì là không thể.*

*Cuộc hành trình đã qua của tất cả chúng ta ở đây chắc chắn không dễ dàng và cuộc hành trình sắp tới hẳn không ít chông gai. Tuy nhiên, với hành trang mà chúng ta được trang bị trong đó có kiến thức, kỹ năng được trau dồi qua những ngày ngồi trên giảng đường, bạn bè, thầy cô cùng những kỷ niệm về nơi này, chúng ta sẽ mang theo và mở ra mỗi khi cần động lực để bước tiếp.*

(Trích Bài phát biểu tại buổi lễ tốt nghiệp trường Cao đẳng nghề Việt Mỹ) của thủ khoa toàn khóa 2011, Nguyễn Thu Hà – Theo <http://www.caodangvietmy.edu.vn>)

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến được nêu trong đoạn trích trên: “Tôi luôn nghĩ rằng, không bao giờ là quá muộn để quay trở lại, cũng không bao giờ là quá muộn để thực hiện ước mơ của mình.”

## **Đề 41:**

### **Đọc đoạn trích dưới đây:**

(3) Nếu bạn cho phép người khác ảnh hưởng quá nhiều đến cuộc sống của bạn, thì bạn sẽ rơi vào trạng thái mất cân bằng hay tiêu cực tự lúc nào không hay. Bỏ qua tất cả những điều gây tổn thương cho con người bạn, không ai có quyền phán xét bạn. Họ có thể biết những câu chuyện của bạn, nhưng họ sẽ không thực sự cảm nhận được những gì bạn đã trải qua. Bạn không thể nào kiểm soát được tất cả những gì họ nói, nhưng bạn có thể kiểm soát được tầm ảnh hưởng của chúng đến mình như thế nào. Chỉ đơn giản là gạt bỏ tất cả những thứ tiêu cực xâm nhập vào trái tim và tâm trí của bạn. [...]

(4) Cuộc sống sẽ là một cuộc hành trình đầy thử thách hoặc không là gì cả. Chúng ta sẽ không thể trở thành người chúng ta mong muốn bằng cách vẫn tiếp tục làm những gì đã từng làm. Hãy lắng nghe tiếng nói bên trong chính bản thân bạn, mà không phải là những gì áp đặt từ quan điểm của người khác. Làm theo những gì trái tim bạn mách bảo thì đó chính là con

*đường riêng của bạn. Những người khác có thể đi cùng bạn, nhưng họ sẽ không thể thay thế bạn được. Hãy luôn trân trọng cuộc sống của bạn mỗi ngày. Một ngày tươi đẹp sẽ mang đến cho bạn những niềm hạnh phúc, còn sự thất bại sẽ trang bị thêm cho bạn những điều tuyệt vời. Những điều tồi tệ nhất sẽ mang lại cho bạn những bài học tốt nhất. Sống đúng nghĩa chứ không phải chỉ là tồn tại.*

*(Trích Sống đúng nghĩa chứ không phải chỉ là tồn tại, dẫn theo nghethuatsong.com.vn)*

*Từ đoạn trích trên, hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của việc lắng nghe tiếng nói từ bên trong mình.*

## **Đề 42:**

***Đọc đoạn văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:***

(7) Khi U23 Việt Nam lần lượt vượt qua các đối thủ hàng đầu châu lục, từ U23 Austraylia, Syria, rồi Iraq đến Qatar để hiện ngang bước vào trận đấu cuối cùng, những trái tim người Việt trên đất nước hình chữ S cũng như khắp nơi trên thế giới đã hòa chung một nhịp đập.

(8) Hàng triệu người Việt đã chờ đợi và đặt tất cả niềm tin vào trận đấu của U23 Việt Nam vào chiều 23/1. Những người xa lạ đã đến bên nhau, trao cho nhau những cái ôm tràn ngập cảm xúc. Hàng vạn người trên khắp cả nước, từ miền ngược đến miền xuôi đã được sống trong cảm xúc hạnh phúc đến nghẹn ngào.

(9) Một không khí náo nhiệt chưa từng có sau một trận bóng đá. Các trang báo trong nước gần như ngưng tất cả nội dung để dành thời lượng và vị trí trang trọng nhất cho bóng đá. Hàng triệu nickname trên mạng xã hội Việt cũng chỉ đăng tải các trạng thái về bóng đá!

(10) Và cái mà người ta nhìn thấy không còn là một môn thể thao thuần túy cho dù nó được mệnh danh là vua. Đích thị đây là tinh thần dân tộc, là niềm kiêu hãnh khi hình ảnh lá cờ Tổ quốc tung bay trên đấu trường quốc tế.

(11) Chỉ có niềm tự tôn dân tộc mới có sức mạnh đến như vậy. Đó là nỗi khát khao, niềm tự hào, hãnh diện của người dân khi hình ảnh đất nước thăng hoa, mà đội tuyển U23 Việt Nam là biểu trưng cho khát khao đó.

(12) Bóng đá có sức mạnh như một lời hiệu triệu, kết nối, lan tỏa tinh thần dân tộc, tạo ra khối đoàn kết không gì lay chuyển được. Nó cũng bắt nguồn từ lịch sử truyền thống, khí chất của người Việt, đó là thường ngày tần tảo mưu sinh, ưa sự bình yên nhưng khi có biến cố thì nhất tề đứng lên vai sát vai nhau.

*(Trích Chiến thắng U23 Việt Nam - niềm kiêu hãnh về tinh thần dân tộc, dẫn theo báo Nghệ An, 24/01/2018)*

*Anh/ Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ suy nghĩ về tinh thần dân tộc cũng cần được thể hiện đúng cách được gợi ra từ đoạn trích trên.*

## **Đề 43:**

**Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi từ câu 1 đến câu 4:**

Trong dòng đời vội vã có nhiều người dường như đã quên đi tình nghĩa giữa người với người. Nhưng đã là cuộc đời thì đâu phải chỉ trải đầy hoa hồng, đâu phải ai sinh ra cũng có được cuộc sống giàu sang, có được gia đình hạnh phúc toàn diện mà còn đó nhiều mảnh đời đau thương, bất hạnh cần chúng ta sẻ chia, giúp đỡ. Chúng ta đâu chỉ sống riêng cho mình, mà còn phải biết quan tâm tới những người khác. (Đó chính là sự “cho” và “nhận” trong cuộc đời này).

“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “Những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “Đúng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình. Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.

Cuộc sống này có quá nhiều điều bất ngờ nhưng cái quan trọng nhất thực sự tồn tại là tình yêu thương. Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi. Chính lúc ta cho đi nhiều nhất lại là lúc ta được nhận lại nhiều nhất.

(Trích “Lời khuyên cuộc sống...”) [Nguồn: [radiovietnam.vn](http://radiovietnam.vn)/..../xa../loi-khuyen-cuoc-song-suy-nghi-ve-cho-va-nhan]

Hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến được nêu trong đoạn trích trên: “Sống không chỉ là nhận mà còn phải biết cho đi.”

**Đề 44:**

**Đọc văn bản sau rồi trả lời các câu hỏi:**

*Con yêu quý của cha, suốt mấy tháng qua con vùi đầu vào mớ bài học thật là vất vả. Nhìn con nhiều lúc mệt ngủ gục trên bàn học, lòng cha cũng thấy xót xa vô cùng. Nhưng cuộc đời là như thế con ạ, sống là phải đối diện với những thử thách mà vượt qua nó. Rồi con lại bước vào kì thi quan trọng của cuộc đời mình với biết bao nhiêu khó nhọc. Khi con vào trường thi, cha chỉ biết cầu chúc cho con được nhiều may mắn để có thể đạt được kết quả tốt nhất. Quan sát nét mặt những vị phụ huynh đang ngồi la liệt trước cổng trường, cha thấy rõ được biết bao nhiêu là tâm trạng lo âu, thổn thức, mong ngóng... của họ. Điều đó là tất yếu vì những đứa con luôn là niềm tự hào to lớn, là cuộc sống của bậc sinh thành.*

*Con đã tham dự tới mấy đợt dự thi để tìm kiếm cho mình tấm vé an toàn tại giảng đường đại học. Cái sự học khó nhọc không phải của riêng con mà của biết bao bạn bè cùng*

*trang lúa trên khắp mọi miền đất nước. Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người. Và con của cha cũng không ngoại lệ, con đã được sự trải nghiệm, sự cạnh tranh quyết liệt đầu đời. Từ nay cha mẹ sẽ buông tay con ra để con tự do khám phá và quyết định cuộc đời mình. Đã đến lúc cha mẹ lui về chỗ đứng của mình để thế hệ con cái tiến lên. Nhưng con hãy yên tâm bên cạnh con cha mẹ luôn hiện diện như những vị cố vấn, như một chỗ dựa tinh thần vững chắc bất cứ khi nào con cần tới.*

*(Trích “Thư gửi con mùa thi đại học”, trên netchunetnguoi.com)*

*Hãy viết một đoạn văn (không quá 200 từ) trình bày suy nghĩ của anh/ chị về ý kiến được nêu trên: Ngưỡng cửa đại học đối với nhiều bạn là niềm mơ ước, niềm khao khát hay cũng có thể là cơ hội đầu đời, là bước ngoặt của cả đời người.*

#### **Đề 45:**

#### **Đọc văn bản dưới đây và thực hiện các yêu cầu:**

Nhiều người vẫn tự hỏi tại sao mình lại bị ám ảnh trước tiền tài, địa vị, danh vọng và nhiều ham muốn khác đến vậy? Câu trả lời là do họ không biết trân trọng những gì họ đang có. Khi những gì ta có xuất phát từ niềm khát khao mong mỏi thực sự, tâm trí ta sẽ không vương bận vào những suy nghĩ quẩn quanh, ta sẽ sống thực với cảm xúc của mình hơn. Đó cũng là khi ta không phải đương đầu với cảm giác hoang mang lo lắng; không cảm thấy khiên cưỡng như khi buộc bản thân làm những điều đáng chán. Tiền tài và địa vị không thể khóa lấp sự trống rỗng trong tâm hồn. Vì thế, trước khi làm một việc gì, hãy tự hỏi: “Ta đang muốn làm gì?”.

Hãy sống thật với chính mình và tự tin vào những mặt mạnh của bản thân, nếu không bạn sẽ lãng phí cuộc đời mình một cách vô nghĩa. Khi khoác lên mình chiếc mặt nạ hồng thu hút tình cảm và sự quan tâm của người khác, bạn sẽ đánh mất điều quan trọng nhất - đó là con người thật của mình. Tiền tài, địa vị tựa như một thứ chất kích thích. Nó làm nảy sinh trong mỗi người ham muốn sở hữu để xoa dịu những khao khát mà họ chưa giành được hoặc để thỏa mãn sự tò mò trong họ. Không nên để bản thân rơi vào cạm bẫy đó. Sống thực với chính mình tựa như tấm khiên vững chắc giúp bạn không bị biến thành nạn nhân của sự ảo tưởng.

Trước đây, tôi từng sai lầm khi mãi mê tìm kiếm mình trong cái nhìn của người khác để rồi lạc lối trong mê cung của họ. Nhưng giờ đây, tôi hiểu rằng người ta chỉ có thể tìm thấy mình trong chính những suy nghĩ và hành xử của bản thân. Con đường ấy, không ai khác mà chính ta phải làm chủ lấy nó.

*( Theo Quên hôm qua sống cho ngày mai, NXB Tổng hợp TP.HCM, 2014, tr.68 -69)*

*Từ nội dung trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bày tỏ suy nghĩ của mình về ý nghĩa khi sống thật với chính mình.*

### **Đề 46:**

*Em hãy viết đoạn văn khoảng 200 từ trình bày suy nghĩ của em về ý kiến được nêu ở đoạn trích trên:*

“ Rèn luyện kỹ năng sống và thể chất cũng là một việc cần thiết để các em thích nghi một cách tích cực với những thay đổi của cuộc sống”.

(Trích thư của Chủ tịch UBND tỉnh Phú Yên - Phạm Đại Dương gửi thầy cô giáo và các em học sinh tỉnh Phú Yên nhân ngày khai giảng năm học 2019 - 2020)

### **Đề 47:**

#### **Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:**

Trên đường đời bạn cũng có lúc vấp ngã. Tôi cũng vậy. Ngay cả người tài giỏi, khôn ngoan nhất cũng có lúc vấp ngã. Vấp ngã là điều bình thường, chỉ có những người không bao giờ đứng dậy sau vấp ngã mới là người thực sự thất bại. Điều chúng ta cần ghi nhớ là, cuộc sống không phải là một cuộc thi đỗ - trượt... Cuộc sống là một quá trình thử nghiệm các biện pháp khác nhau cho đến khi tìm ra một cách thích hợp. Những người đạt được thành công phần lớn là người biết đứng dậy từ những sai lầm ngớ ngẩn của mình bởi họ coi thất bại, vấp ngã chỉ là tạm thời và là kinh nghiệm bổ ích. Tất cả những người thành đạt mà tôi biết đều có lúc phạm sai lầm. Thường thì họ nói rằng sai lầm đóng vai trò quan trọng đối với thành công của họ. Khi vấp ngã, họ không bỏ cuộc. Thay vì thế, họ xác định các vấn đề của mình là gì, cố gắng cải thiện tình hình, và tìm kiếm giải pháp sáng tạo hơn để giải quyết. Nếu thất bại năm lần, họ cố gắng đứng dậy năm lần, mỗi lần một cố gắng hơn. Winston Churchill đã nắm bắt được cốt lõi của quá trình này khi 4ông nói: “Sự thành công là khả năng đi từ thất bại này đến thất bại khác mà không đánh mất nhiệt huyết và quyết tâm vươn lên”.

(Cuộc sống không giới hạn, NXB Văn Học, Nick Vujicic, chương VII, trang 236)

Anh/chị hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ bàn về vấn đề cần phải làm gì để đứng dậy sau vấp ngã đối với tuổi trẻ trong cuộc sống được gợi ở đoạn trích trên.

### **Đề 48:**

#### **Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu từ Câu 1 đến Câu 4**

“ Đường đi khó không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông .  
Xưa nay những đấng anh hùng làm nên những việc gian nan không ai làm nổi , cũng là nhờ cái gan mạo hiểm, ở đời không biết cái khó là gì. (...)

Còn những kẻ ru rú như gián ngày, làm việc gì cũng chờ trời đợi số, chỉ mong cho được một đời an nhàn vô sự, sống lâu giàu bền, còn việc nước việc đời thì không quan hệ gì đến mình cả . Như thế gọi là sống thừa, còn mong có ngày vùng vẫy trong trường cạnh tranh này



thế nào được nữa . Hãy trông những bọn thiếu niên con nhà kiêu dưỡng(1), cả đời không dám đi đâu xa nhà, không dám làm quen với một người khách lạ ; đi thuyền thì sợ sóng, trèo cao thì sợ run chân, cử áo buông chùng quần đóng gót, tưởng thế là nho nhã, tưởng thế là tư văn(2); mà thực ra không có lực lượng, không có khí phách; hễ ra khỏi tay bảo hộ của cha mẹ hay kẻ có thế lực nào thì không có thể tự lập được .

Vậy học trò ngày nay phải tập xông pha, phải biết nhẫn nhục(3) ; mưa nắng cũng không lấy làm nhọc nhằn , đói rét cũng không lấy làm khổ sở. Phải biết rằng :hay ăn miếng ngon, hay mặc của tốt, hễ ra khỏi nhà thì nhảy lên cái xe, hễ ngồi quá giờ thì kêu chóng mặt . ấy là những cách làm mình yếu đuối nhút nhát, mất hẳn cái tinh thần mạo hiểm của mình đi”.

( Nguyễn Bá Học , *Mạo hiểm*, Dẫn theo SGK Ngữ văn 11, tập 2 , NXB Giáo dục , 2014, trang 114)

- *Chú thích:* 1. Con nhà kiêu dưỡng: con nhà giàu sang, được cha mẹ chiều chuộng
- 4. Tư văn: văn nhã , có văn hóa
- 5. Nhẫn nhục : ở đây ý nói là chịu đựng gian khổ.

Từ nội dung đoạn trích trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về “ tinh thần mạo hiểm”

#### **ĐỀ 49:**

#### **Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:**

Nắm nhau tôi chôn góc phù sa sông Mã  
Trăm thác nghìn ghềnh cuộn xoáy vào tơ  
Làng cong xuống dáng tre già trước tuổi  
Tiếng gọi đồ khuya sạt cả đôi bờ.  
Con hén, con trai một đời nằm lệch  
Lấm láp đất bùn đứng thẳng cũng nghiêng  
Mẹ gặt mồ hôi để ngoài câu hát  
Giấc mơ tôi ngọt hơi thở lảng giềng.  
Hạt thóc củ khoai đặt đâu cũng thấp  
Cả những khi rõ rá đội lên đầu  
Chiếc liềm nhỏ không còn nơi cất châu  
Gặt hái xong rồi rom, rạ bó nhau.

(Nguyễn Minh Khiêm, **Một góc phù sa**, NXB Hội Nhà văn 2007, tn 18-19)  
Từ nội dung đoạn thơ trên, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về ý nghĩa của những điều giản dị đối với cuộc sống con người.

**Đề 50:**

**Đọc đoạn trích dưới đây:**

*Có lẽ các bạn sẽ không bao giờ bị thất bại như tôi đã trải qua, nhưng trong cuộc đời, thất bại là không thể tránh khỏi. Không thể sống mà không thất bại trong một việc gì đó, trừ phi ta sống dè dặt tới mức có thể coi như chưa sống - trong trường hợp đó, cả cuộc đời ta đã là một sự thất bại rồi.*

*Thất bại mang lại cho tôi một an bình về nội tâm mà tôi không bao giờ có khi thi đỗ những bài thi. Thất bại dạy cho tôi những điều về bản ngã của mình mà tôi không thể nào học được bằng cách nào khác. Tôi khám phá ra là tôi mạnh mẽ và kỷ luật hơn là mình tưởng; và cũng biết được rằng mình có nhiều người bạn đáng giá ngàn vàng. Ý thức được chuyện mình vượt qua những khó khăn để trở nên khôn ngoan và kiên cường hơn có nghĩa là từ rày về sau mình có thể bình tâm hiểu rằng mình có khả năng tồn tại. Các bạn không thể hiểu được bản thân mình hay bản chất những mối quan hệ của mình cho đến khi chúng được thử thách trong nghịch cảnh. Hiểu được bản thân mình và bản chất các mối quan hệ của mình là một phần thưởng lớn, bất chấp những giọt nước mắt đã phải chảy để có được nó, và nó đáng giá hơn bất cứ những thành tích nào mà tôi đã đạt được.*

(Trích **Bài phát biểu của nhà văn J. K. Rowling tại đại học Harvard**, trong lễ chào mừng các sinh viên tốt nghiệp, hè năm 2008)

Viết một đoạn văn ngắn (khoảng 200 chữ) trình bày ý kiến của anh/chị về quan điểm được nêu trong đoạn trích trên.

**PHẦN II.2**

**VIẾT BÀI VĂN NLXH**

**Đề 1:**

Mở đầu bản *Tuyên ngôn độc lập*, Hồ Chí Minh viết:

*Hỡi đồng bào cả nước.*

*“Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được; trong những quyền ấy, có quyền được sống, quyền tự do và quyền*

*muru cầu hạnh phúc".*

*Lời bắt hủ ấy ở trong bản Tuyên ngôn Độc lập năm 1776 của nước Mỹ. Suy rộng ra, câu ấy có nghĩa là: tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do.*

*Bản Tuyên ngôn Nhân quyền và Dân quyền của Cách mạng Pháp năm 1791 cũng nói: "Người ta sinh ra tự do và bình đẳng về quyền lợi; và phải luôn luôn được tự do và bình đẳng về quyền lợi. "*

*Đó là những lẽ phải không ai chối cãi được.*

(Trích SGK Ngữ văn 12 tập 1- NXB Giáo dục Việt Nam 2016)

Anh chị hãy phân tích đoạn trích trên. Từ đó liên hệ tới phần mở đầu của *Đại cáo bình Ngô* (Nguyễn Trãi) để nhận xét về cách xác lập chân lí về quyền độc lập dân tộc của mỗi tác giả

## **Đề 2:**

Mở đầu bản *Tuyên ngôn độc lập* - Hồ Chí Minh viết:

*Hỡi đồng bào cả nước,*

*"Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được; trong những quyền ấy, có quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc".*

*Lời bắt hủ ấy ở trong bản Tuyên ngôn Độc lập năm 1776 của nước Mỹ. Suy rộng ra, câu ấy có nghĩa là: tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do.*

*Bản Tuyên ngôn Nhân quyền và Dân quyền của Cách mạng Pháp năm 1791 cũng nói: "Người ta sinh ra tự do và bình đẳng về quyền lợi; và phải luôn luôn được tự do và bình đẳng về quyền lợi. "*

*Đó là những lẽ phải không ai chối cãi được.*

(Trích SGK Ngữ văn 12 tập 1- NXB Giáo dục Việt Nam 2016)

Anh chị hãy phân tích đoạn trích trên. Từ đó liên hệ tới bài thơ *Chiều tối* - trích *Nhật kí trong tù* (SGK Ngữ văn 11 tập 2 - NXB Giáo dục Việt Nam 2016) để nhận xét về sự đa dạng và thống nhất trong phong cách nghệ thuật của Hồ Chí Minh.

## **Đề 3:**

Bàn về tác phẩm văn học, nhà văn Vô-rô-nin cho rằng: *Câu đầu là một thứ âm chuẩn, giúp cho việc tạo nên âm hưởng chung của toàn bộ tác phẩm*; tác giả Phuốc-ma- nốp lại khẳng định: *Sức mạnh của cú đấm nghệ thuật thuộc về đoạn cuối*.

Anh/chị có suy nghĩ như thế nào về các ý kiến trên? Hãy bình luận và làm sáng tỏ các ý kiến thông qua việc tìm hiểu phần mở đầu và kết thúc của tác phẩm *Chí Phèo* (Nam Cao).

#### **Đề 4:**

Nhận xét về giá trị hiện thực của truyện ngắn *Vợ chồng A Phủ* - Tô Hoài, có ý kiến cho rằng: *Truyện là bức tranh chân thực về số phận đau khổ của đồng bào dân tộc miền núi dưới chế độ phong kiến chúa đất*.

Bằng việc phân tích tác phẩm, hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

#### **Đề 5:**

Trong tác phẩm “*Vợ chồng A Phủ*”, nhà văn Tô Hoài đã miêu tả hành động trời dậy của nhân vật Mị qua hai đoạn văn sau:

- “*Bây giờ Mị cũng không nói. Mị đến góc nhà, lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng. Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo. Mị muốn đi chơi, Mị cũng sắp đi chơi. Mị quán lại tóc, với lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách...*”

- “*Lúc ấy trong nhà đã tối bùng, Mị rón rén bước lại, A Phủ vẫn nhắm mắt, nhưng Mị tưởng như A Phủ đương biết có người bước lại. Mị rút con dao nhỏ cắt lúa, cắt nút dây mây. A Phủ cứ thở phè từng hơi, không biết mê hay tỉnh. Lần lần, đến lúc gỡ được hết dây trói ở người A Phủ thì Mị cũng hốt hoảng, Mị chỉ thì thào được một tiếng “Đi ngay.”.*”

Cảm nhận của anh/chị về tâm trạng của nhân vật Mị qua hai đoạn văn trên, từ đó nhận xét về sức sống tiềm tàng của nhân vật này.

#### **Đề 6:**

Trong tùy bút *Người lái đò Sông Đà*, nhà văn Nguyễn Tuân đã có những lần miêu tả dòng Sông Đà:

*Thuyền tôi trôi trên sông Đà. Cảnh ven sông ở đây lặng tờ. Hình như từ đời Lí đời Trần đời Lê, quãng sông này cũng lặng tờ đến thế mà thôi. Thuyền tôi trôi qua một nương ngô nhú lên mấy lá ngô non đầu mùa. Mà tịnh không một bóng người. Cỏ gianh đồi núi đang ra những nõn búp. Một đàn hươu cúi đầu ngón búp cỏ gianh đẫm sương đêm. Bờ sông hoang dại như một bờ tiền sử. Bờ sông hồn nhiên như một nỗi niềm cổ tích tuổi xưa. Chao ôi, thấy thèm được giật mình vì một tiếng còi xúp-lê của một chuyến xe lửa đầu tiên đường sắt Phú Thọ - Yên Bái -*

Lai Châu. Con hươu thơ ngộ ngẩng đầu nhung khỏi áng cỏ sương, chăm chăm nhìn tôi lừ lừ trôi trên một mũi dờ. Hươu vĩnh tai, nhìn tôi không chớp mắt mà như hỏi tôi bằng cái tiếng nói riêng của con vật lành: “Hồi ông khách sông Đà, có phải ông cũng vừa nghe thấy một tiếng còi sương?”. Đàn cá dầm xanh quẫy vọt lên mặt sông bụng trắng như bạc rơi thoi. Tiếng cá đập nước sông đuổi mất đàn hươu vụt biến. Thuyền tôi trôi trên “ Dải Sông Đà bọt nước lênh bênh - Bao nhiêu cảnh bấy nhiêu tình” của “một người tình nhân chưa quen biết” (Tản Đà). Dòng sông quăng này lững lờ như nhớ thương những hòn đá thác xa xôi để lại trên thượng nguồn Tây Bắc. Và con sông như đang lắng nghe những giọng nói êm êm của người xuôi, và con sông đang trôi những con đò mình nở chạy buồm vãi nó khác hẳn những con đò đuôi én thắt mình dây cổ điển trên dòng trên.

(Nguyễn Tuân - **Người lái đò Sông Đà**, Ngữ văn 12, Tập1)

Cảm nhận của anh/chị về vẻ đẹp dòng Sông Đà trong đoạn văn trên, từ đó nhận xét về cái tài hoa, uyên bác của nhà văn Nguyễn Tuân.

### **Đề 7:**

Trong tùy bút *Người lái đò Sông Đà*, nhà văn Nguyễn Tuân đã có những lần miêu tả dòng Sông Đà:

*Thuyền tôi trôi trên sông Đà. Cảnh ven sông ở đây lặng tờ. Hình như từ đời Lí đời Trần đời Lê, quãng sông này cũng lặng tờ đến thế mà thôi. Thuyền tôi trôi qua một nương ngô nhú lên mấy lá ngô non đầu mùa. Mà tịnh không một bóng người. Cỏ gianh đồi núi đang ra những nõn búp. Một đàn hươu cúi đầu ngón búp cỏ gianh đẫm sương đêm. Bờ sông hoang dại như một bờ tiền sử. Bờ sông hồn nhiên như một nỗi niềm cổ tích tuổi xưa. Chao ôi, thấy thèm được giật mình vì một tiếng còi xúp-lê của một chuyến xe lửa đầu tiên đường sắt Phú Thọ - Yên Bái - Lai Châu. Con hươu thơ ngộ ngẩng đầu nhung khỏi áng cỏ sương, chăm chăm nhìn tôi lừ lừ trôi trên một mũi dờ. Hươu vĩnh tai, nhìn tôi không chớp mắt mà như hỏi tôi bằng cái tiếng nói riêng của con vật lành: “Hồi ông khách sông Đà, có phải ông cũng vừa nghe thấy một tiếng còi sương?”. Đàn cá dầm xanh quẫy vọt lên mặt sông bụng trắng như bạc rơi thoi. Tiếng cá đập nước sông đuổi mất đàn hươu vụt biến. Thuyền tôi trôi trên “ Dải Sông Đà bọt nước lênh bênh - Bao nhiêu cảnh bấy nhiêu tình” của “một người tình nhân chưa quen biết” (Tản Đà). Dòng sông quăng này lững lờ như nhớ thương những hòn đá thác xa xôi để lại trên thượng nguồn Tây Bắc. Và con sông như đang lắng nghe những giọng nói êm êm của người xuôi, và con sông đang trôi những con đò mình nở chạy buồm vãi nó khác hẳn những con đò đuôi én thắt mình dây cổ điển trên dòng trên.*

(Nguyễn Tuân - **Người lái đò Sông Đà**, Ngữ văn 12)

Cảm nhận của anh/chị về vẻ đẹp dòng Sông Đà trong đoạn văn trên, từ đó nhận xét về cái tài

tài hoa, uyên bác của nhà văn Nguyễn Tuân.

**Đề 8:**

Cảm nhận của anh /chị về hai đoạn thơ sau, từ đó anh /chị hãy làm nổi bật sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình.

- “ *Dữ dội và dịu êm  
Ồn ào và lặng lẽ  
Sông không hiểu nổi mình  
Sóng tìm ra tận bể*”  
và

“... *Làm sao được tan ra  
Thành trăm con sóng nhỏ  
Giữa biển lớn tình yêu  
Để ngàn năm còn vỗ.*”

(*Sóng* - Xuân Quỳnh, Ngữ văn 12, tập 1, NXB GD 2015, tr.155 và tr.156).

**Đề 9:**

Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Chí Phèo từ lúc gặp thị Nở đến khi kết thúc cuộc đời trong truyện ngắn *Chí Phèo* của Nam Cao (*Ngữ văn 11*- tập 1).

**Đề 10:**

Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Chí Phèo từ lúc gặp thị Nở đến khi kết thúc cuộc đời trong truyện ngắn *Chí Phèo* của Nam Cao (*Ngữ văn 11*- tập 1).

**Đề 11:**

Phân tích bi kịch của nhân vật Hồn Trương Ba trong đoạn trích vở kịch *Hồn Trương Ba, da hàng thịt* của Lưu Quang Vũ (*Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục, 2017).

Từ đó, liên hệ với bi kịch của nhân vật Vũ Như Tô trong đoạn trích *Vĩnh biệt Cửu Trùng Đài* (trích vở kịch *Vũ Như Tô*) của Nguyễn Huy Tưởng (*Ngữ văn 11*, Tập một, NXB Giáo dục, ) để r t ra bài học ứng xử của con người khi bị rơi vào nghịch cảnh.

**Đề 12:**

Cảm nhận về bức ảnh nghệ thuật trong truyện ngắn *Chiếc thuyền ngoài xa* của Nguyễn Minh Châu (*Ngữ văn 12*, Tập 1, NXB Giáo dục, 2017).

Từ đó liên hệ với cảnh cho chữ trong truyện ngắn *Chữ người tử tù* của Nguyễn Tuân (*Ngữ văn 11*, Tập 1, NXB Giáo dục, 2017) để nhận xét quan niệm về cái đẹp của mỗi nhà văn.

**Đề 13:**

Cảm nhận về bức ảnh nghệ thuật trong truyện ngắn *Chiếc thuyền ngoài xa* của Nguyễn Minh Châu (*Ngữ văn 12*, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2017).

Từ đó liên hệ với hình tượng Cửu Trùng Đài trong đoạn trích *Vĩnh biệt Cửu Trùng Đài* (trích vở kịch *Vũ Như Tô*) của Nguyễn Huy Tưởng (*Ngữ văn 11*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2017) để làm nổi bật quan niệm về mối quan hệ của nghệ thuật và cuộc sống của hai nhà văn này.

#### **Đề 14:**

Cảm nhận của anh/chị về hai đoạn thơ sau, từ đó nhận xét về phong cách nghệ thuật của nhà thơ Tố Hữu.

*“Tôi buộc lòng tôi với mọi người  
Để tình trang trải với trăm nơi  
Để hồn tôi với bao hồn khổ  
Gần gũi nhau thêm mạnh khối đời.  
Tôi đã là con của vạn nhà  
Là em của vạn kiếp phôi pha  
Là anh của vạn đầu em nhỏ  
Không áo cơm, cù bất cù bơ... ”*

(*Từ ấy* - Tố Hữu, *Ngữ văn 11*, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2008, tr 44)

*“Nhớ gì như nhớ người yêu  
Trăng lên đầu núi, nắng chiều lưng nương  
Nhớ từng bản khói cùng sương  
Sớm khuya bếp lửa người thương đi về.  
Nhớ từng rừng nứa bờ tre  
Ngòi Thia, sông Đáy, suối Lê vơi đầy.  
Ta đi ta nhớ những ngày  
Mình đây ta đó, đắng cay ngọt bùi.  
Thương nhau chia củ sắn lùi  
Bát cơm sẻ nửa, chăn sui đắp cùng. ”*

(*Việt Bắc* - Tố Hữu, *Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2014, tr.110, 111)

#### **Đề 15:**

Về nhân vật Mị trong truyện ngắn **Vợ chồng A Phủ** của nhà văn Tô Hoài, có ý kiến cho rằng: “*Đó là một người phụ nữ lao động miền núi Tây Bắc vừa rất đáng thương vừa rất đáng khâm phục*”.

Từ sự cảm nhận về nhân vật Mị, anh/chị hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

**Đề 16:**

Nhận xét về bài thơ **Sóng** của Xuân Quỳnh, có ý kiến cho rằng: “*Sóng là hình tượng trung tâm của bài thơ và là một hình tượng ẩn dụ*” (Tuyển chọn và giới thiệu đề thi đại học và cao đẳng môn Ngữ văn, tr.155-156, Nxb Giáo dục Việt Nam, 2007). Từ cảm nhận về đoạn thơ sau trong bài **Sóng**, anh/chị hãy làm sáng tỏ ý kiến trên:

*Dữ dội và dịu êm  
Ồn ào và lặng lẽ  
Sóng không hiểu nổi mình  
Sóng tìm ra tận bể  
Ôi con sóng ngày xưa  
Và ngày sau vẫn thế  
Nỗi khát vọng tình yêu  
Bồi hồi trong ngực trẻ  
Trước muôn trùng sóng bể  
Em nghĩ về anh, em  
Em nghĩ về biển lớn  
Từ nơi nào sóng lên?  
Sóng bắt đầu từ gió  
Gió bắt đầu từ đâu?  
Em cũng không biết nữa  
Khi nào ta yêu nhau  
Con sóng dưới lòng sâu  
Con sóng trên mặt nước  
Ôi con sóng nhớ bờ  
Ngày đêm không ngủ được  
Lòng em nhớ đến anh  
Cả trong mơ còn thức [...]*

(Xuân Quỳnh - *Sóng* - *Ngữ văn 12*, tập 1, tr.155, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015)

**Đề 17:**

Cảm nhận của anh/chị về hình tượng thiên nhiên và con người Việt Bắc trong đoạn thơ sau:

*Ta về, mình có nhớ ta  
Ta về, ta nhớ những hoa cùng người.  
Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi*



*Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng.  
Ngày xuân mơ nở trắng rừng  
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang.  
Ve kêu rừng phách đổ vàng  
Nhớ cô em gái hái măng một mình  
Rừng thu trăng rọi hoà bình  
Nhớ ai tiếng hát ân tình thủy chung.*

(Trích **Việt Bắc**, Tố Hữu, *Ngữ Văn 12*, tập 1, NXBGD Việt Nam, 2015)

### **Đề 18:**

Cảm nhận của anh/chị về hai đoạn văn sau:

*(...) Con Sông Đà tuôn dài tuôn dài như một áng tóc trữ tình, đầu tóc chân tóc ẩn hiện trong mây trời Tây Bắc bung nở hoa ban hoa gạo tháng hai và cuồn cuộn mù khói núi Mèo đốt nương xuân. Tôi đã nhìn say sưa làn mây mùa xuân bay trên Sông Đà, tôi đã xuyên qua đám mây mùa thu mà nhìn xuống dòng nước Sông Đà. Mùa xuân dòng xanh ngọc bích, chứ nước Sông Đà không xanh màu xanh canh hến của Sông Gâm, Sông Lô. Mùa thu nước Sông Đà lừ lừ chín đỏ như da mặt một người bầm đi vì rượu bữa, lừ lừ cái màu đỏ giận dữ ở một người bất mãn bực bội gì mỗi độ thu về (...)*

*(Người lái đò Sông Đà - Nguyễn Tuân,  
Ngữ Văn 12, Tập 1, NXBGD Việt Nam, 2015).*

*(.) Từ Tuần về đây, sông Hương vẫn đi trong dư vang của Trường Sơn, vượt qua một lòng vực sâu dưới chân núi Ngọc Trản để sắc nước trở nên xanh thắm, và từ đó nó trôi đi giữa hai dãy đồi sừng sững như thành quách, với những điểm cao đột ngột như Vọng Cảnh, Tam Thai, Lựu Bảo mà từ đó, người ta luôn luôn nhìn thấy dòng sông mềm như tấm lụa, với những chiếc thuyền xuôi ngược chỉ bé vừa bằng con thoi. Những ngọn đồi này tạo nên những mảng phản quang nhiều màu sắc trên nền trời tây nam thành phố, “sớm xanh, trưa vàng, chiều tím” như người Huế thường miêu tả. Giữa đám quần sơn lô xô ấy, là giấc ngủ nghìn năm của những vua chúa được phong kín trong lòng những rừng thông u tịch và niềm kiêu hãnh âm u của những lăng tẩm đồ sộ tỏa lan khắp cả một vùng thượng lưu “Bốn bề núi phủ mây phong - Mảnh trăng thiên cổ bóng tùng Vạn Niên”. Đó là vẻ đẹp trầm mặc nhất của sông Hương, như triết lý, như cổ thi, kéo dài mãi đến lúc mặt nước phẳng lặng của nó gặp tiếng chuông chùa Thiên Mụ ngân nga tận bờ bên kia, giữa những xóm làng trung du bát ngát tiếng gà (...)*

*(Ai đã đặt tên cho dòng sông?, Hoàng Phủ Ngọc Tường *Ngữ Văn 12*, Tập 1, NXBGD Việt Nam, 2015).*

### **Đề 19:**

Anh/Chị hãy phân tích đoạn thơ sau để làm rõ nét đặc sắc trong cảm nhận của nhà thơ

Nguyễn Khoa Điềm về đất nước:

*Trong anh và em hôm nay  
Đều có một phần Đất Nước  
Khi hai đứa cầm tay  
Đất Nước trong chúng ta hài hòa nồng thắm  
Khi chúng ta cầm tay mọi người  
Đất Nước vẹn tròn, to lớn  
Mai này con ta lớn lên  
Con sẽ mang Đất Nước đi xa  
Đến những tháng ngày mơ mộng  
Em ơi em Đất Nước là máu xương của mình  
Phải biết gắn bó và san sẻ  
Phải biết hoá thân cho dáng hình xứ sở  
Làm nên Đất Nước muôn đời...*

(*Đất Nước*, Nguyễn Khoa Điềm, *Ngữ văn 12*, tập 1, NXB Giáo dục, 2009)

#### **Đề 20:**

Cảm nhận của anh/chị về hạnh phúc của Tràng và người vợ nhặt trong truyện ngắn “Vợ Nhặt” của Kim Lân. Liên hệ với mối tình Chí Phèo-Thị Nở trong truyện ngắn Chí Phèo của Nam Cao để làm sáng tỏ ý kiến “Sức mạnh của tình yêu thương có thể chiến thắng tất cả”

#### **Đề 21:**

Trong bài ***Cảm nghĩ về truyện Vợ chồng A Phủ***, Tô Hoài viết:

*“Nhưng điều kì diệu là dầu trong cùng cực đến thế, mọi thế lực của tội ác cũng không thể giết được sức sống của con người. Lay lắt, đói khổ, nhục nhã, Mị vẫn sống âm thầm, tiềm tàng, mãnh liệt.”*

Phân tích nhân vật Mị (***Vợ chồng A phủ - Tô Hoài***) để làm sáng tỏ nhận định trên và nhận xét về tư tưởng nhân đạo của nhà văn Tô Hoài.

#### **Đề 22:**

Phân tích hình tượng rừng xà nu trong đoạn trích sau:

Làng ở trong tâm đại bác của đồn giặc. Chúng nó bắn, đã thành lệ, mỗi ngày hai lần, buổi sáng sớm và xế chiều, hoặc đứng bóng và xẩm tối, hoặc nửa đêm và trở gà gáy. Hầu hết đạn đại bác đều rơi vào ngọn đồi xà nu cạnh con nước lớn. Cả rừng xà nu hàng vạn cây không có cây nào không bị thương. Có những cây bị chặt đứt ngang nửa thân mình, đổ ào ào như một trận bão. ở

chỗ vết thương, nhựa ứa ra, tràn trề, thơm ngào ngạt, long lanh nắng gay gắt, rồi dần dần bầm lại, đen và đặc quện thành từng cục máu lớn.

Trong rừng ít có cây sinh sôi nảy nở khỏe như vậy. Cạnh một cây xà nu mới ngã gục, đã có bốn năm cây con mọc lên, ngọn xanh rờn, hình nhọn mũi tên lao thẳng lên bầu trời.

Cũng ít có loại cây ham ánh sáng mặt trời như thế. Nó phóng lên rất nhanh để tiếp lấy ánh nắng, thứ ánh nắng trong rừng rọi từ trên cao xuống từng luồng lớn thẳng tắp, lỏng lẻo vô số hạt bụi vàng từ nhựa cây bay ra, thơm mỡ màng. Có những cây con vừa lớn ngang tầm ngực người lại bị đại bác chặt đứt làm đôi. Ở những cây đó, nhựa còn trong, chất dầu còn loáng, vết thương không lành được, cứ loét mãi ra, năm mười hôm thì cây chết. Nhưng cũng có những cây vượt lên được cao hơn đầu người, cành lá xum xuê như những con chim đã đủ lông mao, lông vũ. Đại bác không giết nổi chúng, nhưng vết thương của chúng chóng lành như trên một thân thể cường tráng. Chúng vượt lên rất nhanh, thay thế những cây đã ngã... Cứ thế hai ba năm nay, rừng xà nu ưỡn tấm ngực lớn của mình ra, che chở cho làng...

(Trích Rừng xà nu, Nguyễn Trung Thành, Ngữ văn 12, tập 2, NXB Giáo dục, Hà Nội)

### **Đề 23:**

Vẽ đẹp hào hoa của hình tượng người lính Tây Tiến qua đoạn thơ sau:

*Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa  
Kìa em xiêm áo tự bao giờ  
Khèn lên man điệu nàng e ấp  
Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ  
Người đi Châu Mộc chiều sương ấy  
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ  
Có nhớ dáng người trên độc mộc  
Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa*

(**Tây Tiến**, Quang Dũng, Ngữ văn 12, tập 1, NXBGD)

### **Đề 24:**

Cảm nhận của anh/chị về hai đoạn trích sau:

*Gió theo lối gió, mây đường mây  
Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay  
Thuyền ai đậu bến sông trăng đó  
Có chở trăng về kịp tối nay?*

(**Đây thôn Vĩ Dạ** - Hàn Mặc Tử, SGK Ngữ văn 11, tập 2, NXB GD, 2007)

“Từ đây, như đã tìm đúng đường về, sông Hương vui tươi hẳn lên giữa những bãi bãi xanh

biển của vùng ngoại ô Kim Long, kéo một nét thẳng thực yên tâm theo hướng tây nam - đông bắc, phía đó, nơi cuối đường, nó đã nhìn thấy chiếc cầu trắng của thành phố in ngần trên nền trời, nhỏ nhắn như những vành trăng non. Giáp mặt thành phố ở Côn Giã Viên, sông Hương uốn một cánh cung rất nhẹ sang Cồn Hến ; đường cong ấy làm cho dòng sông mềm hẳn đi, như một tiếng “vâng” không nói ra của tình yêu. Và như vậy, giống như sông Xen của Pa-ri, sông Đa-nyúp của Bu-đa- pét ; sông Hương nằm ngay giữa lòng thành phố yêu quý của mình ; Huế trong tổng thể vẫn giữ nguyên dạng một đô thị cổ, trải dọc hai bờ sông. Đầu và cuối ngõ thành phố, những nhánh sông đào mang nước sông Hương tỏa đi khắp phố thị, với những cây đa, cây cừa cổ thụ tỏa vầng lá u sầm xuống những xóm thuyền xúm xít ; từ những nơi ấy, vẫn lập lòe trong đêm sương những ánh lửa thuyền chài của một linh hồn mô tê xưa cũ mà không một thành phố hiện đại nào còn nhìn thấy được. Những chi lưu ấy, cùng với hai hòn đảo nhỏ trên sông đã làm giảm hẳn lưu tốc của dòng nước, khiến cho sông Hương khi qua thành phố đã trôi đi chậm, thực chậm, cơ hồ chỉ còn là một mặt hồ yên tĩnh... ”

(**Ai đã đặt tên cho dòng sông?** - Hoàng Phủ Ngọc Tường, SGK Ngữ văn 12, tập 1, NXBGD, 2007)

### **Đề 25:**

*Thế mà hơn bốn thực dân Pháp lợi dụng lá cờ tự do, bình đẳng, bác ái, đến cướp đất nước ta, áp bức đồng bào ta. Hành động của chúng trái hẳn với nhân đạo và chính nghĩa.*

*Về chính trị, chúng tuyệt đối không cho nhân dân ta một chút tự do dân chủ nào.*

*Chúng thi hành những luật pháp dã man. Chúng lập ba chế độ khác nhau ở trung, nam, bắc để ngăn cản việc thống nhất nước nhà của ta, để ngăn cản dân tộc ta đoàn kết.*

*Chúng lập ra nhà tù nhiều hơn trường học. Chúng thẳng tay chém giết những người yêu nước thương nòi của ta. Chúng tắm các cuộc khởi nghĩa của ta trong những bể máu. Chúng ràng buộc dư luận, thi hành chính sách ngu dân*

*Chúng dùng thuốc phiện, rượu cồn để làm cho nòi giống ta suy nhược.*

*Về kinh tế, chúng bóc lột dân ta đến tận xương tủy, khiến cho dân ta nghèo nàn, thiếu thốn, nước ta xơ xác, tiêu điều.*

*Chúng cướp không ruộng đất, hầm mỏ, nguyên liệu.*

*Chúng đặt ra hàng trăm thứ thuế vô lý, làm cho dân ta, nhất là dân cày và dân buôn, trở nên bần cùng. Chúng không cho các nhà tư sản ta ngóc đầu lên. Chúng bóc lột công nhân ta một cách vô cùng tàn nhẫn.*

(Trích "Tuyên ngôn Độc lập" Hồ Chí Minh)

Trình bày cảm nhận của Anh/Chị về nét đặc sắc của đoạn trích trên. Từ đó, liên hệ với "Bình Ngô đại cáo" của tác giả Nguyễn Trãi để thấy rõ điểm tương đồng và khác biệt của hai tác giả, hai thời đại.

### **Đề 26:**

Trình bày cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ sau:

*Những người vợ nhớ chồng còn góp cho Đất Nước những núi Vọng Phu  
Cặp vợ chồng yêu nhau góp nên hòn Trống Mái  
Gót ngựa của Thánh Gióng đi qua còn trăm ao  
đầm để lại Chín mươi chín con voi góp mình dựng  
đất tổ Hùng Vương Những con rồng nằm im góp  
cho dòng sông xanh thắm*

*Người học trò nghèo góp cho Đất Nước mình núi Bút, non  
Nghiên Con cóc, con gà quê hương cùng góp cho Hạ Long thành thắng cảnh  
Những người dân nào đã góp tên Ông Đốc, Ông Trang, Bà Đen, Bà Điểm Và  
ở đâu trên khắp ruộng đồng gò bãi  
Chẳng mang một dáng hình, một ao ước, một lối sống ông cha  
Ôi Đất Nước sau bốn nghìn năm đi đâu ta cũng thấy  
Những cuộc đời đã hóa núi sông ta ...*

(Trích *Đất Nước* - Nguyễn Khoa Điềm, Dẫn theo Ngữ văn 12, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015, tr.120)

### **Đề 27:**

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ sau:

*Minh về mình có nhớ ta  
Mười lăm năm ấy thiết tha mặn nồng.  
Minh về mình có nhớ không  
Nhìn cây nhớ núi, nhìn sông nhớ nguồn ?  
Tiếng ai tha thiết bên cồn  
Bâng khuâng trong dạ, bồn chồn bước đi  
Áo chàm đưa buổi phân li  
Cầm tay nhau biết nói gì hôm nay....*

(Trích *Việt Bắc* - Tố Hữu - Ngữ văn 12, tập 1. 2008 )

Từ đó, liên hệ với đoạn thơ sau và rút ra nhận xét về tình cảm cách mạng của Tố Hữu

*Tôi đã là con của vạn nhà  
Là em của vạn kiếp phôi pha  
Là anh của vạn đầu em nhỏ  
Không áo cơm cù bất cù bơ*

( Trích *Từ ấy* -Tổ Hữu Ngữ văn 11, tập 2. 2007 )

**Đề 28:**

Cảm nhận về hình ảnh người phụ nữ Việt Nam thời xưa qua hai bài thơ “*Tự tình II*” (Hồ Xuân Hương) và “*Thương vợ*” (Tú Xương) (SGK Ngữ văn 11, tập Một). Về đẹp xưa của người phụ nữ đã được tiếp nối ở nhân vật người đàn bà hàng chài trong tác phẩm “*Chiếc thuyền ngoài xa*” như thế nào?

**Đề 29:**

Bàn về đặc điểm cái “tôi” trong bài thơ “Sóng” của Xuân Quỳnh, có ý kiến cho rằng: Đó là cái tôi giàu khát vọng sống, khát vọng yêu chân thành, mãnh liệt. Lại có ý kiến khẳng định: Bài thơ đã thể hiện một cái tôi nhạy cảm, day dứt về giới hạn của tình yêu và sự hữu hạn của kiếp người.

Từ cảm nhận về cái “tôi” trong bài thơ, anh/chị hãy bình luận những ý kiến trên.

**Đề 30:**

Cảm nhận của anh/chị về chi tiết “Tiếng chim hót ngoài kia vui vui quá ” mà nhân vật Chí Phèo cảm nhận được sau đêm gặp thị Nở (Chí Phèo - Nam Cao, Ngữ văn 11) và chi tiết “Mị nghe tiếng sáo vọng lại, thiết tha bồi hồi” mà nhân vật Mị nghe được trong đêm tình mùa xuân (Vợ chồng A Phủ - T Hoài, Ngữ văn 12).

**Đề 31:**

*Lúc ấy đã khuya. Trong nhà ngủ yên, thì Mị trở dậy thối lửa. Ngọn lửa bập bùng sáng lên. Mị lé mắt trông sang, thấy hai mắt A Phủ cũng vừa mở, một dòng nước mắt lấp lánh bò xuống hai hõm má đã xám đen lại. Nhìn thấy tình cảnh như thế, Mị chợt nhớ lại đêm năm trước A Sử trói Mị, Mị cũng phải trói đứng thế kia. Nhiều lần khóc, nước mắt chảy xuống miệng, xuống cổ, không biết lau đi được. Trời ơi, nó bắt trói đứng người ta đến chết, nó bắt mình chết cũng thôi, nó bắt trói đến chết người đàn bà ngày trước cũng ở cái nhà này. Chúng nó thật độc ác. Cơ chừng này chỉ đêm mai là người kia chết, chết đau, chết đói, chết rét, phải chết. Ta là thân đàn bà, nó đã bắt ta về trình ma nhà nó rồi thì chỉ còn biết đợi ngày rũ xương ở đây thôi... Người kia việc gì mà phải chết thế. A Phủ ... Mị phảng phất nghĩ như vậy.*

*[...] Lúc ấy, trong nhà tối bùng, Mị rón rén bước lại, A Phủ vẫn nhắm mắt. Nhưng Mị tưởng như A Phủ đương biết có người bước lại... Mị rút con dao nhỏ cắt lúa, cắt nút dây mây. A Phủ cứ thở phè từng hơi, không biết mê hay tỉnh. Lần lần, đến lúc gỡ được hết dây trói ở người A Phủ thì Mị cũng hốt hoảng, Mị chỉ thì thào được một tiếng “Đi ngay...”, rồi Mị nhe răng lại. A Phủ bỗng khụy xuống, không bước nổi. Nhưng trước cái chết có thể đến nơi ngay, A Phủ lại quật sức vùng lên, chạy.*

*Mị đứng lặng trong bóng tối.*

*Rồi Mị cũng vụt chạy ra. Trời tối lắm. Nhưng Mị vẫn băng đi. Mị đuổi kịp A Phủ, đã lặn, chạy, chạy xuống tới lưng dốc.....”*

(Trích *Vợ chồng A Phủ*, Tô Hoài, *Ngữ văn 12*, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr.13-14)

Phân tích diễn biến tâm trạng và hành động của nhân vật Mị trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét về giá trị nhân đạo của tác phẩm *Vợ chồng A Phủ*.

### **Đề 32:**

Cảm nhận của anh / chị về cảnh gặp gỡ đầu tiên giữa mẹ Trảng với nàng dâu qua đoạn văn trích sau đây trong tác phẩm *Vợ nhặt* của Kim Lân. Qua đó thể hiện ngòi bút nhân đạo của nhà văn Kim Lân.

"- Nhà tôi nó mới về làm bạn với tôi đấy u ạ! Chúng tôi phải duyên phải kiếp với nhau..."

Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình. Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con đẻ cái mở mặt sau này...bà nghĩ: Người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có vợ được... Bà lão khẽ dặng hắng một tiếng, nhẹ nhàng nói với "nàng dâu mới":

- Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...

- Nhà ta thì nghèo con ạ. Vợ chồng chúng mày liệu mà bảo nhau làm ăn. Rồi ra may mà ông giời cho khá... Biết thế nào hở con, ai giàu ba họ, ai khó ba đời? Có ra thì rồi con cái chúng mày về sau...."

(Dẫn theo SGK, *Ngữ văn 12*, tập hai, NXB Giáo dục)

### **Đề 33:**

*“Tây Tiến đoàn binh không mọc tóc*

*Quân xanh màu lá dữ oai hùm*

*Mắt trừng gửi mộng qua biên giới*

*Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm*

*Rải rác biên cương, mồ viễn xứ*

*Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh*

*Áo bào thay chiếu anh về đất*

*Sông Mã gầm lên khúc độc hành”*

(“Tây Tiến” – Quang Dũng, *Ngữ văn 12*, tập1, NXB Giáo dục, 2008)

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên. Từ đó, rút ra nhận xét âm hưởng bi tráng về hình tượng người lính trong thơ Quang Dũng.

### **Đề 34:**

“Hắn chắp hai tay sau lưng, lững thững bước ra sân. Ánh nắng buổi sáng mùa hè sáng lóa xói và hai con mắt còn cay sè của hắn. Hắn chớp chớp liên hồi mấy cái, và bỗng vừa chợt nhận ra, xung quanh

mình có cái gì vừa thay đổi mới mẻ, khác lạ. Nhà cửa, sân vườn, hôm nay đều được quét tước, thu dọn sạch sẽ gọn gàng. Mấy chiếc quần áo rách như tổ đĩa vẫn vắt khươn mươn niên ở một góc nhà đã thấy đem ra sân hong. Hai cái ang nước vẫn để khô cong ở dưới gốc ổi đã kín nước đầy ăm ắp. Đống rác mùn tung bành ngay lối đi đã hót sạch.

Ngoài vườn người mẹ đang cúi húi giấy những bụi cỏ mọc nham nhở. Vợ hắn quét lại cái sân, tiếng chổi từng nhát kêu sần sật trên mặt đất. Cảnh tượng thật đơn giản, bình thường nhưng đối với hắn lại rất thấm thía cảm động. Bỗng nhiên hắn thấy hắn thương yêu gắn bó với cái nhà của hắn lạ lùng. Hắn đã có một gia đình. Hắn sẽ cùng vợ sinh con đẻ cái ở đây. Cái nhà như cái tổ ấm che mưa che nắng. Một nguồn vui sướng phấn chấn đột ngột tràn ngập trong lòng. Bây giờ hắn mới thấy hắn nên người, hắn thấy hắn có bổn phận phải lo lắng cho vợ con sau này. Hắn xăm xăm chạy ra giữa sân, hắn cũng muốn làm một việc gì để dự phần tu sửa lại căn nhà.”

(Trích *Vợ nhặt* – Kim Lân, Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục, 2008, tr.30)

Phân tích tâm trạng nhân vật Tràng được nhà văn Kim Lân thể hiện trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét về nghệ thuật xây dựng nhân vật của nhà văn Kim Lân.

### **Đề 35:**

Trong bài thơ “Tây Tiến”, Quang Dũng viết:

*Dốc lên khúc khuỷu dốc thăm thẳm,  
Heo hút cồn mây súng ngửi trời,  
Ngàn thước lên cao, ngàn thước xuống,  
Nhà ai Pha Luông mưa xa khơi,*

*Người đi Châu Mộc chiều sương ấy,  
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ?*



*Có nhớ dáng người trên độc mộc,*

*Trôi dòng nước lũ hoa đong đưa?*

(“*Tây Tiến*”, Quang Dũng, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2011, tr. 87-89)

Cảm nhận của anh/ chị về hai đoạn thơ trên, từ đó chỉ ra sự biến đổi về cảm xúc và bút pháp miêu tả của tác giả.

### **Đề 36:**

Cảm nhận về hình tượng của Sông Đà trong hai đoạn văn sau:

*“...Hùng vĩ của Sông Đà không phải chỉ có thác đá. Mà nó còn là những cảnh đá bờ sông, dựng vách thành, mặt sông chỗ ấy chỉ lúc đứng ngó mới có mặt trời. Có vách đá thành chẹt lòng Sông Đà như một cái yết hầu. Đứng bên này bờ nhẹ tay ném hòn đá qua bên kia vách. Có quãng con nai con hổ đã có lần vọt từ bờ này sang bờ kia. Ngồi trong khoang đò qua quãng ấy, đang mùa hè mà cũng thấy lạnh, cảm thấy mình như đứng ở hè một cái ngõ mà ngóng vọng lên một khung cửa sổ nào trên cái tầng nhà thứ mấy nào vừa tắt phụt đèn điện”.*

*“...Cảnh ven sông ở đây lặng tờ. Hình như từ đời Trần đời Lê, quãng sông này cũng lặng tờ đến thế mà thôi. Thuyền tôi trôi qua một nương ngô nhú lên mấy lá ngô non đầu mùa. Mà tĩnh không một bóng người. Cỏ gianh đồi núi đang ra những nõn búp. Một đàn hươu cúi đầu ngón búp cỏ gianh đẫm sương đêm. Bờ sông hoang dại như một bờ tiền sử. Bờ sông hồn nhiên như một nỗi niềm cổ tích tuổi xưa. Chao ôi, thấy thèm được giật mình vì một tiếng còi xúp-lê của một chuyến xe lửa đầu tiên đường sắt Phú Thọ - Yên Bái - Lai Châu. Con hươu thơ ngộ ngẩng đầu nhung khỏi áng cỏ sương, chăm chăm nhìn tôi không chớp mắt lừ lừ trôi trên một mũi đò. Hươu vểnh tai, nhìn tôi không chớp mắt mà như hỏi tôi bằng các tiếng nói riêng của con vật lành: “Hồi ông khách Sông Đà, có phải ông cũng vừa nghe thấy một tiếng còi sương?”.*

(Trích *Người lái đò Sông Đà*, Nguyễn Tuân, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục, 2008)

### **Đề 37:**

Trong truyện ngắn *Vợ chồng A Phủ*, nhà văn Tô Hoài hai lần miêu tả nhân vật Mị ở nhà thống lý Pá Tra:

**Lần thứ nhất** “... Lần lần, mấy năm qua, mấy năm sau, bố Mị chết. Nhưng Mị cũng không còn tưởng đến Mị có thể ăn lá ngón tự tử nữa. Ở lâu trong cái khổ, Mị quen khổ

rồi. Bây giờ thì Mị tưởng mình cũng là con trâu, mình cũng là con ngựa... Mị cúi mặt, không nghĩ ngợi nữa, mà lúc nào cũng chỉ nhớ đi nhớ lại những việc giống nhau, tiếp nhau vẽ ra trước mặt, mỗi năm mỗi mùa, mỗi tháng lại làm đi làm lại: Tết xong thì lên núi hái thuốc phiện, giữa năm thì giặt đay, xe đay, đến mùa thì đi nương bẻ bắp, và dù lúc đi hái củi, lúc bung ngô, lúc nào cũng gài một bó đay trong cánh tay để tước thành sợi. Bao giờ cũng thế, suốt năm suốt đời như thế. Con ngựa, con trâu làm còn có lúc, đêm nó còn được đứng gãi chân, đứng nhai cỏ, đàn bà con gái nhà này thì vùi vào việc làm cả đêm cả ngày.

Mỗi ngày Mị càng không nói, lù lù như con rùa nuôi trong xó cửa. Ở cái buồng Mị nằm, kín mít, có một chiếc cửa sổ một lỗ vuông bằng bàn tay. Lúc nào trông ra cũng chỉ thấy trăng trắng, không biết là sương hay là nắng. Mị nghĩ rằng mình cứ chỉ ngồi trong cái lỗ vuông ấy mà trông ra, đến bao giờ chết thì thôi...”.

**Lần thứ hai** “... Ngày tết, Mị cũng uống rượu. Mị lén lấy hũ rượu, cứ uống ực từng bát. Rồi say, Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nhảy đồng, người hát, nhưng lòng Mị thì đang sống về ngày trước. Tại Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng... Đã từ này, Mị thấy phoi phới trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi...

Bây giờ Mị cũng không nói. Mị đến góc nhà, lấy ống mỡ, xắn một miếng, bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng. Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo. Mị muốn đi chơi, Mị cũng sắp đi chơi. Mị quấn lại tóc, Mị với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách...”.

(**Vợ chồng A Phủ**- Tô Hoài; Ngữ văn 12, tập 2, Nhà xuất bản Giáo dục, 2015).

**Phân tích nhân vật Mị trong hai lần miêu tả trên, từ đó làm nổi bật sự thay đổi của nhân vật này.**

### **Đề 38:**

“Tây Tiến đoàn binh không mọc tóc

Quân xanh màu lá dữ oai hùm

Mắt trừng gửi mộng qua biên giới

*Đêm mơ Hà Nội dáng kiều thơm*

*Rải rác biên cương, mờ viễn xứ*

*Chiến trường đi chẳng tiếc đời xanh*

*Áo bào thay chiếu anh về đất*

*Sông Mã gầm lên khúc độc hành”*

(“Tây Tiến” – Quang Dũng, Ngữ văn 12, tập1, NXB Giáo dục, 2008)

Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên. Từ đó, rút ra nhận xét âm hưởng bi tráng về hình tượng người lính trong thơ Quang Dũng.

### **Đề 39:**

Cảm nhận của anh / chị về cảnh gặp gỡ đầu tiên giữa mẹ Tràng với nàng dâu qua đoạn văn trích sau đây trong tác phẩm *Vợ nhặt* của Kim Lân. Qua đó thể hiện ngòi bút nhân đạo của nhà văn Kim Lân.

"- Nhà tôi nó mới về làm bạn với tôi đấy u ạ! Chúng tôi phải duyên phải kiếp với nhau...

Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình. Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con đẻ cái mở mặt sau này...bà nghĩ: Người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có vợ được... Bà lão khẽ dặng hắng một tiếng, nhẹ nhàng nói với "nàng dâu mới":

- Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...

- Nhà ta thì nghèo con ạ. Vợ chồng chúng mày liệu mà bảo nhau làm ăn. Rồi ra may mà ông giời cho khá... Biết thế nào hử con, ai giàu ba họ, ai khó ba đời? Có ra thì rồi con cái chúng mày về sau...."

(Dẫn theo SGK, Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục)

### **Đề 40:**

Phân tích nhân vật bà cụ Tứ trong tác phẩm *Vợ nhặt* của nhà văn Kim Lân qua đoạn trích bên dưới. Từ đó làm toát lên vẻ đẹp con người trong cảnh khốn cùng của nạn đói năm Ất Dậu.

*Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình. Chao ôi, người ta dựng*

vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con để cái mở mặt sau này. Còn mình thì ... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rủ xuống hai dòng nước mắt ... Biết rằng chúng nó có nuôi nổi nhau sống qua được cơn đói khát này không?

Bà lão khẽ thở dài đứng lên, dăm dăm nhìn người đàn bà. Thị cúi mặt xuống, tay vân vê tà áo đã rách bợt. Bà lão nhìn thị và bà nghĩ: Người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có vợ được ... Thôi thì bốn phận bà là mẹ, bà đã chẳng lo lắng được cho con ... May ra mà qua khỏi được cái tao đoạn này thì thằng con bà cũng có vợ, nó yên bề nó, chẳng may ra ông giời bắt chết cũng phải chịu chứ biết thế nào mà lo cho hết được?

Bà lão khẽ dặng hắng một tiếng, nhẹ nhàng nói với “nàng dâu mới”:

- Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng ...

.....

Bà lão đặt đĩa bát xuống, nhìn hai con vui vẻ:

- Chúng mày đợi u nhá. Tao có cái này hay lắm cơ.

Bà lật đặt chạy xuống bếp, lễ mễ bưng ra một cái nồi khói bốc lên nghi ngút. Bà lão đặt cái nồi xuống bên cạnh mẹt com, cầm cái môi vừa khuấy khuấy vừa cười:

- Chè đây. - Bà lão múc ra một bát - Chè khoán đây, ngon đáo để cơ.

Người con dâu đón lấy cái bát, đưa lên mắt nhìn, hai con mắt thị tối lại. Thị điềm nhiên và vào miệng. Tròng cầm cái bát thứ hai mẹ đưa cho, người mẹ vẫn tươi cười, đon đả:

- Cắm đậy mày ạ, hì. Ngon đáo để, cứ thử ăn mà xem. Xóm ta khỏi nhà còn chả có cắm mà ăn đấy.

(Trích *Vợ nhặt* – Kim Lân, SGK Ngữ văn 12, tập 2 NXBGD 2008, trang 24)

#### **Đề 41:**

Trong bài thơ “Tây Tiến”, nhà thơ Quang Dũng viết:

*Doanh trại bừng lên hội đuốc hoa  
Kìa em xiêm áo tự bao giờ  
Khèn lên man điệu nàng e ấp  
Nhạc về Viên Chăn xây hồn thơ  
Người đi Châu Mộc chiều sương ấy  
Có thấy hồn lau nẻo bến bờ  
Có nhớ dáng người trên độc mộc*

*Trôi dòng nước lũ hoa đông đưa*

(Ngữ văn 12, tập một, NXB Giáo dục, 2008, tr.88,89)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên, từ đó nhận xét ngắn gọn về nghệ thuật thể hiện của nhà thơ.

**Đề 42:**

*Phân tích bi kịch của hồn Trương Ba trong đoạn trích vở kịch “Hồn Trương Ba, da hàng thịt” (Lưu Quang Vũ).*

**Đề 43:**

*Cảm nhận của anh (chị) về đoạn thơ:*

“Con sóng dưới lòng sâu  
Con sóng trên mặt nước  
Ôi con sóng nhớ bờ  
Ngày đêm không ngủ được  
Lòng em nhớ đến anh  
Cả trong mơ còn thức  
Dẫu xuôi về phương bắc  
Dẫu ngược về phương nam  
Nơi nào em cũng nghĩ  
Hướng về anh - một phương  
Ở ngoài kia đại dương  
Trăm ngàn con sóng đó  
Con nào chẳng tới bờ  
Dù muôn vời cách trở”

(“Sóng” - Xuân Quỳnh, SGK Ngữ văn 12, tập 1, NXB Giáo dục - 2012, tr 155-156)

*Từ sự cảm nhận đoạn thơ, anh/chị hãy làm rõ vẻ đẹp vừa truyền thống vừa hiện đại trong tình yêu của Xuân Quỳnh.*

**Đề 44:**

*Hình tượng “Sóng” trong bài thơ cùng tên của nữ sĩ Xuân Quỳnh là lời giải bày rất chân thực về khát vọng tình yêu của tác giả. Hãy phân tích và chứng minh vấn đề trên qua đoạn thơ sau:*

Dẫu xuôi về phương bắc  
Dẫu ngược về phương nam  
Nơi nào em cũng nghĩ  
Hướng về anh - một phương

Ở ngoài kia đại dương  
Trăm nghìn con sóng đỏ  
Con nào chẳng tới bờ  
Dù muôn vời cách trở  
Cuộc đời tuy dài thế  
Năm tháng vẫn đi qua  
Như biển kia dẫu rộng  
Mây vẫn bay về xa  
Làm sao được tan ra  
Thành trăm con sóng nhỏ  
Giữa biển lớn tình yêu  
Để ngàn năm còn vỗ.

*Biển Diêm Điền, 29-12-1967*

*(Trang 156 sách Ngữ văn 12 tập một, NXB Giáo Dục năm 2008)*

#### **Đề 45:**

Ngày tết, Mị cũng uống rượu. Mị lén lấy hũ rượu, cứ uống ực từng bát. Rồi say, Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nháy đồng, người hát, nhưng lòng Mị thì đang sống về ngày trước. Tai Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước, Mị thổi sáo giỏi. Mùa xuân này, Mị uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, ngày đêm đã thổi sáo đi theo Mị.

Rượu đã tan lúc nào. Người về, người đi chơi đã vãn cả. Mị không biết, Mị vẫn ngồi trơ một mình giữa nhà. Mãi sau Mị mới đứng dậy, nhưng Mị không bước ra đường chơi, mà từ từ bước vào buồng. Chẳng năm nào A Sử cho Mị đi chơi Tết. Mị cũng chẳng buồn đi. Bây giờ Mị ngồi xuống giường, trông ra cái cửa sổ lỗ vuông mờ mờ trăng trắng. Đã từ nãy, Mị thấy phơi phơi trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi Tết. Huống chi A Sử với Mị không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn yêu vẫn lửng lơ bay ngoài đường.

Anh ném pao, em không bắt

Em không yêu, quả pao rơi rồi ...

Lúc ấy, A Sử vừa ở đâu về, lại đang sửa soạn đi chơi. A Sử thay áo mới, khoác thêm hai vòng bạc vào cổ rồi bịt cái khăn trắng lên đầu. Có khi nó đi mấy ngày mấy đêm. Nó còn muốn rình bắt mấy người con gái nữa về làm vợ. Cũng chẳng bao giờ Mị nói gì.

Bây giờ Mị cũng không nói. Mị đến góc nhà, lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng.

Trong đầu Mị đang rập rờn tiếng sáo. Mị muốn đi chơi, Mị cũng sắp đi chơi. Mị quấn lại tóc, Mị với tay lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách. A Sử đang sắp bước ra, bỗng quay lại, lấy làm lạ. Nó nhìn quanh, thấy Mị rút thêm cái áo. A Sử hỏi:

- Mày muốn đi chơi à?

Mị không nói. A Sử cũng không hỏi thêm nữa. A Sử bước lại, nắm Mị, lấy thắt lưng trói hai tay Mị. Nó xách cả một thúng sợi đay ra trói đứng Mị vào cột nhà. Tóc Mị xoã xuống. A Sử quấn luôn tóc lên cột, làm cho Mị không cúi, không nghiêng được đầu nữa. Trói xong vợ, A Sử thắt nốt cái thắt lưng xanh ra ngoài áo rồi A Sử tắt đèn, đi ra, khép cửa buồng lại.

Trong bóng tối, Mị đứng im lặng, như không biết mình đang bị trói. Hơi rượu còn nồng nàn, Mị vẫn nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi, những đám chơi. "*Em không yêu, quả pao rơi rồi. Em yêu người nào, em bắt pao nao...*". Mị vùng bước đi. Nhưng tay chân đau không cựa được. Mị không nghe tiếng sáo nữa. Chỉ còn nghe tiếng chân ngựa đạp vào vách. Ngựa vẫn đứng yên, gãi chân, nhai cỏ. Mị thổn thức nghĩ mình không bằng con ngựa.

Chó sủa xa xa. Chùng đã khuya. Lúc này là lúc trai đang đến bên vách làm hiệu, rủ người yêu dỡ vách ra rừng chơi. Mị nín khóc, Mị lại bồi hồi.

Cả đêm ấy, Mị phải trói đứng như thế. Lúc thì khắp người bị dây trói thít lại, đau nhức. Lúc lại nồng nàn tha thiết nhớ. Hơi rượu toả. Tiếng sáo. Tiếng chó sủa xa xa. Mị lúc mê, lúc tỉnh. Cho tới khi trời tang tảng rồi không biết sáng từ bao giờ.

( Trích Vợ chồng A Phủ- Tô Hoài, Ngữ văn 12, tập hai,  
NXB Giáo dục Việt Nam, 2015, tr. 7-8)

*Cảm nhận của anh/ chị về đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét nghệ thuật miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật của nhà văn Tô Hoài.*

#### **Đề 46:**

Về nhân vật ông lái đò trong tùy bút “**Người lái đò sông Đà**” của Nguyễn Tuân, có ý kiến cho rằng: “*Ông lái đò là một nghệ sĩ tài hoa*”. Ý kiến khác thì nhấn mạnh: “*Ông lái đò là một người lao động bình thường*”.

Từ cảm nhận về nhân vật ông lái đò, anh/chị hãy bình luận những ý kiến trên ?

### Đề 47:

Trong đoạn trích Đất Nước, Nguyễn Khoa Điềm viết:

“Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi

Đất Nước có trong những cái “ngày xửa ngày xưa...” mẹ thường hay kể Đất Nước bắt đầu với miếng trầu bây giờ bà ăn

Đất Nước lớn lên khi dân mình biết trồng tre mà đánh giặc Tóc mẹ thì bới sau đầu

Cha mẹ thương nhau bằng gừng cay muối mặn Cái kèo, cái cột thành tên

Hạt gạo phải một nắng hai sương xay, giã, giần, sàng Đất Nước có từ ngày đó...”

Cảm nhận của anh/chị về hình tượng đất nước trong đoạn thơ trên.

*(Trích Đất Nước, trường ca Mặt đường khát vọng - Nguyễn Khoa Điềm Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016, tr.120)*

### Đề 48:

Phân tích vẻ đẹp bức tranh tứ bình qua đoạn thơ sau:

Ta về, mình có nhớ ta  
Ta về, ta nhớ những hoa cùng người.  
Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi  
Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng.  
Ngày xuân mơ nở trắng rừng  
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang.  
Ve kêu rừng phách đổ vàng  
Nhớ cô em gái hái măng một mình  
Rừng thu trăng rọi hoà bình  
Nhớ ai tiếng hát ân tình thuỷ chung.

*(Trích Việt Bắc - Tố Hữu, Ngữ văn 12 (Tập một), NXB Giáo dục 2008, tr. 111)*

### Đề 49:

Trong bài thơ *Việt Bắc*, nhà thơ Tố Hữu đã tái hiện những tháng ngày kháng chiến gian khổ và tái hiện những chiến thắng lịch sử hào hùng của quân dân Việt Bắc:

*Mình đi có nhớ những ngày  
Mưa nguồn suối lũ những mây cùng mù  
Mình về có nhớ chiến khu  
Miếng cơm chấm muối mối thù nặng vai  
Tin vui chiến thắng trăm miền  
Hòa Bình, Tây Bắc, Điện Biên vui về*



*Vui từ Đồng Tháp An Khê  
Vui lên Việt Bắc đèo De núi Hồng.*

(Việt Bắc, SGK Ngữ văn 12, tập một, tr. 110-112)

Anh (chị) hãy phân tích bức tranh Việt Bắc trong hai đoạn thơ trên, từ đó làm nổi bật sự vận động cảm xúc thơ Tố Hữu qua hai đoạn thơ.

### **ĐỀ 50:**

Trong truyện ngắn **Vợ chồng A Phủ**, nhà văn Tô Hoài hai lần miêu tả sự thức tỉnh tâm hồn của Mị. Vào đêm tình mùa xuân: “*Đã từ này, Mị thấy phơi phơi trở lại, trong lòng đột nhiên vui sướng như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi ngày Tết. Huống chi A Sử với Mị, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra*” và trong đêm A Phủ bị trói đứng: “*Đám than đã vạc hắt lửa. Mị không thối, cũng không đứng lên. Mị nhớ lại đời mình, Mị lại tưởng tượng như có thể một lúc nào, biết đâu A Phủ chẳng đã trốn được rồi, lúc ấy bố con Pá Tra sẽ bảo Mị cởi trói cho nó, Mị liền phải trói thay vào đấy, Mị phải chết trên cái cọc ấy. Nghĩ thế trong tình cảnh này, làm sao Mị cũng không thấy sợ...*”.

(Trích **Vợ chồng A Phủ** - Tô Hoài, Ngữ Văn 12 tập 2, tr. 7-8; 13-14)

Phân tích tâm trạng Mị trong hai lần miêu tả trên, từ đó nhận xét ngắn gọn về giá trị nhân đạo sâu sắc và mới mẻ của tác phẩm.

## **III.ĐỀ MINH HỌA**

### **ĐỀ 1**

#### **I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

##### **Đọc đoạn trích:**

*Bản năng mạnh mẽ nhất của con người là học kỹ năng sống để tự tồn tại. Vừa lọt lòng mẹ, chúng ta đã khóc oe oe đòi sữa, vì “con có khóc mẹ mới cho bú”. Không ai dạy cả. Rồi ba tháng biết lẫy, bảy tháng biết bò, chín tháng lò dò biết đi... Rồi nháy cú nháy đầu tiên. Ngã cú ngã đầu tiên... Cha mẹ đứng quanh võ tay, cổ vũ, khen ngợi. Nhưng chính chúng ta, dù bé nhỏ, mong manh như vậy, khi mới vài tháng tuổi đã tự mình làm nên những kỳ tích.*

*... Nếu chúng ta không chứng tỏ được rằng mình có thể tự làm, người khác sẽ tin rằng ta không thể tự làm. Nếu bạn không tự làm được điều dễ dàng, có sao tôi phải tin rằng bạn có đủ trách nhiệm và nhận thức để làm điều khó hơn?*

*Trang Tử nói: “Gà rừng đi mười bước mới nhặt được một hạt thức ăn, đi trăm bước mới uống được một ngụm nước. Nhưng chúng không mong được sống trong lồng”. Chúng ta có*

giống được những con gà rừng không? Nếu chúng ta vì ưa thích thóc gạo bày sẵn mà chịu chui vào chiếc lồng. Rồi từ sau những song tre đỏ, chúng ta đòi trả tự do?

Từ xúc cơm, xếp quần áo, sách vở, đến chọn trường, chọn nghề, tìm việc, kiếm sống, chọn chồng, chọn vợ, chọn tương lai... Chúng ta sẽ quá quen với việc được sắp sẵn. Chúng ta ưa làm việc đã được người khác lên kế hoạch hơn là tự mình vạch ra. Chúng ta chuộng thói quen hơn sáng tạo. Chúng ta chỉ vui khi có người tăng bốc, chỉ thấy hết buồn khi có người an ủi, vuốt ve. Chúng ta thậm chí không muốn phân biệt sai đúng trừ khi có người làm thay. Chúng ta không thể làm chủ đời mình. Cứ như vậy chúng ta đánh mất bản năng của gà rừng và biến thành con chim trong lồng lúc nào không biết nữa. Thậm chí một con chim trong nhiều lớp lồng.

(Trích: Nếu biết trăm năm là hữu hạn, Phạm Lữ Ân, NXB Hội nhà văn, 2018)

### Thực hiện các yêu cầu sau:

**Câu 1 (0,5 điểm)** Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Theo tác giả, bản năng mạnh mẽ nhất của con người là gì?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Anh, chị hiểu như thế nào về câu nói của Trang Tử: “Gà rừng đi mười bước mới nhặt được một hạt thức ăn, đi trăm bước mới uống được một ngụm nước. Nhưng chúng không mong được sống trong lồng”.

**Câu 4 (1,0 điểm)** Anh/chị có đồng tình với quan điểm: “Nếu bạn không tự làm được điều dễ dàng, có sao tôi phải tin rằng bạn có đủ trách nhiệm và nhận thức để làm điều khó hơn”? Vì sao?

## II. Làm văn (7,0 điểm)

**Câu 1 (2 điểm).**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về việc làm chủ bản thân.

**Câu 2 (5 điểm).**

Trong tác phẩm *Vợ chồng A Phủ*, nhà văn Tô Hoài viết:

Ngày Tết, Mị cũng uống rượu. Mị lén lấy hũ rượu, cứ uống ực từng bát. Rồi say, Mị lịm mặt ngồi đấy nhìn mọi người nhảy đồng, người hát, nhưng lòng Mị đang sống về ngày trước. Tại Mị văng vẳng tiếng sáo gọi bạn đầu làng. Ngày trước, Mị thổi sáo giỏi. Mùa xuân này, Mị uống rượu bên bếp và thổi sáo. Mị uốn chiếc lá trên môi, thổi lá cũng hay như thổi sáo. Có biết bao nhiêu người mê, ngày đêm thổi sáo đi theo Mị.

Rượu tan lúc nào. Người về, người đi chơi đã vãn cả, Mị không biết, Mị vẫn ngồi trơ một mình giữa nhà. Mãi sau Mị mới đứng dậy, nhưng Mị không bước ra đường chơi, mà từ từ bước vào buồng. Chẳng năm nào A Sử cho Mị đi chơi Tết. Mị cũng chẳng buồn đi. Bấy giờ Mị ngồi xuống giường, trông ra cái cửa sổ lỗ vuông mờ mờ trăng trắng. Đã từ nãy, Mị thấy hơi thở trở lại, trong lòng đột nhiên vui như những đêm Tết ngày trước. Mị trẻ lắm. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi. Bao nhiêu người có chồng cũng đi chơi ngày Tết. Huống chi A Sử với Mị, không có lòng với nhau mà vẫn phải ở với nhau! Nếu có nắm lá ngón trong tay lúc này, Mị sẽ ăn cho chết ngay, chứ không buồn nhớ lại nữa. Nhớ lại, chỉ thấy nước mắt ứa ra. Mà tiếng sáo gọi bạn vẫn lửng lơ bay ngoài đường.

(Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục, trang 7- 8)

**Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật Mị trong đoạn trích trên, từ đó nhận xét về nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật của nhà văn Tô Hoài.**

## **ĐỀ 2**

### **I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

#### **Đọc văn bản:**

*Hãy sống như đời sông để biết yêu nguồn cội  
Hãy sống như đời núi vượn tới những tầm cao  
Hãy sống như biển trào, như biển trào để thấy bờ bến rộng  
Hãy sống và ước vọng để thấy đời mệnh mông*

*Và sao không là gió, là mây để thấy trời bao la?  
Và sao không là phù sa dâng mờ màu cho hoa?  
Sao không là bài ca của tình yêu đôi lứa?  
Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư?*

*Và sao không là bão, là giông, là ánh lửa đêm đông?  
Và sao không là hạt giống xanh đất mẹ bao dung?  
Sao không là đàn chim gọi bình minh thức giấc?  
Sao không là mặt trời gieo hạt nắng vô tư?*

*(Lời bài hát Khát vọng – Phạm Minh Tuấn)*

#### **Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1 (0,5 điểm)** Văn bản trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Cho biết tác dụng của biện pháp tu từ so sánh được sử dụng trong những câu sau:

*Hãy sống như đời sông để biết yêu nguồn cội  
Hãy sống như đời núi vượn tới những tầm cao*

**Câu 4 (1,0 điểm)** Qua bài hát, tác giả muốn nhắn gửi tới chúng ta thông điệp gì?

### **II. Làm văn (7,0 điểm)**

#### **Câu 1(2 điểm).**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh chị về khát vọng.

#### **Câu 2 (5 điểm).**

Trong tác phẩm *Chiếc thuyền ngoài xa*, nhà văn Nguyễn Minh Châu viết:

*Ở trên thuyền có bao giờ lão ta đánh chị không? - Tôi hỏi.*

*- Bất kể lúc nào thấy khổ quá là lão xách tôi ra đánh, cũng như đàn ông thuyền khác uống rượu... Giá mà lão uống rượu... thì tôi còn đỡ khổ... Sau này con cái lớn lên, tôi mới xin được với lão... đưa tôi lên bờ mà đánh...*

*- Không thể nào hiểu được, không thể nào hiểu được! - Đẩu và tôi cùng một lúc thốt lên.*

*- Là bởi vì các chú không phải là đàn bà, chưa bao giờ các chú biết như thế nào là nỗi vất vả của người đàn bà trên một chiếc thuyền không có đàn ông...*

*- Phải, phải, bây giờ tôi đã hiểu, - bất ngờ Đẩu trút một tiếng thở dài đầy chua chát, - trên thuyền phải có một người đàn ông... dù hẩn mạn rợ, tàn bạo?*

*- Phải - Người đàn bà đáp - Cũng có khi biển động sóng gió chứ chú?*

*Lát lâu sau mụ lại mới nói tiếp:*

*- Mong các chủ cách mạng thông cảm cho, đám đàn bà hàng chài ở thuyền chúng tôi cần phải có người đàn ông để chèo chống khi phong ba, để cùng làm ăn nuôi nấng dưỡng một sắp con, nhà nào cũng trên dưới chục đứa. Ông trời sinh ra người đàn bà là để đẻ con, rồi nuôi con cho đến khi khôn lớn cho nên phải gánh lấy cái khổ. Đàn bà ở thuyền chúng tôi phải sống cho con chứ không thể sống cho mình như ở trên đất được! Mong các chủ lượng tình cho cái sự lạc hậu. Các chủ đừng bắt tôi bỏ nó! - Lần đầu tiên trên khuôn mặt xấu xí của mụ chợt ửng sáng lên như một nụ cười - và lại, ở trên chiếc thuyền cũng có lúc vợ chồng con cái chúng tôi sống hòa thuận, vui vẻ.*

*- Cả đời chị có một lúc nào thật vui không? Đột nhiên tôi hỏi.*

*- Có chứ, chứ! Vui nhất là lúc ngồi nhìn đàn con tôi chúng nó được ăn no...*

*(Ngữ văn 12, tập 2, NXB Giáo dục, trang 75-76)*

Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài trong đoạn trích trên, từ đó nhận xét về cách nhìn nhận cuộc sống và con người của nhà văn Nguyễn Minh Châu.

### **ĐỀ 3**

#### **I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

##### **Đọc văn bản:**

*Tôi viết những dòng này tại New Delhi ngày 25/5/2021, tâm trạng như đang trong một bộ phim viễn tưởng.*

*Đợt tấn công thứ hai của đại dịch vào Ấn Độ lần này, 12 nhân viên Đại sứ quán Việt Nam tại đây bị dương tính. Hai trường hợp rất nặng, phải nhập viện và chữa trị nhiều ngày.*

*....Ấn Độ trở thành tâm dịch lớn nhất thế giới với số ca nhiễm và tử vong luôn phá các kỷ lục buồn. Một đợt dịch lấy đi hàng trăm ngàn sinh mạng, đẩy hàng trăm triệu người vào cảnh bần cùng và đập tan tất cả thành quả trước đó. Hình ảnh thương tâm, những tin buồn về bạn bè lần lượt qua đời dồn dập ập đến với chúng tôi hàng ngày.*

*Điều đáng sợ hơn là virus chủng mới B.1.617 làm cho bệnh diễn biến rất khó lường. Bệnh nhân đang tốt lên có thể xấu hay tử vong ngay. Mỗi ngày trôi qua của chúng tôi tràn ngập lo lắng, bất định trước số phận.*

*Vừa được nhập viện, Nhân mê mẫn không tỉnh. Sau hai ngày li bì, em dậy nhưng không ăn được đồ ăn của bệnh viện, người mệt lả. Bác sĩ Ấn liên tục truyền Remdisivir và nhiều loại thuốc khác. Em chỉ thèm đồ nước và cháo, nhưng bệnh viện Apollo của nước bạn không có những thứ "xa xỉ" đó.*

*Trước khi em vào viện, tôi đã nấu một nồi súp yến để Nhân có chút năng lượng, sau đó em phải tự lo. "Em phải chịu khó nuốt thức ăn mới có sức vì bệnh viện không cho mang thức ăn vào", tôi nhấn, "sẽ chóng khỏi thôi".*

*Nói vậy mà trong lòng tôi như lửa đốt. Tôi không ngờ bức thư "Nhân ơi, xin em đừng chết" tôi viết có tác dụng. Nó tạo cơn "địa chấn" cảnh báo cho Việt Nam về mức độ nguy hiểm của đợt dịch này. Lãnh đạo nhiều tỉnh, thành đã hủy bắn pháo hoa và ngừng tổ chức các lễ hội chào mừng 30/4.*

Đối với Nhân, bức thư có tác dụng cả về vật chất, tinh thần. Nhóm các bác sĩ tại Việt Nam gồm Nguyễn Lâm Hiếu, Hoàng Bùi Hải, Tạ Diệu Ngân, Vũ Quốc Đại, Nguyễn Thanh Hôi, bác sĩ Linh, bác sĩ Hà... của Đại học Y Hà Nội và Bệnh viện quốc tế Hải Phòng đã lập ra cầu truyền hình trực tuyến để chữa bệnh hàng ngày cho Nhân và tất cả nhân viên sứ quán.

Tuần sau đó, Nhân giảm sốt, đỡ tiêu chảy và giảm ho nhưng vẫn phải thở oxy, rồi bình oxy là mệt. Ngày thứ 8, bệnh viện "mượn tạm" bình oxy của Nhân để cứu một bệnh nhân khác. Em sợ quá, nhắn tin cho tôi nhờ tác động với bệnh viện để xin được dùng oxy thêm.

Tôi gọi lãnh đạo bệnh viện, họ cho Nhân một bình nhỏ. Đêm đó, em ôm chặt bình oxy ngủ ngon lành. Hôm sau, dù đo lại chỉ số bão hòa oxy trong máu vẫn lúc lên lúc xuống, Nhân nhắn cho tôi: "Đại sứ ơi đêm nay em cai oxy, Đại sứ nhờ bác sĩ canh chừng giúp". Nhân cũng sợ nếu ngủ luôn sẽ không dậy nữa. Chưa bao giờ tôi thấy từ "oxy" có ý nghĩa sống còn đến thế.

Nhân vẫn dương tính với Covid, nhưng bệnh viện cần giường cho bệnh nhân mới nên để em xuất viện. Sau hai tuần tiếp tục tự chữa tại nhà, Nhân âm tính lần một ngày 13/5 và hôm kia âm tính lần hai. Nhân đã phục hồi kỳ diệu và không làm tôi thất vọng mặc dù thể lực vẫn còn yếu và ho.

...Đó chỉ là ba trong những ca Covid-19 chúng tôi trực tiếp đối mặt những ngày qua. Lần đầu tiên trong đời, tôi trải nghiệm những thời điểm nguy kịch tưởng chừng không qua nổi trong một cuộc chiến không tiếng súng, không người thân, không gia đình, bạn bè bên cạnh.

Một cuộc chiến không cân sức với kẻ thù vô hình, đầy sức hủy diệt. Chúng tôi chỉ còn biết kiên cường bám trụ. Đến hôm nay, tạm thời chúng tôi đã vượt qua đợt thứ hai của đại dịch trên đất khách.

Không bao giờ tôi có thể ngờ được rằng, thước đo thành công nhiệm kỳ của một đại sứ không phải số lượng trao đổi các đoàn cấp cao và kim ngạch thương mại giữa hai nước hay dòng đầu tư vào Việt Nam. Sự thành công ở việc không mạng sống nào bị tước đoạt.

Ở đợt dịch năm 2020, tôi âm thầm hỏi sẵn thông tin để đặt một quan tài kẽm và thuê máy bay vì chúng tôi có một ca rất nặng. Ai từng làm việc đó mới biết cảm giác khủng khiếp thế nào. Năm tay nhau cùng bước qua lưỡi hái tử thần, chúng tôi hiểu hơn giá trị của cuộc sống và tình người.

(Trích Cuộc chiến không cân sức, tác giả Phạm Sanh Châu Đại sứ Việt Nam tại Ấn Độ, báo VNExpress, ngày 26/5/2021).

### **Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1 (0,5 điểm)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Hãy cho biết “kẻ thù vô hình, đầy sức hủy diệt” được tác giả nhắc tới trong đoạn trích là gì?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Hãy nêu cách hiểu của anh, chị về “giá trị của cuộc sống và tình người” được tác giả đề cập tới trong đoạn trích?

**Câu 4 (1,0 điểm)** Qua đoạn trích, anh/chị thấy mình cần phải làm gì cho cuộc chiến chống Covid ở nước ta hiện nay?

## **II. Làm văn (7,0 điểm)**

**Câu 1(2 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về tình người trong đại dịch Covid-19 ở nước ta.

**Câu 2 (5 điểm)**

Trong tác phẩm *Vợ nhặt*, nhà văn Kim Lân viết:

*Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đưa con mình. Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con để cái mở mặt sau này. Còn mình thì... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rỉ xuống hai dòng nước mắt... Biết rằng chúng nó có nuôi nổi nhau sống qua được cơn đói khát này không.*

*Bà lão khẽ thở dài ngẩng lên, đăm đăm nhìn người đàn bà. Thị cúi mặt xuống, tay vân vê tà áo đã rách bợt. Bà lão nhìn thị và bà nghĩ: Người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có vợ được... Thôi thì bốn phận bà là mẹ, bà đã chẳng lo lắng được cho con... May ra mà qua khỏi được cái tao đoạn này thì thằng con bà cũng có vợ, nó yên bề nó, chẳng may ra ông giờ bắt chết cũng phải chịu biết thế nào mà lo cho hết được?*

*Bà lão khẽ dặng hắng một tiếng, nhẹ nhàng nói với "nàng dâu mới":*

*- Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...*

*(Ngữ văn 12, tập 2, NXB Giáo dục, trang 28, 29)*

Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật bà cụ Tứ trong đoạn trích trên, từ đó khái quát giá trị nhân đạo của tác phẩm *Vợ nhặt*.

## **ĐỀ 4**

### **I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

#### **Đọc đoạn trích:**

*Bộ phim của điện ảnh Hàn Quốc “Ký sinh trùng” (Parasite) đã giành chiến thắng ngoạn mục tại lễ trao giải Oscar 2020 với 4 giải thưởng, trong đó có 2 hạng mục quan trọng là phim hay nhất và đạo diễn xuất sắc nhất.*

*“Ký sinh trùng” là bộ phim do đạo diễn Bong Joon-ho dàn dựng lấy bối cảnh đất nước Hàn Quốc hiện đại. Những thước phim xoay quanh một gia đình nghèo. Gia đình này sống trong một căn hộ tồi tàn ở dưới tầng hầm một khu nhà cho thuê, điện thì bị cắt, chậ vật chạy ăn từng bữa. Cho tới một ngày, người con trai lớn được giới thiệu làm gia sư tiếng Anh cho con gái của một gia đình giàu có. Choáng ngợp trước cơ ngơi của gia chủ, cậu bèn lên kế hoạch đưa cả gia đình mình thâm nhập vào ngôi nhà giàu có nhưng dễ tin người này. Rốt cuộc, từng thành viên trong gia đình nghèo cũng vào được gia đình giàu có dưới nhiều vai trò khác nhau, bắt đầu cuộc sống ăn bám cho tới khi hàng loạt biến cố xảy ra làm tất cả đảo lộn trong phút chốc.*

*Từ câu chuyện của các nhân vật trong phim, “Ký sinh trùng” kể một nội dung rộng hơn ở tầm vĩ mô. Đó là sự chênh lệch giai cấp giàu - nghèo tách biệt trong xã hội Hàn Quốc hiện đại, với góc nhìn vừa trào phúng châm biếm, vừa chua chát sâu cay. Người giàu, họ cứ thế giàu và sống với lối sống của người giàu. Còn người nghèo thì cứ mãi nghèo, khi chỉ biết sống với tư duy của người nghèo, dù họ có sở hữu chiêu trò gì đi chăng nữa.*



*Chiến thắng của “Ký sinh trùng” được nhận định là hoàn toàn xứng đáng bởi đây là tác phẩm điện ảnh hòa quyện nhuần nhuyễn giữa yếu tố giải trí và nghệ thuật, dễ xem, không hề kén khán giả nhưng lại chứa đựng bức thông điệp ý nghĩa, giàu tính nhân văn về thực trạng đời sống xã hội, ảo tưởng xa hoa và lòng tự trọng trong mỗi con người...*

*(Trích bài viết: Phim “Ký sinh trùng” thắng lớn tại Oscar 2020, Báo điện tử Đảng Cộng Sản Việt Nam)*

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1 (0,5 điểm)** Đoạn trích trên sử dụng kết hợp những phương thức biểu đạt nào?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Dựa vào đoạn trích hãy cho biết phim “Ký sinh trùng” đã giành chiến thắng ở những hạng mục quan trọng nào?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Theo tác giả, vì sao chiến thắng của “Ký sinh trùng” được nhận định là hoàn toàn xứng đáng?

**Câu 4 (1,0 điểm)** Anh/chị có đồng tình với ý kiến: “Còn người nghèo thì cứ mãi nghèo, khi chỉ biết sống với tư duy của người nghèo...” hay không? Vì sao?

**II. Làm văn (7,0 điểm)**

**Câu 1 (2,0 điểm).**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về lối sống ăn bám.

**Câu 2 (5,0 điểm).**

Trong đoạn trích *Đất Nước*, nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm viết:

*Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi*

*Đất Nước có trong những cái “ngày xửa ngày xưa...” mẹ thường hay kể.*

*Đất Nước bắt đầu với miếng trầu bây giờ bà ăn*

*Đất Nước lớn lên khi dân mình biết trồng tre mà đánh giặc*

*Tóc mẹ thì bới sau đầu*

*Cha mẹ thương nhau bằng gừng cay muối mặn*

*Cái kèo, cái cột thành tên*

*Hạt gạo phải một nắng hai sương xay, giã, giần, sàng*

*Đất Nước có từ ngày đó...*

*(Ngữ văn 12, tập một, NXB Giáo dục, trang 118)*

Trình bày cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên, từ đó nhận xét về việc sử dụng chất liệu văn hóa dân gian của nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm trong đoạn trích

**ĐỀ 5**

**I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích:**

(1) “Lấy chủ đề về cuộc khủng hoảng di cư nghiêm trọng nhất tại châu Âu kể từ sau Thế chiến II, bộ phim tài liệu “Hành trình của sự sống và cái chết” thể hiện một cách chân thực nhất, cận cảnh nhất, khách quan nhất về cuộc sống của những người dân tị nạn ở Trung Đông.

*Song song với đó, theo chân những dòng người di cư, bộ phim còn giúp khán giả chứng kiến sự khốc liệt, tội ác tột cùng của chiến tranh.*

*(2) Câu chuyện của “Hành trình của sự sống và cái chết” bắt đầu bằng giọng hát của những đứa trẻ tại một trại tị nạn gần biên giới Libăng và Syria - “Thiên đường, thiên đường, thiên đường. Quê hương em là thiên đường”. Hình ảnh những đứa trẻ vô tội bị đói, lạnh và bệnh tật dưới thời tiết không độ song vẫn hồn nhiên nở nụ cười được nhắc lại nhiều lần trong hơn 40 phút của bộ phim. Ở đó, mỗi đứa trẻ có một số phận, một hành trình gian nan khác nhau để đến với miền đất hứa nhưng điểm chung giữa chúng là khát vọng được sống trong bình yên, có đồ ăn và áo ấm. Những hình ảnh ấy có lẽ sẽ khiến nhiều người không thể quên, thậm chí bị ám ảnh.*

*(3) Không chỉ khắc họa chân thực cuộc sống của những người di cư, bộ phim còn trả lời một phần câu hỏi - Tại sao những người tị nạn phải rời bỏ quê hương, để tìm đến cuộc sống khổ cực cùng tận và cả những cái chết oan uổng trên nẻo đường tìm về miền đất hứa? Câu trả lời cho câu hỏi này chỉ đơn giản là bởi nỗi sợ hãi, ám ảnh với chiến tranh và IS, là mơ ước về một cuộc sống thoát khỏi những cơn ác mộng đến hàng đêm.*

*(Lời bình của phim tài liệu “Hành trình của sự sống và cái chết”,*

*VTV đặc biệt, tháng 12/2015).*

### **Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1 (0,5 điểm)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng đoạn trích?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Bộ phim tài liệu “Hành trình của sự sống và cái chết thể hiện một cách chân thực nhất, cận cảnh nhất, khách quan nhất” về điều gì?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Trong đoạn (2), người viết đã sử dụng các phép liên kết nào? Tác dụng của các phép liên kết ấy?

**Câu 4 (1,0 điểm)** Câu hát của những đứa trẻ trong trại tị nạn: “Thiên đường, thiên đường. Quê hương em là thiên đường” gợi cho anh/chị suy nghĩ gì?

## **II. Làm văn (7,0 điểm)**

**Câu 1(2,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về tình yêu quê hương.

**Câu 2(5,0 điểm)**



Trong tác phẩm *Vợ chồng A Phủ*, nhà văn Tô Hoài viết:

Lúc ấy đã khuya. Trong nhà ngủ yên, thì Mị trở dậy thổi lửa. Ngọn lửa bập bùng sáng lên, Mị lé mắt trông sang, thấy hai mắt A Phủ cũng vừa mở, một dòng nước mắt lấp lánh bò xuống hai hõm má đã xám đen lại. Nhìn thấy tình cảnh như thế, Mị chợt nhớ lại đêm năm trước A Sử trói Mị, Mị cũng phải trói đứng thế kia. Nhiều lần khóc, nước mắt chảy xuống miệng, xuống cổ, không biết lau đi được. Trời ơi, nó bắt trói đứng người ta đến chết, nó bắt mình chết cũng thôi, nó bắt trói đến chết người đàn bà ngày trước cũng ở cái nhà này. Chúng nó thật độc ác. Cơ chừng này chỉ đêm mai là người kia chết, chết đau, chết đói, chết rét, phải chết. Ta là thân đàn bà, nó đã bắt ta về trình ma nhà nó rồi thì chỉ còn biết đợi ngày rũ xương ở đây thôi... Người kia việc gì mà phải chết. A Phủ ... Mị phảng phất nghĩ như vậy.

Đám than đã vạc hẵn lửa. Mị không thổi, cũng không đứng lên. Mị nhớ lại đời mình, Mị lại tưởng tượng như có thể một lúc nào, biết đâu A Phủ chẳng đã trốn được rồi, lúc ấy bố con Pá Tra sẽ bảo là Mị đã cởi trói cho nó, Mị liền phải trói thay vào đấy, Mị phải chết trên cái cọc ấy. Nghĩ thế, trong tình cảnh này, làm sao Mị cũng không thấy sợ...

Lúc ấy, trong nhà đã tối bùng, Mị rón rén bước lại, A Phủ vẫn nhắm mắt, nhưng Mị tưởng như A Phủ đương biết có người bước lại...Mị rút con dao nhỏ cắt lúa, cắt nút dây mây. A Phủ cứ thở phè từng hơi, không biết mê hay tỉnh. Lần lần, đến lúc gỡ được hết dây trói ở người A Phủ thì Mị cũng hốt hoảng, Mị chỉ thì thào được một tiếng “ "Đi ngay...", rồi Mị ghen lại. A Phủ bỗng khụy xuống, không bước nổi. Nhưng trước cái chết có thể đến nơi ngay, A Phủ lại quật sức vùng lên, chạy.

Mị đứng lặng trong bóng tối.

Rồi Mị cũng vụt chạy ra. Trời tối lắm. Nhưng Mị vẫn băng đi. Mị đuổi kịp A Phủ, đã lặn, chạy, chạy xuống tới lưng dốc, Mị nói, thở trong hơi gió thốc lạnh buốt:

- A Phủ cho tôi đi

A Phủ chưa kịp nói, Mị lại nói:

- Ở đây thì chết mất.

(Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục, trang 13,14)

Cảm nhận của anh/chị về diễn biến tâm trạng và hành động của nhân vật Mị trong đoạn trích trên, từ đó khái quát giá trị nhân đạo trong tác phẩm *Vợ chồng A Phủ*.

## **ĐỀ 6**

### **I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

## **Độc văn bản:**

### **Tiếng than giữa dòng lũ**

Tiếng gào thét bất lực của người chồng phứt chóc bị nước lũ cuốn trôi vợ đang mang bầu trên đường sinh nở, đã ám ảnh tâm trí bao nhiêu người. Con người thật nhỏ nhoi, con người bất lực trước cơn cuồng nộ của mẹ thiên nhiên.

Nỗi đau vô vọng đó không chỉ lay động riêng một gia đình, dòng tộc ở miền quê mà còn động đến tâm can những người có lương tri đã chứng kiến. Sẽ có những “giá mà” mỗi khi diễn ra bão, lũ, gió mưa; dịch bệnh... Người ta vốn hay xem bão, thiên tai như là nguyên nhân, thực ra đó là hậu quả. Tây Nguyên vốn có danh xưng “đại ngàn”, nơi có độ phủ rừng cao nhất nước, nhưng đang trên đà sa mạc hoá. Những con voi Tây Nguyên đã hoá điên hoặc mệt mỏi phục vụ du khách đến mức quên rằng, chúng cũng có đời sống tâm, sinh lý. Gần đây, voi nhà còn làm chết nài; voi rừng về tàn phá nương rẫy. Những hạt mưa trước đây có rừng đầu nguồn níu giữ, nay rừng đã trọc nên chúng ồ ạt tràn qua các ngôi làng, thị trấn, thị tứ, rồi đổ về thành phố, gây tang thương

...Điệp khúc đến mùa mưa, miền Trung lại nức nở, tang thương. Như đã thành quy luật trong bất lực, năm nào, cả nước cũng hướng về miền Trung để chia sẻ mất mát. Không có cách nào ngăn được việc này sao? Chắc chắn có, nhưng khó. Khó như việc làm sao để dành tâm sức, trí tuệ, nguồn lực trồng lại rừng đầu nguồn; quy hoạch lại hệ thống thoát lũ; lập bản đồ lũ để tránh rủi ro.... Khó như việc nâng cao nhận thức về môi trường, sinh thái để người dân đôi ăn tìm cách mưu sinh khác thay vì chặt phá rừng. Nếu mỗi cá nhân, tổ chức, chính quyền không thức tỉnh và gắn trách nhiệm của mình với bảo vệ thiên nhiên, thảm họa sẽ không chỉ rơi vào mảnh đất miền Trung, mà tương lai có thể lan rộng ra nhiều nơi khác.

Quốc đảo Singapore nhỏ bé, nhưng 20 năm trước, chính quyền nước này đã thể hiện tầm nhìn xa, xây đập lớn để ngăn mưa nhấn chìm thành phố và lưu trữ nước ngọt. Người dân, chính quyền nước này gần như hòa mình với thiên nhiên. Cây xanh ở đây được kiểm soát chặt chẽ đến mức chính quyền có thể xử nặng những kẻ xâm hại. Đương nhiên, có thể hiểu nếu một bộ sập gỗ hay đồ nội thất xa hoa có nguồn gốc từ phá rừng, khai thác rừng bừa bãi xuất hiện trong nhà quan chức hay trụ sở công quyền sẽ trở thành sự nhạo báng.

“Trời ơi” là tiếng kêu than của phận người giữa dòng nước lũ, nhưng ông trời ở quá xa, chỉ có những câu kinh vọng lại...

(Tác giả Đình Thắng, báo điện tử Tiền Phong)

**Câu 1 (0,5 điểm)** Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên?

**Câu 2 (0,5 điểm)** Theo tác giả, con người ra sao “trước cơn cuồng nộ của mẹ thiên nhiên”?

**Câu 3 (1,0 điểm)** Tại Singapore, chính quyền và người dân đã làm gì để “gần như hòa mình với thiên nhiên”?

**Câu 4 (1,0 điểm)** Theo tác giả, có cách nào để ngăn được những thảm họa lũ lụt ở miền Trung?

## **II. Làm văn (7,0 điểm):**

**Câu 1 (2,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về việc: Con người phải làm gì để chung sống hòa bình với thiên nhiên?

**Câu 2 (5,0 điểm)**

Trong bài thơ Việt Bắc, nhà thơ Tố Hữu viết:

*Ta về, mình có nhớ ta  
Ta về ta nhớ những hoa cùng người  
Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi  
Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng  
Ngày xuân mơ nở trắng rừng  
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang  
Ve kêu rừng phách đổ vàng  
Nhớ cô em gái hái măng một mình  
Rừng thu trăng rọi hoà bình  
Nhớ ai tiếng hát ân tình thủy chung*

*(Ngữ văn 12, tập một, NXB Giáo dục, trang 111)*

Trình bày cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ trên, từ đó nhận xét về tính dân tộc đậm đà trong thơ Tố Hữu.

